

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

**ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների
համապատասխան՝
Համախմբված ֆինանսական
հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն**

31 դեկտեմբերի 2024թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	2
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	5

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ներածություն	6
1 Խմբի գործառնական միջավայրը	7
2 Պատրաստման հիմքը	9
3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթներ	10
4 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ	18
5 Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին	19
6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	20
7 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22
8 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	24
9 Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	24
10 Ներդրումային արժեթղթեր	26
11 Հաճախորդներին տրված վարկեր	29
12 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	49
13 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	54
14 Հարկում	56
15 Վարկային կորստի գծով ծախս/ (հակադարձում)	58
16 Այլ ակտիվներ	59
17 Բանկերից ներգրավված միջոցներ	59
18 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	60
19 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	60
20 Այլ փոխառու միջոցներ	61
21 Ստորադաս վարկեր	62
22 Այլ պարտավորություններ	62
23 Հետգնման պարտավորություն	62
24 Կապիտալ	63
25 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	64
26 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ	65
27 Չուտ տոկոսային եկամուտ	68
28 Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, զուտ	68
29 Այլ եկամուտներ	69
30 Այլ գործառնական ծախսեր	69
31 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	69
32 Այլ արժեզրկման և պահուստների (ծախս)/հակադարձում	70
33 Ռիսկերի կառավարում	70
34 Իրական արժեքի չափում	86
35 Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն	92
36 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	95
37 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	97
38 Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորությունների փոփոխություններ	98
39 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում	99
40 Կապիտալի կառավարում	101
41 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր	101
42 Հիմնական տերմինները	102

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ Բաժնետերերին և Խորհրդին

Մեր կարծիքը

Մեր կարծիքով, համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Ընկերություն») և նրա դուստր ձեռնարկությունների (այսուհետև միասին՝ «Խումբ») համախմբված ֆինանսական վիճակն առ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև Խմբի՝ այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքներն ու համախմբված դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների:

Աուդիտի առարկան

Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են.

- ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունն՝ առ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը, և
- համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Կարծիքի հիմքը

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Անկախություն

Մենք անկախ ենք խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից թողարկված՝ Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների միջազգային վարքագրի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտների) («ՀԷՄՍԻ Վարքագիր») սկզբունքների, ինչպես նաև էթիկական պահանջների, որոնք կիրառելի են Հայաստանի Հանրապետությունում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ: Մենք կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ այս պահանջների և ՀԷՄՍԻ Վարքագրին համապատասխան:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄ հաշվապահական ստանդարտների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է խմբի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու, համապատասխան դեպքերում՝ անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և խմբի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել իսուբը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է՝ ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալների հետևանքով առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կբացահայտի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով, և համարվում են էական, երբ ողջամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կարող են ազդեցություն ունենալ օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ներին համապատասխան աուդիտի շրջանակներում, մենք աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի յրում, մենք.

- Որոշում և գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումների ռիսկը, վշակում և իրականացում ենք այդ ռիսկերին համապատասխան աուդիտորական

ընթացակարգեր, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր աուդիտորական կարծիքը արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի բարձր է սխալի հետևանքով առաջացածի համեմատ, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել դավադրություն, կեղծիք, դիտավորյալ բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին վերահսկողության շրջանցում:

- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե խմբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Քնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել խմբի գործունեության անընդհատությունը պահպանելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մենք պարտավոր ենք մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն ժամանակահատվածում կատարված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են հանգեցնել նրան, որ խումբը դադարեցնի անընդհատության սկզբունքով գործունեությունը:
- Քնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, այդ թվում՝ բացահայտումները ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- Պլանավորում և իրականացնում ենք խմբի աուդիտը ձեռք բերելու բավարար չափով պատշաճ աուդիտորական ապացույցներ խմբի կազմում գտնվող կազմակերպությունների կամ տնտեսական միավորների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ՝ որպես համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու հիմք: Մենք պատասխանատու ենք խմբի աուդիտի նպատակով իրականացվող աուդիտորական աշխատանքների ուղղորդման, վերահսկողության և ստուգման համար: Մենք հանդիսանում ենք պատասխանատու միայն մեր արտահայտած աուդիտորական կարծիքի համար:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

L. Yanyan

Լևան Կանկավա
Պատասխանատու աուդիտոր

Լին Կադազիզի
Տնօրեն

30 հունիսի 2025թ.
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

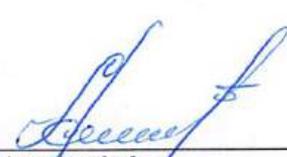
PricewaterhouseCoopers Armenia LLC

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	106,030,069	78,159,849
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	8	158,180	199,957
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	81,482,428	99,410,514
Ներդրումային արժեթղթեր	10		
- Բանկի կողմից պահվող		62,108,609	21,422,936
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11	533,983,471	452,928,089
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	93,105,821	83,406,426
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	37	2,044,092	1,775,530
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	13	38,433,963	31,911,659
Այլ ակտիվներ	16	24,071,416	20,255,446
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		941,418,049	789,470,406
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	17	462,797	1,152,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	18	583,346,492	502,602,921
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19	39,408,576	21,087,118
Այլ փոխառու միջոցներ	20	110,883,860	95,125,094
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		3,315,430	3,813,513
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	14	505,767	732,149
Այլ պարտավորություններ	22	16,948,996	12,899,840
Հետգնման պարտավորություն	23	12,610,370	-
Ստորադաս վարկեր	21	12,632,502	12,661,577
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		780,114,790	650,075,106
ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	24	22,312,000	22,312,000
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գծով պահուստ	25	32,738	32,738
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		4,730,521	5,033,596
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		232,313	123,673
Զբաղիված շահույթ		93,135,354	87,422,914
Ընդամենը սեփական կապիտալ		120,442,926	114,924,921
Զվերահսկող բաժնեմաս		40,860,333	24,470,379
Ընդամենը սեփական կապիտալ		161,303,259	139,395,300
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		941,418,049	789,470,406

Հաստատվել է հրապարակման համար և ստորագրվել է Ընկերության տնօրինության անունից 2025թ. հունիսի 30-ին:

Հարություն Պողոսյան
 Գլխավոր տնօրեն

Վահան Աբրահամյան
 Գլխավոր հաշվապահ

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ
Շահույթի և վնասի մասին համախմբված հաշվետվություն
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	27	79,463,106	68,670,922
Այլ տոկոսային եկամուտ	27	12,524,767	10,445,440
Տոկոսային ծախս	27	(37,504,529)	(31,970,639)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		54,483,344	47,145,723
Վարկային կորստի գծով ծախս/ (հակադարձում)	15	(2,350,171)	565,969
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորստի գծով ծախսից հետո		52,133,173	47,711,692
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	28	14,706,808	13,190,720
Միջնորդավճարների գծով ծախս	28	(6,599,484)	(5,093,310)
Չուտ օգուտ՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից		581,991	1,181,807
Չուտ օգուտ արտարժույթի առքուվաճառքից		4,995,417	5,333,948
Չուտ օգուտ/(վնաս) արտարժույթի վերագնահատումից		106,818	(78,015)
Ասոցիացված կազմակերպությունների շահույթի մասնաբաժին	37	1,211,887	1,019,338
Այլ արժեզրկման և պահուստների (ծախս)/հակադարձում	32	(88,096)	2,783,748
Այլ եկամուտ	29	944,190	852,720
Ոչ տոկոսային եկամուտ		15,859,531	19,190,956
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(21,179,222)	(20,443,051)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	13	(3,835,345)	(3,317,615)
Այլ գործառնական ծախսեր	30	(2,667,706)	(3,048,679)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	31	(5,513,171)	(4,948,918)
Ոչ տոկոսային ծախս		(33,195,444)	(31,758,263)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		34,797,260	35,144,385
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(6,380,922)	(6,373,137)
Հաշվետու տարվա շահույթ		28,416,338	28,771,248
Վերագրելի՝			
- Մայր ընկերության բաժնետերերին		23,073,453	23,792,801
- Չվերահսկող բաժնեմասին		5,342,885	4,978,447
Հաշվետու տարվա շահույթ		28,416,338	28,771,248

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

**Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար**

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Հաշվետու տարվա շահույթ		28,416,338	28,771,248
Այլ համապարփակ եկամուտ			
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով		95,083	(1,763,749)
Իրական արժեքի փոփոխություն			
Ներառյալ՝ ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի փոփոխությունները		(25,386)	(735,920)
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	14	(17,115)	176,753
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող գուտ այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)		77,968	(1,586,996)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող			
Շենքերի և փոխարամիջոցների վերագնահատում	13	2,513	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքների գծով (վնաս)/օգուտ		(861)	705
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	14	155	(127)
Ընդամենը հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ		1,807	578
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող ասոցիացված կազմակերպություններ			
Ասոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ եկամտի մասնաբաժին		76,011	96,166
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	14	-	(17,310)
Ընդամենը ասոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ եկամտի մասնաբաժին		76,011	78,856
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)՝ հարկերից գուտ		155,786	(1,507,562)
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ		28,572,124	27,263,686
Վերագրելի՝			
- մայր ընկերության բաժնետերերին		23,201,065	22,424,051
-չվերահսկող բաժնեմասին		5,371,059	4,839,635
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ		28,572,124	27,263,686

«ԱԿՐԱ Ֆերերացիա» ՓԲԸ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար

Հազ. ՀՀ դրամ	Վերագրելի՝ մայր կազմակերպության սեփականատերերին						Զվերահսկող բաժնեմաս	Ընդամենը կապիտալ
	Բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագահատումից աճ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերագահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը		
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	22,312,000	32,738	5,934,032	1,492,423	65,525,389	95,296,582	17,723,872	113,020,454
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք								
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	-	23,792,801	23,792,801	4,978,447	28,771,248
Այլ համապարփակ վնաս	-	-	-	(1,368,750)	-	(1,368,750)	(138,812)	(1,507,562)
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	(1,368,750)	23,792,801	22,424,051	4,839,635	27,263,686
Հիմնական միջոցների օտարման արդյունքում վերագահատման ավելցուկի փոխանցում չբաշխված շահույթին	-	-	(900,436)	-	900,436	-	-	-
Գործարքներ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում								
Դուստր ձեռնարկությունում բաժնեմասնակցության աճ/(նվազում)	-	-	-	-	(3,165,205)	(3,165,205)	2,548,276	(616,929)
Շահաբաժիններ չվերահսկող բաժնեմասի գծով (Ծան. 24)	-	-	-	-	-	-	(712,838)	(712,838)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	(3,165,205)	(3,165,205)	1,835,438	(1,329,767)
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծան. 25)	-	-	-	-	369,493	369,493	71,434	440,927
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,312,000	32,738	5,033,596	123,673	87,422,914	114,924,921	24,470,379	139,395,300
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք								
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	-	23,073,453	23,073,453	5,342,885	28,416,338
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	2,513	125,099	-	127,612	28,174	155,786
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	2,513	125,099	23,073,453	23,201,065	5,371,059	28,572,124
Հիմնական միջոցների օտարման արդյունքում վերագահատման ավելցուկի փոխանցում չբաշխված շահույթին	-	-	(124,033)	-	124,033	-	-	-
Գործարքներ սեփականատերերի հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում								
Դուստր ձեռնարկությունում բաժնեմասնակցության աճ/(նվազում)	-	-	(181,555)	(16,459)	(4,919,910)	(5,117,924)	12,029,902	6,911,978
Հետգնման պարտավորություն (Ծան. 23)	-	-	-	-	(12,565,136)	(12,565,136)	-	(12,565,136)
Շահաբաժիններ չվերահսկող բաժնեմասի գծով (Ծան. 24)	-	-	-	-	-	-	(1,011,007)	(1,011,007)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	(181,555)	(16,459)	(17,485,046)	(17,683,060)	11,018,895	(6,664,165)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,312,000	32,738	4,730,521	232,313	93,135,354	120,442,926	40,860,333	161,303,259

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

**Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար**

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ (հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով)		75,586,693	65,495,855
Ստացված այլ տոկոսներ		12,524,767	10,445,440
Վճարված տոկոսներ		(36,394,542)	(29,922,516)
Ստացված միջնորդավճարներ		14,706,798	13,193,357
Վճարված միջնորդավճարներ		(6,599,540)	(5,095,946)
Չուտ մուտք(եր) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով անանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով		509,248	(668,734)
Չուտ մուտքեր փոխարժեքային տարբերություններից		4,995,402	5,333,948
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր		(4,327,425)	(2,992,845)
Ստացված այլ եկամուտ		483,054	854,370
Լշխատավարձ և աշխատակազմին վճարված այլ գումարներ		(20,962,864)	(18,817,890)
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր		(5,514,626)	(4,300,883)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունները		35,006,965	33,524,156
<i>Գործառնական ակտիվների զուտ (աճ)/ նվազում</i>			
Անանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		113,203	317,095
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		17,641,851	(48,347,859)
Հաճախորդների տրված վարկեր		(88,488,628)	(40,344,654)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		(9,618,295)	(30,196,753)
Այլ ակտիվներ		(2,175,514)	(1,468,217)
<i>Գործառնական պարտավորությունների զուտ (նվազում)</i>			
Բանկերից ներգրավված միջոցներ		(626,281)	(8,637,177)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		85,992,622	71,350,705
Այլ պարտավորություններ		4,505,450	(6,669,884)
Գործառնական գործունեությամբ ստացված/(օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		42,351,373	(30,472,588)
Վճարված շահութահարկ		(7,122,347)	(7,383,676)
Գործառնական գործունեությամբ ստացված/(օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		35,229,026	(37,856,264)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(5,209,113)	(3,661,014)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		586,500	1,217,572
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(52,730,602)	(13,364,866)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք		12,327,722	16,049,251
Ստացված շահաբաժիններ	37	1,019,336	701,763
Դուստր ձեռնարկությունում բաժնեմասնակցության ավելացում		-	(199,602)
Ներդրումային գործունեությամբ (օգտագործված)/ստացված զուտ դրամական միջոցներ		(44,006,157)	743,104
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից ստացված միջոցներ		6,911,978	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից ստացված միջոցներ	38	18,438,324	18,339,013
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	38	(137,535)	(3,684,744)
Այլ փոխառությունների ներգրավումից ստացված միջոցներ	38	50,390,846	34,345,599
Այլ փոխառությունների մարում	38	(35,940,115)	(27,032,928)
Ստացված ստորադաս վարկեր		703,613	4,479,000
Ստորադաս վարկերի մարում		(3,957)	-
Վճարված շահաբաժիններ	24	(1,011,007)	(712,838)
Ֆինանսական գործունեությամբ ստացված զուտ դրամական միջոցներ		39,352,147	25,733,102
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(2,681,458)	1,124,363
Արժեզրկման պահուստի փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(23,338)	46,259
Դրամական միջոցների և դրամական միջոցների համարժեքների զուտ աճ / (նվազում)		27,870,220	(10,209,436)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին		78,159,849	88,369,285
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջին	7	106,030,069	78,159,849

6-102 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Լեռածուրյուն

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՄՍԽ-ի կողմից հրապարակված ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն, («ՀՀՄՍ հաշվառման ստանդարտներ»), «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի («Ընկերություն») և նրա դուստր ձեռնարկությունների համար (միասին՝ «Խումբ»):

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն («Ընկերություն») մայր կազմակերպությունն է Խմբում, որը բաղկացած է Ընկերությունից և իր դուստր կազմակերպություններից՝ «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ից («Բանկ») (ներառյալ վերջինիս դուստր կազմակերպություններ՝ «ԱԿԲԱ Լիզինգ Վարկային Կազմակերպություն» ՓԲԸ-ն, «ԱԿԲԱ Տեխնոլաբ» ՍՊԸ-ն) «ԱԿԲԱ Թեքնոլոջիս» ՓԲԸ-ից և «ԱԿԲԱ Թրեյդ» ՍՊԸ-ից (միասին՝ «Խումբ»): Այն հիմնադրվել է 2017թ.-ի մայիսի 6-ին «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի նախկին բաժնետերեր հանդիսացող 10 գյուղացիական Փոխօգնության Մարզային Միավորումների (ԳՓՄՄ) կողմից, որոնք ներկայումս հանդիսանում են «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի բաժնետերերը: ԳՓՄՄ -ները ՀՀ 10 մարզերում աշխատող հասարակական կազմակերպություններ են, և ստեղծվել են մարզերում գյուղատնտեսությունը զարգացնելու նպատակով: 10 ԳՓՄՄ-ները միասին ունեն 75,420 անդամ: Ընկերությունը իր գործունեության տեսակով հանդիսանում է շահույթ հետապնդող կազմակերպություն:

Հիմնական գործունեության նկարագրություն. Ընկերության հիմնական նպատակն է ՀՀ ողջ տարածքում նպաստել գյուղատնտեսության, գյուղական շրջաններում փոքր և միջին բիզնեսի զարգացմանը, համայնքների զարգացմանը, գյուղական շրջաններում և համայնքներում բիզնես միջավայրի զարգացմանը և աշխուժացմանը:

Ընկերությունը նախաձեռնում է գյուղատնտեսական ոլորտում նորարարական մոտեցումների ներդրման, ստարտափ նախաձեռնությունների բացահայտման և իրագործման, աշխարհում կիրառվող առաջադեմ գյուղատնտեսական տեխնոլոգիաների ուսումնասիրության և Հայաստանի գյուղատնտեսության մեջ հնարավոր ներդրման ծրագրեր:

Բանկը ձևավորվել է 1996թ.-ին, որպես միացյալ սեփականությամբ կոոպերատիվ բանկ՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, և 2006թ.-ին վերակազմակերպվել է որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: Բանկը գործունեություն է իրականացնում ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ «ԿԲ») կողմից տրված ընդհանուր բանկային լիցենզիայի հիման վրա և հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրության պետական համակարգի անդամ:

Բանկն ընդունում է բնակչությունից ավանդներ, տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ և մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ իր կորպորատիվ և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին: Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևան քաղաքում, և այն ունի 63 մասնաճյուղեր (ներառյալ՝ գլխամասը) Երևանում և ՀՀ այլ մարզերում: Բանկի գրանցման իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0002, Արամի փողոց 82-84:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպությունը՝ «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ դուստր ձեռնարկությունը, հիմնադրվել է 2003թ.-ի մարտի 30-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Ընկերության հիմնական գործունեությունը ֆինանսական վարձակալության գծով գործառնություններն են իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների հետ: Ընկերությունն ունի վարկային կազմակերպության լիցենզիա՝ տրված ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից: Ընկերությունը համախմբվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում: Բանկին է պատկանում «ԱԿԲԱ Լիզինգ Վարկային Կազմակերպություն» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի 100%-ը:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն տիրապետում է «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի բաժնետոմսերի 75%-ին (2023թ.՝ 81.61%-ին):

«ԱԿԲԱ Թեքնոլոջիս» ՓԲԸ-ն հիմնադրվել է 2021թ. սեպտեմբերի 7-ին «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի (51%) և «Ռևոլյուշնարի Թեքնոլոջիս» ՓԲԸ-ի (49%) կողմից: Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են՝ ծրագրային ապահովման մշակումը, համակարգչային տեխնոլոգիաների ոլորտում խորհրդատվական գործունեությունը, սոլյալների մշակումը:

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«ԱԿԲԱ Թրեյդ» ՓԲԸ-ն հիմնադրվել է 2022թ. մայիսի 23 -ին «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի (100%) կողմից: Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են ապրանքների միջնորդավորված վաճառքի կազմակերպումը Հայաստանում, ինչպես նաև հայաստանյան առցանց շուկայից արտահանումը:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի բաժնետերերն են.

№	Բաժնետիրոջ անվանումը	Կազմակերպության տեսակը	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	վճարված կապիտալի %
1	Արմավիրի գյուղատնտեսական կոոպերատիվ տարածքային միավորում	Հասարակական	4,441,000	19.9
2	Արարատի գյուղատնտեսական կոոպերատիվ մարզային միավորում	ՀԿ	3,878,000	17.4
3	Արագածոտնի գյուղատնտեսական կոոպերատիվ մարզային միավորում	ՀԿ	2,319,000	10.4
4	Լոռու գյուղատնտեսական կոոպերատիվ տարածքային միավորում	ՀԿ	2,081,000	9.3
5	Շիրակի գյուղատնտեսական կոոպերատիվ տարածքային միավորում	ՀԿ	2,080,000	9.3
6	Կոտայքի գյուղատնտեսական կոոպերատիվ մարզային միավորում	ՀԿ	1,759,000	7.9
7	Գեղարքունիքի գյուղատնտեսական կոոպերատիվ մարզային միավորում	ՀԿ	1,662,000	7.5
8	Տավուշի գյուղատնտեսական կոոպերատիվ մարզային միավորում	ՀԿ	1,499,000	6.7
9	Սյունիքի գյուղատնտեսական կոոպերատիվ տարածքային միավորում	ՀԿ	1,339,000	6.0
10	Վայոց ձորի գյուղատնտեսական կոոպերատիվ մարզային միավորում	ՀԿ	1,254,000	5.6
Ընդամենը			22,312,000	100.0

Խումբը չունի մեկ վերահսկող կողմ:

Ներկայացման արժույթ: Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով («ՀՀ դրամ»), եթե այլ բան նշված չէ:

1 Խմբի գործառնական միջավայրը

Ընդհանուր տեղեկատվություն

Բնապահպանական, սոցիալական և կառավարում (ԲՍԿ). 2023թ. Խումբն իրականացրել է կլիմայի փոփոխության ազդեցության գնահատում Բանկի գյուղատնտեսական պորտֆելի որակական ցուցանիշների վրա, որի արդյունքների համաձայն, ՀՀ պաշտոնական տվյալներով կլիմայի փոփոխության մինչև 2030թ. կանխատեսումային տվյալները Եսկան ազդեցությունն չեն ունենա գյուղատնտեսական վարկերի պորտֆելի որակը բնութագրող փոփոխականների վրա: Զանի որ այս կանխատեսումներում Եսկան փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել, 2024թ, համար լրացուցիչ երկարաժամկետ կանխատեսումային վերլուծությունները անհրաժեշտ չեն համարվել: Այնուամենայնիվ, Խումբը ապագայում կարող է անհրաժեշտության դեպքում վերանայել իր վերլուծությունը:

Գործառնական միջավայր. Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը առավելապես կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

Դեկլարությունը կարծում է, որ ձեռնարկում է համապատասխան միջոցներ՝ աջակցելու Խմբի բիզնեսի կայունությանը ներկա պայմաններում:

Իրավական միջավայր. Իր բնականոն գործունեության ընթացքում խմբի դեմ կարող են հարուցվել դատական հայցեր և պահանջներ: Ղեկավարության համոզմամբ նման հայցերի և պահանջների արդյունքում ծագող հնարավոր պարտավորությունները (առկայության դեպքում) Եական բացասական ազդեցություն չեն ունենա խմբի ֆինանսական վիճակի կամ հետագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկեր. ՀՀ-ում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնութագրվում է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն անորոշ են, հակասական և ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են սուուզման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տուկոսային վճարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմինների կողմից լրացուցիչ հարկերի, տուգանքների կամ տուգանքների գծով պարտավորություններ չեն կարող առաջադրվել, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները կարող են ՀՀ-ում ստեղծել ավելի Եական հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը կարծում է, որ հարկային պարտավորությունները կատարվել են պատշաճ կերպով՝ մեկնաբանելով Հայաստանի գործող հարկային օրենսդրությունը, պաշտոնական հայտարարությունները և դատական որոշումները: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը, եթե իշխանությունները հաջողությամբ իրականացնեն իրենց մեկնաբանությունները, կարող էր զգալի լինել:

Պատերազմ Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև. 2022թ. փետրվարից հետո, Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունը ազդում է ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական ակտիվության, այլև ընդհանուր առմամբ համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների հետևանքով աշխարհի շատ երկրներում ապրանքների և պարենային ապրանքների գները բարձրացել են, ռեսուրսների մատակարարման միջև հաստատված կապերը խաթարվել են, գնաճը ևս ազդել է գների մակարդակի վրա, և նաև վերլուծաբանները կանխատեսում են համաշխարհային տնտեսության ոլորտների համար որոշակի տնտեսական հետևանքներ:

Ռուսաստան-Ուկրաինա պատերազմի բռնկումից ի վեր ԵՄ արտահանման հոսքերը շարունակաբար ավելի մեծ ծավալով վերաուղղորդվում են դեպի Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի այլ տնտեսություններ: Նման վերաուղղորդման արդյունքում ընդլայնվել են հարակից առևտրային և տրանսպորտային ծառայությունների ծավալները, կրճատվել է մրցակցությունը դեպի Ռուսաստան հայրենական արտադրանքի արտահանման համար և տարածաշրջանում ակտիվացել են նախկինում պասիվ ներդրումները:

2022թ. մարտից ԵՄ-ի առևտրային պատժամիջոցները գրեթե կիսով չափ կրճատել են բլոկի ապրանքների արտահանումը Ռուսաստան և Բելառուս:

Կարճաժամկետ հեռանկարում հակամարտությունը բանակցային ճանապարհով կարգավորելու հավանականությունը մնում է ցածր, և կարելի է ակնկալել երկարատև պատերազմ և առևտրային պատժամիջոցների շարունակում: Սա, ամենայն հավանականությամբ, երկարաժամկետ ազդեցություն կունենա համաշխարհային առևտրի օրինաչափությունների վրա: Առևտրային հոսքերի փոփոխությունը և տնտեսական ակտիվության ներհուսքը Արևելյան Եվրոպայում և Կենտրոնական Ասիայում կայուն ազդեցություն կունենա ենթակառուցվածքների զարգացման, ՏՏ և արտադրության ոլորտների վրա: Երկրների կառավարությունները պետք է զգուշորեն հավասարակշռեն Ռուսաստանի հետ կապերի պահպանման տնտեսական օգուտները՝ երկրորդական պատժամիջոցներից խուսափելու համար:

Թեև Ռուսաստանից դրամական փոխանցումների ներհուսքի անկումը շարունակվում է, Հայաստանի տնտեսությունը 2024թ. գրանցել է կայուն աճ՝ 5.9% (2023թ.՝ 8.7%): Ըստ տնտեսության ոլորտների վերլուծելիս՝ տնտեսական ակտիվությունը կշարունակի պայմանավորված լինել շինարարության, առևտրի և արդյունաբերության ոլորտների աճով:

Խումբը իր պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության (PD), կանխատեսումները և ԱՎԿ-ի հաշվարկները պատրաստելիս հաշվի է առել վերը նշված դիտարկումներն ու ակնկալիքները:

Հայաստանը վերջին տարիներին ենթարկվել է մի շարք էական սոցիալ-քաղաքական և տնտեսական ցնցումների, ընդ որում, 2020թ.՝ երկակի ուժով՝ հաշվի առնելով COVID-19 համավարակի մարտահրավերները և Ադրբեջանի հետ լարվածության մեծացումը: Առանձնահատուկ ուշադրության արժանի իրադարձություններից է 2023թ. ավելի քան 100,000 էթնիկ հայերի ներհոսքը Լեռնային Ղարաբաղից Հայաստան՝ պայմանավորված Ադրբեջանի կառավարության կողմից Լեռնային Ղարաբաղը լիովին վերահսկողության տակ վերցնելու հետևանքով առաջացած անվտանգային լարվածության աճով:

Ըստ կարգավորող մարմնի գնահատականների, չնայած վերջին երկու տարիներին թողարկման ճեղքվածքը դրական է եղել, այն այժմ հիմնականում կրճատվել, և ակնկալվում է, որ ՀՆԱ-ն կվերադառնա իր ներուժի մակարդակին: Միևնույն ժամանակ, ԿԲ-ի թողարկման ճեղքվածքի գնահատականները արտացոլում էին ոչ ներառական աճը՝ հաշվի առնելով ապագա տնտեսական պայմանների վերաբերյալ առկա անորոշությունները: Այս դինամիկան կապված է ոչ կառուցվածքային աճի հետ, քանի որ վերջին տնտեսական ընդլայնման մեծ մասը կարող է պայմանավորված լինել ժամանակավոր կամ նեղ ոլորտային գործոններով, այլ ոչ թե արտադրողականության, կարողությունների և երկարաժամկետ աճի բաղադրիչների կայուն բարելավմամբ:

Ակնկալվում է, որ 2025թ. -ին գնաճը կհասնի 2.8 տոկոսի՝ տոկոսադրույքների կրճատման և արժույթի թուլացման պատճառով:

Ապագայի կանխատեսումների առումով, թեև տնտեսական հեռանկարը շարունակում է դրական մնալ՝ 2025թ. 5% կայուն աճի կանխատեսումներով, երկարաժամկետ աճը շարունակում է մնալ սահմանափակված՝ ելնելով համակարգային մի շարք խնդիրներից, ինչպիսիք են Հայաստանի կախվածությունը ապրանքների արտահանումից, լոգիստիկ մարտահրավերները և Ադրբեջանի հետ շարունակվող աշխարհաքաղաքական լարվածությունը: Այս գործոնները կշարունակեն ռիսկ ներկայացնել, հատկապես տարածաշրջանային անվտանգության զարգացող դինամիկայի ներքո:

«Fitch» վարկանշային գործակալությունը հաստատել է Հայաստանի երկարաժամկետ արտարժույթով թողարկողի պարտագանցման վարկանիշը (IDR) «BB-»՝ կայուն կանխատեսմամբ, 2025թ. հունվարի 24-ին:

Ընթացիկ և ապագա տնտեսական իրավիճակի երկարաժամկետ ազդեցությունները դժվար է գնահատել, և դեկլարության ներկա ակնկալիքներն ու գնահատականները կարող են տարբերվել իրական արդյունքներից:

Ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱԿԿ) չափման նպատակով Խումբն օգտագործում է հիմնավորելի կանխատեսումային տեղեկատվություն, ներառյալ մակրոտնտեսական ցուցանիշների պաշտոնական կանխատեսումներ հուսալի աղբյուրներից : Այնուամենայնիվ, ինչպես ցանկացած տնտեսական կանխատեսումներում, այս կանխատեսումների գծով ևս՝ ենթադրությունները և դրանց տեղի ունենալու հավանականությունը բնորոշվում է անորոշության բարձր աստիճանով, ուստի փաստացի արդյունքները կարող են էապես տարբերվել կանխատեսումներից: Ծանոթագրություն 4-ը ներառում է ավելի մանրամասն տեղեկատվություն այն մասին, թե ինչպես է Խումբը կանխատեսումային տեղեկատվությունը ներառել ակնկալվող վարկային կորուստների չափման մոդելներում:

2 Պատրաստման հիմքը

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՄՍԽ կողմից հրապարակված՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետև՝ «ՀՀՄՍ ստանդարտներ»):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, փոփոխված՝ իրական արժեքով ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչմամբ, տարածքների և սարքավորումների (հող, շենք և փոխադրամիջոց) վերագնահատմամբ, ֆինանսական գործիքների՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով («FVTPL») և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով դասակարգմամբ («FVOCI») և սովորական բաժնետոմսերի իրական արժեքով դասակարգմամբ՝ աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի համար: Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական սկզբունքները ներկայացված են ստորև: Այդ սկզբունքները հետևողականորեն կիրառվել են այն բոլոր

Ժամանակաշրջանների համար, որոնք ներկայացված հաշվետվություններում, եթե այլ բան նշված չէ:

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հասցեագրված են դրանց առաջնային օգտագործողներին, որոնք են՝ ներդրողները, որոնք վարկով տրամադրում կամ հատկացնում են կապիտալ հաշվետու կազմակերպությանը: Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ենթադրվել է, որ դրանց առաջնային օգտագործողները տիրապետում են բավարար գիտելիքների բիզնեսի և տնտեսական գործունեության վերաբերյալ և կատարում են տեղեկատվության հանգամանալից վերանայում և վերլուծություն: Այնուամենայնիվ լինում են դեպքեր, երբ նույնիսկ իրազեկ և հանգամանալից օգտագործողները կարող են կարիք ունենալ խորհրդատուի օգնության՝ այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բարդ տնտեսական երևույթների մասին տեղեկատվությունը ըմբռնելու համար:

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակն է՝ բացահայտել միայն այն տեղեկատվությունը, որը դեկավարությունը համարում է էական առաջնային օգտագործողների համար: Դեկավարությունը ձգտում է չնվազեցնել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հասկանալիությունը՝ էական տեղեկատվությունը ոչ էական տեղեկատվությամբ քողարկելու միջոցով: Հետևաբար, համապատասխան բացահայտումներին վերաբերող ծանոթագրություններում բացահայտվում են միայն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթները, ըստ կիրառելիության:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթներ

Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում. Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումները հաշվառվում են բաժնետնտեսական կցության մեթոդով և սկզբնապես ճանաչվում են ձեռքբերման արժեքով՝ ներառյալ գուդվիլը:

Հաշվեկշռային արժեքի ապագա փոփոխությունները արտացոլում են համախմբումից հետո ասոցիացված կազմակերպության զուտ ակտիվներում խմբի մասնաբաժնի փոփոխությունները: Խմբի մասնաբաժինը ասոցիացված կազմակերպության շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների համախմբված հաշվետվությունում, իսկ պահուստների փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Իրական արժեքի չափում. Խումբը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները և ոչ ֆինանսական ակտիվները չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Իրական արժեքը չափվում է ՖՀՄՍ 13-ի պահանջներին համապատասխան: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները բացահայտված են Ծանոթագրություն 34-ում:

Սկզբնական ճանաչում. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Խումբը պարտավորվում ձեռք բերել ակտիվը կամ պարտավորությունը: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում. Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական գործիքների դասակարգումը կախված է դրանց պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքներն ի սկզբանե չափվում են իրենց իրական արժեքով և որը ճշգրտվում է գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի միջնորդավճարների և ծախսերի չափով այն գործիքների դեպքում, որոնք իրական արժեքով չեն վերագնահատվում շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը գործարքի գինն է: Եթե Խումբը գտնում է, որ սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և եթե այդ իրական արժեքը հիմնված է շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության գնանշված գնի վրա, կամ հիմնված է գնահատման տեխնիկայի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի շուկաների տվյալները, ապա սկզբնական ճանաչման

Ժամանակ խումբը ճանաչում է իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերությունը շահույթում կամ վնասում. բոլոր մյուս դեպքերում, ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումը ճշգրտվում է այնպես, որ սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերությունը փոխանցվի ապագա ժամանակաշրջաններին: Սկզբնական ճանաչումից հետո խումբը ճանաչում է հետաձգված տարբերությունը որպես շահույթ կամ վնաս, միայն այն դեպքում, երբ մուտքային տվյալները դառնում են դիտարկելի կամ եթե գործիքը ապաճանաչվում է:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման կատեգորիաներ. Խումբը դասակարգում է իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելի և ակտիվի պայմանագրային պայմանների վրա, չափումն իրականացնելով՝

- Ամորտիզացված արժեքով,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով,
- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խումբը իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Խումբը դասակարգում է Visa C-ի բաժնետոմսերը որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ: Խումբը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային հանձնառություններից և երաշխիքների պայմանագրերից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Բանկերի նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկեր, ներդրումային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով

Խումբը չափում է բանկերի նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկեր, ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթերը միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով.
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 4-ում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ. Խումբը կիրառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով պարտքային գործիքների դասակարգում, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը,
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Երաշխիքներ, ակրեդիտիվներ և վարկային պարտավորություններ. Խումբը տրամադրում է ֆինանսական և կատարողական երաշխիքներ, ակրեդիտիվներ և վարկային պարտավորություններ:

Երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար խմբի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարներից առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեք՝ հանած կուտակված ամորտիզացիա, և ԱՎԿ պահուստ:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորվածություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում խումբը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում՝ այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Ֆինանսական վարձակալության համար տրված կանխավճարներ. Խումբը վարձակալներից ստացված կանխավճարները և մատակարարներին տրված կանխավճարները դիտարկում է որպես դրամական հոդվածներ և ճանաչում է դրանց գծով ֆինանսական պարտավորությունները և ֆինանսական ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում. Խումբը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները՝ դրանց սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն բացառիկ հանգամանքների, որոնց դեպքում Խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, բանկերում Նոստրո հաշիվները և ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով՝ զերծ պայմանագրային սահմանափակումներից: Երեք ամսից ավելի ժամկետով սահմանափակված միջոցները բացառվում են դրամական միջոցներից և դրանց համարժեքներից, ինչպես ֆինանսական վիճակի մասին, այնպես էլ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում:

Դրամական միջոցները և դրամական միջոցների համարժեքները հաշվառվում են ԱՀ-ում, քանի որ. (i) դրանք պահվում են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով, և այդ դրամական միջոցների հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսագումարի վճարում, և (ii) դրանք չեն որոշված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Պարտադիր դրամական մնացորդներ ԿԲ-ում. ԿԲ-ում պարտադիր դրամական մնացորդները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով և ներկայացնում են անտոկոս պարտադիր պահուստային ավանդներ, որոնք հասանելի չեն Խմբի ամենօրյա գործունեությունը ֆինանսավորելու համար, և, հետևաբար, չեն համարվում դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մաս դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Հետզնման ու հակադարձ հետզնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ. Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը («ռեպո») դիտվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ: Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում և եթե ստացողը պայմանագրով կամ գործարար սովորույթի համաձայն իրավունք ունի դրանք վաճառել կամ վերագրավադրել, վերադասակարգվում են որպես վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում: Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Արժեթղթերը, որոնք փոխառության են տրվել գործընկերներին, շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում: Փոխառությամբ ներգրավված արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում միայն երրորդ անձանց վաճառքի դեպքում: Այս դեպքում առջուկվաճառքի գործարքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ եկամուտների կազմում՝ հանած առևտրային արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների ծախսերը: Այդպիսի արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Փոխառություններ. Փոխառությունները ներառում են 33 ԿԲ-ի նկատմամբ պարտավորությունները, բանկերի միջոցները, հաճախորդների հաշիվները, այլ փոխառություններ, թողարկված պարտատոմսերը: հաշվետվությունում: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օգուտները և վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, երբ փոխառությունները ապաճանաչվում են, ինչպես նաև ամորտիզացիայի գործընթացում:

Ստորադաս վարկեր. Ստորադաս պարտքը հաշվառվում է ամորտիզացված արժեքով:

Հետգնման պարտավորություն: Համաձայն ՀՀՄՍ 32-ի՝ բաժնային գործիքներ հետգնելու պայմանագրային պարտավորության համար, ինչպիսին է չվերահսկող բաժնեմասերի վրա գրված պուտ օպցիոնը, կանխիկ դրամական միջոցներով կամ այլ ֆինանսական ակտիվով, Խուժմը ճանաչում է ֆինանսական պարտավորություն: Պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է հետգնման գումարի ներկա արժեքով, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով: Պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես տոկոսային ծախս:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր. Թողարկված պարտքային արժեթղթերը ներառում են մուրհակները, Խմբի կողմից թողարկված պարտատոմսերը: Պարտքային արժեթղթերը ներկայացվում են ամորտիզացված արժեքով:

Վարձակալություն

Խուժմը՝ որպես վարձակալ. Խուժմը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Խ Խուժմը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են պայմանագրի հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ. Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ:

Վարձակալության վճարների ներկա արժեքը հաշվարկելիս Խուժմը օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հետադարձաբար որոշել:

Կարճաժամկետ վարձակալություն և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալություն. Խուժմը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Խուժմը կիրառում է նաև ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն ակտիվների վրա, որոնք համարվում են փոքրարժեք (2,500 հազ. ՀՀ դրամը չգերազանցող):

Գործառնական – Խուժմը՝ որպես վարձատու. Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս:

Ֆինանսական – Խուժմը՝ որպես վարձատու. Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Խուժմը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ՝ վարձակալությունում գուտ ներդրումներին հավասար գումարով:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է ժամանակացույցի վրա, որը սահմանում է հաստատուն պարբերական տոկոսադրույք է վարձատուի կողմից վարձակալության ներքո զուտ ներդրումների դիմաց: Վարձակալությունից ստացված ֆինանսական եկամուտը գրանցվում է «Այլ տոկոսային հասույթի» կազմում՝ շահույթում կամ վնասում: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Վարկային կորստի պահուստը ճանաչվում է ընդհանուր ԱՎԿ մոդելի համաձայն: ԱՎԿ-ը որոշվում է նույն կերպ, ինչ ամորտիզացված արժեքով չափվող պահանջների դեպքում: Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքով, բացառությամբ Փուլ 3-ի արժեզրկված վարկերի, որոնք դիմաց տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է զուտ հաշվեկշռային արժեքով:

Վերակառուցված/Վերաֆինանսավորված վարկեր. Հնարավորության դեպքում խումբը փորձում է վերակառուցել վարկերը՝ գրավի առարկայի առգրավման փոխարեն: Դա կարող է տեղի ունենալ վճարումների ժամկետների երկարաձգման կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Խումբը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմաններն այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարձակալություն, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ խումբը գնահատում է՝ արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում, մասնավորապես, հետևյալ գործոնները՝

- Վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- վարկի գործընկերոջ փոփոխությունը,

Եթե փոփոխությունն այնպիսին է, որ գործիքն այլևս չի բավարարում SPPI չափանիշին:

Այն փոփոխությունների համար, որոնք չեն հանգեցնում ապաճանաչման, խումբը նաև վերագնահատում է, թե արդյոք եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ կամ արդյոք ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես արժեզրկված: Երբ ակտիվը դասակարգվում է որպես արժեզրկված, այն պետք է մնա 3-րդ փուլում: 3-րդ փուլի վարկերը կարող են վերադասակարգվել, եթե բավարարվեն հետևյալ պայմանները.

1. Ամսական մարման ժամանակացույցով վարկեր – Հաճախորդն ամբողջությամբ մարում է ժամկետանց գումարը, այնուհետև կատարում է մայր գումարի և տոկոսների 6 անընդմեջ վճարում՝ համաձայն մարման վերանայված ժամանակացույցի, ընդ որում ոչ ժամկետանց օրերը պետք է գերազանցեն 7 օրացուցային օրը: Բացի այդ, վարկը կարող է վերադասակարգվել միայն այն դեպքում, եթե տվյալ պահին չկան այլ գործոններ, որոնք պահանջում են ավելի խիստ փուլի դասակարգում:
2. Ընդուն մարման ժամանակացույցով վարկեր – Հաճախորդն ամբողջությամբ մարում է ժամկետանց գումարը, այնուհետև հաջորդ 6-12 ամիսների ընթացքում կատարում է մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ ըստ ժամանակացույցի, ընդ որում ոչ ժամկետանց օրերը պետք է գերազանցեն 7 օրացուցային օրը: Բացի այդ, վարկը կարող է վերադասակարգվել միայն այն դեպքում, եթե տվյալ պահին չկան այլ գործոններ, որոնք պահանջում են ավելի խիստ փուլի դասակարգում:

Եթե վարկի պայմանները բազմաթիվ անգամ ենթարկվել են վերանայման, ապա ամենավերջին վերանայումը կնշանակի փորձաշրջանի սկիզբ: Այդ դեպքում, մարումների ժամանակացույցը վերականգնվում է, և պետք է կատարվեն հաճախորդի բոլոր վարկերի համար պահանջվող վճարումները:

Եթե փորձաշրջանի ընթացքում առաջանում է ուշացում, ապա փորձաշրջանի հաշվարկը վերսկսվում է այն օրվանից, երբ վերսկսվում են ըստ ժամանակացույցի մարումները:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Դուրսգրում ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասամբ դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ խումբը սպառել է դրանց վերականգնման բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրակացրել է, որ չկան այդպիսի ակտիվների վերականգնման

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հիմնավորված ակնկալիքներ: Դուրսգրումն իրենից ներկայացնում է ակտիվի ապաճանաչում: Խումբը կարող է դուրս գրել դեռևս հարկադիր բռնագանձման գործընթացում գտնվող ֆինանսական ակտիվները, այն դեպքում, երբ Խումբը փորձում է բռնագանձել պայմանագրային պարտավորության գումարները՝ առանց վերականգնման ողջամիտ ակնկալիքի:

Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ:

Հարկում. Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Էուլայան ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ Էուլայան ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հիմնական միջոցներ. Սկզբնական ճանաչման ժամանակ հիմնական միջոցները արտացոլվում են սկզբնական արժեքով առանց ամենօրյա սպասարկման ծախսերի՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումը: Այդ գումարը ներառում է սարքավորման փոխարինման ժամանակ կատարված ծախսերը, եթե դրանք բավարարում են ճանաչման չափանիշներին:

Սկզբնական արժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները արտացոլվում են վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատումն իրականացվում է բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը Էականորեն չտարբերվի դրա հաշվեկշռային արժեքից:

Հիմնական միջոցների միավորի նկատմամբ սեփական կապիտալում ներառված վերագնահատումից աճն ուղղակիորեն փոխանցվում է չբաշխված շահույթին, երբ ակտիվն ապաճանաչվում է:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ ակտիվների ներքոնշյալ օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետների ընթացքում՝

	Տարիներ
Շենքեր	46
Սարքավորումներ	7-20
Տրանսպորտային միջոցներ	8
Այլ	7-15

Վարձակալված ակտիվի բարելավումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են վարձակալության ժամկետի և դրանց օգտակար ծառայության ժամանակահատվածից նվազագույնով՝ գծային հիմունքներով:

Ակտիվի մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության հաշվարկման մեթոդները վերանայվում և, եթե անհրաժեշտ է, փոփոխվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում:

Վերանորոգումների և արդիականացման հետ կապված ծախսումները ծախսագրվում են կատարման ժամանակ և ներառվում են այլ գործառնական ծախսերի կազմում բացառությամբ, եթե դրանք որակավորվում են որպես կապիտալացվող:

Ոչ նյութական ակտիվներ. Ամորտիզացիան հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ ոչ նյութական ակտիվների գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում՝ հետևյալ կերպ. գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետը 1-ից 10 տարի է:

Բռնագանձված ակտիվներ. Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և գուտ իրացվելի արժեքի նվազագույնով:

Բաժնետիրական կապիտալ. Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Իրական արժեքի այն մասը, որը գերազանցում է թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, գրանցվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

Շահաբաժիններ. Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթիվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվներ. Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվները չեն արտացոլվում Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, քանի որ չեն հադիսանում Խմբի ակտիվներ:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս. Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են Խմբի կողմից միջոցների ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Եթե Փուլ 3-ում դասակարգված ֆինանսական ակտիվի գծով վարկային ռիսկը հետագայում բարելավվի այնպես, որ ակտիվն այլևս վարկային արժեզրկված չլինի, և բարելավումը հնարավոր լինի օբյեկտիվորեն վերագրել իրադարձության, որը տեղի է ունեցել այն բանից հետո, երբ ակտիվը սահմանվել է որպես վարկային արժեզրկված (այսինքն ակտիվը դառնում է վերականգնման ենթակա), ակտիվը վերահասակարգվում է 3-րդ փուլից և տոկոսային հասույթը հաշվարկվում է՝ կիրառելով EIR-ը համախառն հաշվեկշռային արժեքի վրա: Լրացուցիչ տոկոսային եկամուտը, որը նախկինում շահույթում և վնասում չէր ճանաչվել՝ ելնելով ակտիվի Փուլ 3 բնույթից, սակայն որը ներկայումս ակնկալվում է ստանալ ակտիվի վերականգնումից հետո, ճանաչվում է որպես արժեզրկման հակադարձում:

Ֆինանսական վարձակալության դիմաց տրված կանխավճարներից և ֆինանսական վարձակալության գծով ճանաչված հասույթից տոկոսային հասույթը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի համախմբված հաշվետվությունում «Լյլ տոկոսային հասույթ» տողում՝ պայմանագրային տոկոսադրույքով:

Հաճախորդներին տրված վարկերի տույժերից տոկոսային եկամուտը ներկայացվում է համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ «Տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով» հոդվածում:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ. Հաճախորդներին մատուցվող տարբեր ծառայություններից համախմբված ստանում է միջնորդավճարների գծով եկամուտ: Միջնորդավճարների գծով եկամուտը կարող է բաժանվել հետևյալ երկու խմբի.

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից

Միջնորդավճարների գծով եկամուտը, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից, հաշվեգրվում է այդ ժամանակահատվածի ընթացքում, քանի որ համապատասխան կատարողական պարտավորությունները բավարարված են: Նման հոդվածները ներառում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը ակտիվների կառավարման, պահառության և կառավարման ու խորհրդատվական այլ ծառայությունների համար միջնորդավճարները: Վարկերի տրամադրման գծով պարտավորության դիմաց միջնորդավճարները, եթե վարկի օգտագործման հավանականությունը բարձր է, և վարկերի հետ կապված այլ միջնորդավճարները հետաձգվում են (վարկերի տրամադրման հետ կապված ցանկացած լրացուցիչ ծախսումների հետ միասին) և ճանաչվում են որպես վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ՝ մատուցված միջնորդային ծառայությունների գծով

Երրորդ անձի անուկից գործարքի բանակցություններն անցկացնելու և մասնակցելու համար (օրինակ՝ երբ խմբի կատարողական պարտավորությունն է բաժնետոմսերի կամ այլ արժեթղթերի առքը, կամ ընկերության առք ու վաճառքի համաձայնագրի կնքումը) ստացված կոմիսիոն վճարները ճանաչվում են այդ գործարքի ավարտից հետո:

Հաճախորդների հավատարմության ծրագրեր

Խումբն առաջարկում է հաճախորդների հավատարմության մի շարք ծրագրեր: Նման ծրագրերի հաշվապահական հաշվառումը տարբերվում է՝ կախված նրանից, թե ով է ճանաչվում որպես հաճախորդ, և/կամ խումբը որպես գործակալ, թե որպես պայմանագրի գլխավոր կողմ է հանդես գալիս: Միավորների վրա հիմնված ծրագրերի դեպքում, խումբը, ընդհանուր առմամբ, ճանաչում է պարտավորություն կուտակված միավորների համար, որոնք ակնկալվում է, որ օգտագործվելու են հաճախորդների կողմից, որը հակադարձվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ միավորները լրանում են: Պլաստիկ քարտերով գործառնություններից քեշբեքերը նվազեցնում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հաստատվում է խմբի վճարումը ստանալու իրավունքը:

Արտարժույթի փոխարկում. Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով, որը Բանկի և Նրա դուստր ձեռնարկության գործառնական արժույթն է: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության «Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտներ/(վնասներ)» հոդվածում:

Արտարժույթով գործարքի պայմանագրային փոխարժեքի և գործարքի օրվա դրությամբ Կենտրոնական բանկի փոխարժեքի տարբերությունները ներառված են Չուտ օգուտ / (վնաս) արտարժույթի առքուվաճառքից տողում ՀՀ Կենտրոնական բանկի պաշտոնական փոխարժեքները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին կազմել են համապատասխանաբար 396.56 ՀՀ դրամ և 404.79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի դիմաց, և 413.89 ՀՀ դրամ և 447.90 ՀՀ դրամ 1 եվրոյի դիմաց:

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ. Խմբի աշխատակիցները (ներառյալ դեկավարները) վարձատրություն են ստանում բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների տեսքով: Այսպիսով աշխատակիցները ծառայություններ են մատուցում բաժնային գործիքների դիմաց (բաժնետոմսով մարվող գործարքներ) վարձատրության նկատառումով:

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքներ

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է իրական արժեքով այն ամսաթվի դրությամբ, երբ վարձատրությունը տրամադրվում է համապատասխան գնահատման մոդելի կիրառմամբ, որի հետագա մանրամասները տրված են Ծանոթագրություն 25-ում:

Այդ ծախսը ճանաչվում է անձնակազմի ծախսերում՝ սեփական կապիտալի համապատասխան աճի հետ միասին այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում ծառայությունը մատուցվել է և անհրաժեշտության դեպքում, կատարողականի պայմանները կատարվել են (տրամադրման ժամանակաշրջանում):

Ծախս չի ճանաչվում այն վարձատրությունների համար, որոնք, ի վերջո, չեն առաջացնում իրավունք, քանի որ շուկայական պայմանները և/կամ ծառայության պայմանները չեն կատարվել: Այն դեպքում, երբ վարձատրությունը ներառում է շուկայական կամ իրավունք չառաջացնող պայման, գործարքները համարվում են կատարված՝ անկախ նրանից, թե շուկայական կամ իրավունքի առաջացման պայմանը բավարարված է թե ոչ, պայմանով, որ կատարողական և/կամ ծառայության բոլոր մյուս պայմանները բավարարված են:

Երբ բաժնային գործիքներով մարվող գործարքի պայմանները փոփոխվում են, ճանաչված նվազագույն ծախսը չփոփոխված գործարքի իրական արժեքն է տրամադրման ամսաթվի դրույթյան, պայմանով, որ պահպանվում են գործարքի իրավունքի առաջացման սկզբնական պայմանները: Լրացուցիչ ծախսը, որը չափվում է փոփոխման ամսաթվի դրությամբ, ճանաչվում է ցանկացած փոփոխության համար, որը մեծացնում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի ընդհանուր գումարի իրական արժեքը կամ այլ կերպ ձեռնտու է աշխատողին: Եթե գործարքը չեղարկվում է կազմակերպության կամ գործընկերոջ կողմից, վարձատրության իրական արժեքի ցանկացած մնացած տարր ճանաչվում է ծախս անմիջապես շահույթի կամ վնասի միջոցով:

4 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

Խումբը կատարում է գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների և հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա: Գնահատումները և դատողությունները շարունակական կերպով վերանայվում են և հիմնված են դեկլարության փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպիսիք են հետագա իրադարձությունների ակնկալիքները, որոնք առկա պայմաններում տրամաբանական են համարվում: Գնահատականներից բացի, ղեկավարությունը կատարում է նաև որոշակի այլ դատողություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում: Դատողությունները, որոնք առավել նշանակալի ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված արժեքների վրա, և գնահատականները, որոնք կարող են հիմք հանդիսանալ հաջորդ ֆինանսական տարվա ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներում նշանակալի ճշգրտման համար, հետևյալն են. հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում:

Գույքի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա, Էական ճշգրտմամբ՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը: Խումբը յուրաքանչյուր տարի գնահատում է շուկայի փոփոխությունները՝ Էական փոփոխությունների տեսանկյունից, և ներգրավում է անկախ փորձագետների՝ իր տարածքների և փոխադրամիջոցների գնահատման համար, ըստ անհրաժեշտության և կիրառելիության (Ծանոթագրություն 34):

Իրական արժեքի չափում. Եթե համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել ակտիվ շուկայի գների հիման վրա, ապա այն որոշվում է տարբեր գնահատման մոդելների կիրառմամբ, ներառյալ՝ մաթեմատիկական մոդելները: Այդպիսի մոդելների համար ելակետային տվյալները որոշվում են որպես դիտարկվող շուկաների տվյալներ, եթե դա հնարավոր է: Հակառակ դեպքում իրական արժեքի որոշման համար անհրաժեշտ է կիրառել դատողություններ: Լրացուցիչ տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 34-ում:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ. Ֆինանսական ակտիվների բոլոր կատեգորիաներում արժեզրկումից կորուստների չափումը պահանջում է դատողություն, մասնավորապես, ապագա դրամական հոսքերի և գրավի արժեքների գումարի և ժամկետների գնահատում արժեզրկումից կորուստները և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատականը որոշելիս: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնք

փոփոխությունները կարող են հանգեցնել տարբեր մակարդակների պահուստների: Բացի այդ, գործունեության լայնածավալ խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար: Խմբի ԱՎԿ հաշվարկները ելնում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ: ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են.

- Վիճակագրական մոդելներ պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունը (PD), պարտազանցման դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և պարտազանցման դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- Ֆինանսական ակտիվների սեզոնականությունը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության (PD), պարտազանցման դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և պարտազանցման դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության արժեզրկման գծով պահուստը կազմել է 7,224,899 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 6,041,587 հազ. ՀՀ դրամ): Մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություններ 11 և 12-ում:

Հետզման պարտավորություն: Հետզման պարտավորությունների ճանաչումը և չափումը ներառում է էական դատողություններ և ենթադրություններ: Սա ներառում է սպասվող վճարումների գումարի և ժամկետների գնահատումը, ինչպես նաև համապատասխան զեղչի տոկոսադրույքի ընտրությունը: Գնահատման մեջ կիրառվող զեղչի տոկոսադրույքը արտացոլում է խմբի պարտքի արժեքը՝ ներկայացնելով դեկավարության կողմից փողի ժամանակային արժեքի և համապատասխան ռիսկի գործոնների լավագույն գնահատականը: Բացի այդ, հետզման գումարը գնահատելու համար օգտագործված կանխատեսվող դրամական հոսքերը ստացվում են Բանկի երկարաժամկետ աճի տեմպի ենթադրություններից, որոնք համապատասխանում են նրա ռազմավարական բիզնես պլանին և արտացոլում են աճի նորմալացված տեմպ: Գնահատման զգայունության վերլուծության մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 23-ում:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների սկզբնական ճանաչում. Բնականոն գործունեության ընթացքում Խումբը գործարքի մեջ է մտնում իր կապակցված կողմերի հետ: ՖՀՄՍ 9-ը պահանջում է ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչում՝ հիմնված նրանց իրական արժեքի վրա: Կիրառվում է դատողություն՝ որոշելու, թե արդյոք գործարքները գնահատված են շուկայական կամ ոչ շուկայական տոկոսադրույքներով, եթե այդ գործարքների համար ակտիվ շուկա առկա չէ: Դատողության համար հիմք է հանդիսանում չկապակցված կողմերի հետ նմանատիպ գործարքների գնահատումը և արդյունավետ տոկոսադրույքով վերլուծությունները: Կապակցված կողմերի հաշվեկշռի պայմաններն ու դրույթները բացահայտվում են Ծանոթագրություն 36-ում:

5 Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին

Հետևյալ փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2024թ. հունվարի 1-ից.

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում Վարձակալություն. Վարձակալության պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության ժամանակ (թողարկվել է 2022թ. սեպտեմբերի 22-ին և ուժի մեջ է մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Փոփոխությունները վերաբերում են վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներին, որոնք բավարարում են ՖՀՄՍ 15-ի պահանջները՝ վաճառք հաշվառվելու համար: Փոփոխությունները պահանջում են, որ վաճառող-վարձակալը հետագայում չափի գործարքից բխող պարտավորությունները այն կերպ, որ չճանաչի իր կողմից պահպանված օգտագործման իրավունքի հետ կապված որևէ շահույթ կամ վնաս: Սա նշանակում է նման շահույթի հետաձգում, նույնիսկ եթե պարտավորության էությունը կայանում է փոփոխական վճարումներում,

որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքաչափից: Հետևաբար, այս փոփոխությունը որևէ ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտավորությունների դասակարգումը – ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ (ի սկզբանե թողարկվել է 2020թ. հունվարի 23-ին և հետագայում թողարկման ամսաթիվը փոփոխվել է 2020թ. հուլիսի 15-ին և 2022թ. հոկտեմբերի 31-ին, ուժի մեջ է մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Այս փոփոխություններով պարզաբանվում է, թե պարտավորությունները երբ պետք է դասակարգվեն որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ: Ինչպես և ֆինանսական հաստատությունների մեծ մասը, Խուճբը ներկայացնում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ ըստ իրացվելիության, այլ ոչ թե ակտիվների և պարտավորությունների՝ ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման միջոցով: Հետևաբար, այս փոփոխությունը որևէ ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում «Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն» և ՀՀՄՍ 7-ում «Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ. Մատակարարների ֆինանսական պայմանագրեր» (Թողարկվել է 2023թ. մայիսի 25-ին): Ի պատասխան ֆինանսավորման պայմանագրերի ոչ համարժեք կամ ապակողմնորոշիչ բացահայտման վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների մտահոգություններին, 2023թ. մայիսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 7-ում և ՀՀՄՍ 7-ում պահանջելով բացահայտել կազմակերպության մատակարարների ֆինանսական պայմանագրերը (ՄՖՊ): Այս փոփոխություններով պահանջվում է, որպեսզի կազմակերպությունը բացահայտի մատակարարների այն ֆինանսական պայմանագրերը, որոնք ֆինանսական հաշվետվություններ օգտագործողներին հնարավորություն կտան գնահատել այդ պայմանագրերի ազդեցությունը կազմակերպության պարտավորությունների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա և կազմակերպության իրացվելիության ռիսկի վրա: Լրացուցիչ բացահայտման պահանջների նպատակն է բարձրացնել մատակարարների ֆինանսական պայմանագրերի թափանցիկությունը: Փոփոխությունները չեն ազդում ճանաչման կամ չափման սկզբունքների վրա, այլ միայն բացահայտման պահանջների վրա:

Փոփոխությունն Էական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Հրապարակվել են 2025թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո տարեկան ժամանակահատվածների համար պարտադիր մի շարք նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնց վաղ կիրառում չի իրականացվել Ընկերության կողմից:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում «Փոխանակելիության բացակայություն» (թողարկվել է 2023թ. օգոստոսի 15-ին և ուժի մեջ է մտնում 2025թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): 2023թ. օգոստոսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 21-ում, որը նպատակ ունի օգնել կազմակերպություններին գնահատելու երկու արժույթների միջև փոխանակելիությունը և որոշել սփոթ փոխարժեքն այն դեպքում, երբ փոխանակելիություն առկա չէ: Փոփոխությունները ազդում են կազմակերպության վրա այն ժամանակ, երբ ընկերությունն ունի գործարք կամ գործառնություն արտարժույթով, որը չափման ամսաթվին որոշակի նպատակով չի կարող փոխանակվել այլ արժույթի: ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխությունները չեն ներկայացնում սփոթ փոխարժեքը գնահատելու վերաբերյալ մանրամասն պահանջներ: Փոխարենը, սահմանվում է շրջանակ, որի համաձայն կազմակերպությունը կարող է որոշել սփոթ փոխարժեքը գնահատման ամսաթվի դրությամբ: Նոր պահանջները կիրառելիս չի թույլատրվում համեմատական տեղեկատվության վերաներկայացում: Անհրաժեշտ է ազդեցության ենթարկվող գումարները փոխարկել սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ գնահատված սփոթ փոխարժեքներով՝ չբաշխված շահույթի կամ կուտակային փոխարժեքային տարբերությունների պահուստի ճշգրտմամբ: Խուճբը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ . ՀՀՄՍ 9-ի և ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ (հրապարակվել է 2024թ. մայիսի 30-ին և ուժի մեջ է մտնում 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): 2024թ. մայիսի 30-ին ՀՀՄՍ-ն հրապարակել է ՀՀՄՍ 9-ի և ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ՝ հետևյալ նպատակներով.

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- (ա) պարզաբանել որոշ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչման և պահանջանքի ամսաթիվը, սահմանելով նոր բացառություն էլեկտրոնային դրամական փոխանցումների համակարգի միջոցով մարվող որոշ ֆինանսական պարտավորությունների համար.
- (բ) պարզաբանել և լրացուցիչ ուղեցույց ներկայացնել՝ բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին ֆինանսական ակտիվի համապատասխանությունը գնահատելու համար.
- (գ) ավելացնել նոր բացահայտումներ պայմանագրային ժամկետներ ունեցող որոշակի գործիքների գծով, որոնք կարող են առաջացնել դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխություն (օրինակ՝ բնապահպանական, սոցիալական և կառավարման (ԲՍԿ) նպատակների իրագործմանը կապակցված որոշ գործիքներ). և
- (դ) թարմացնել իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով (FVOCI) չափվող բաժնային գործիքների բացահայտումները:

Խուճբը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

ՖՀՄՍ 18 «Ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում» (թողարկվել է 2024թ. ապրիլի 9-ին և ուժի մեջ է 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): 2024թ. ապրիլին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակել է նոր ստանդարտ՝ ՖՀՄՍ 18 «Ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում», որը առանձնահատուկ անդրադառնում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվություններին առնչվող թարմացումներին: ՖՀՄՍ 18-ում ներկայացված առանցքային նոր հասկացությունները առնչվում են հետևյալին՝

- շահույթի կամ վնասի հաշվետվության կառուցվածքը.
- ֆինանսական հաշվետվություններում պահանջվող բացահայտումները շահույթի կամ վնասի չափման որոշակի դիրքերի գծով, որոնք ներկայացվում են կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններից դուրս (այսինքն՝ ղեկավարության կողմից սահմանված չափման դիրքերը). և
- համախմբման և տարանջատման ընդլայնված սկզբունքները, որոնք կիրառելի են հիմնական ֆինանսական հաշվետվությունների, և ընդհանուր առմամբ ծանոթագրությունների նկատմամբ:

ՖՀՄՍ 18-ը կփոխարինի ՀՀՄՍ 1-ին. ՀՀՄՍ 1-ում ներառված սկզբունքներից շատերը պահպանվում են՝ սահմանափակ փոփոխություններով: ՖՀՄՍ 18-ը չի ազդի ֆինանսական հաշվետվությունների հողվածների ճանաչման կամ չափման վրա, սակայն կարող են փոփոխվել կազմակերպության կողմից որպես «գործառնական շահույթ կամ վնաս» ներկայացվող դիրքերը: ՖՀՄՍ 18-ը կկիրառվի 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Այն կիրառելի է նաև համեմատական տեղեկատվության նկատմամբ: Խուճբը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

ՖՀՄՍ 19. Հրապարակային հաշվետվողականության պահանջ չունեցող դուստր ձեռնարկություններ. Բացահայտումներ (թողարկվել է 2024թ. մայիսի 9-ին և ուժի մեջ է 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՖՀՄՍ 19-ը իրավասու դուստր ձեռնարկություններին հնարավորություն է տալիս ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտները կիրառել կրճատված բացահայտումներով: Սույն ստանդարտով սահմանված բացահայտման կրճատված պահանջները կիրառելի չեն ԽՄԲի համար:

ՖՀՄՍ 14 «Կարգավորող հետաձգված հաշիվներ» (թողարկվել է 2014թ. հունվարի 30-ին): ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտները առաջին անգամ կիրառող կազմակերպություններին ՖՀՄՍ 14-ը հնարավորություն է ընձեռում շարունակել դրույքաչափերի կարգավորման հետ կապված գումարների ճանաչումը իրենց նախորդ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի պահանջների համաձայն: Այնուամենայնիվ, ՖՀՄՍ Հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներն արդեն կիրառող և այդ գումարները չճանաչող կազմակերպությունների հետ համադրելիությունը մեծացնելու նպատակով, ստանդարտը պահանջում է դրույքաչափերի կարգավորման ազդեցությունը ներկայացնել այլ հողվածներից առանձին: Այն կազմակերպությունը, որն իր ֆինանսական հաշվետվությունները արդեն ներկայացնում է ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն, իրավասու չէ կիրառել ստանդարտը: Այս ստանդարտի ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը դեռ պետք է որոշվի

ՀՀՄՍԽ-ի կողմից:

«Ակտիվների վաճառք կամ հատկացում ներդրողի և ասոցիացված կազմակերպությունների կամ համատեղ ձեռնարկումների միջև» - փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում և ՀՀՄՍ 28-ում (թողարկված են 2014թ. սեպտեմբերի 11-ին, և ուժի մեջ են մտնում ՀՀՄՍԽ-ի կողմից որոշվելիք ամսաթվին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Այս փոփոխությունները վերաբերում են ներդրողի և իր ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկումների միջև ակտիվների վաճառքին կամ հատկացմանը վերաբերող՝ ՖՀՄՍ 10-ի և ՀՀՄՍ 28-ի պահանջների միջև գոյություն ունեցող անհամապատասխանությանը: Փոփոխությունների կիրառման հիմնական հետևանքն այն է, որ շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ամբողջությամբ այն դեպքում, երբ գործարքը առնչվում է ձեռնարկատիրական գործունեությանը: Շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է մասնակիորեն այն դեպքում, երբ ակտիվը չի առնչվում ձեռնարկատիրական գործունեությանը, նույնիսկ եթե այդ ակտիվները պատկանում են դուստր կազմակերպությանը: 2015թ. ՀՀՄՍԽ-ն որոշել է անորոշ ժամանակով հետաձգել այս փոփոխությունների ուժի մեջ մտնելու ժամկետը:

ՖՀՄՍ հաշվառման ստանդարտների տարեկան բարելավումներ (թողարկվել է 2024թ. հուլիսին և ուժի մեջ է 2026թ. հունվարի 1-ից): ՖՀՄՍ 1-ով պարզաբանվել է, որ ՖՀՄՍ հաշվառման ստանդարտներին անցնելուց հետո հեջը պետք է դադարեցվի, եթե այն չի համապատասխանում «որակավորման չափանիշներին», այլ ոչ թե հեջի հաշվառման «պայմաններին»: Սա նպատակ ունի լուծել ՖՀՄՍ 1-ի և ՖՀՄՍ 9-ի հեջի հաշվառման պահանջների միջև անհամապատասխանության հետևանքով առաջացող հնարավոր տարրաբերումը: ՖՀՄՍ 7-ով պահանջվում են օգուտի կամ վնասի բացահայտումներ՝ կապված այն ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչման հետ, որտեղ կազմակերպությունը ունի ընթացիկ մասնակցություն, այդ թվում, պահանջվում է բացահայտել՝ արդյոք իրական արժեքի չափումները ներառում են «նշանակալի ծավալով ոչ դիտարկելի մուտքային տվյալներ»: Այս նոր ձևակերպումը փոխարինում է «նշանակալի մուտքային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա» արտահայտությանը: Փոփոխության նպատակն է՝ ձևակերպումը համապատասխանեցնել ՖՀՄՍ 13-ին: Բացի այդ, պարզաբանվել են ՖՀՄՍ 7-ի կիրառման ուղեցույցի որոշ օրինակներ և ավելացվել է տեքստ առ այն, որ օրինակները հնարավոր է՝ չարտացոլեն ՖՀՄՍ 7-ի նշված պարբերությունների բոլոր պահանջները: ՖՀՄՍ 16-ում կատարվել է փոփոխություն՝ պարզաբանելով, որ երբ վարձակալը որոշում է, որ վարձակալության գծով պարտավորությունը մարվել է համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի, ապա վարձակալը պետք է կիրառի ՖՀՄՍ 9-ի ուղեցույցը՝ արդյունքում առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչելու համար: Այս պարզաբանումը վերաբերում է վարձակալության գծով պարտավորություններին, որոնք մարվել են կազմակերպության կողմից այդ փոփոխությունը առաջին անգամ կիրառելու հաշվետու տարեկան ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո: ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 15-ի միջև անհամապատասխանությունը վերացնելու նպատակով այժմ պահանջվում է, որ առևտրային դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվեն «ՖՀՄՍ 15-ի կիրառման միջոցով որոշված գումարով» այլ ոչ թե «գործարքի գնով» (ինչպես սահմանված է ՖՀՄՍ 15-ում): ՖՀՄՍ 10-ի փոփոխությամբ օգտագործելով պակաս միանշանակ ձևակերպում «դեֆակտո գործակալ» հանդիսացող կազմակերպության համար, և պարզաբանվել է, որ ՖՀՄՍ 10-ի Բ74 պարագրաֆում նկարագրված հարաբերությունը միայն մեկ օրինակ է այն հանգամանքներից, որոնց դեպքում պահանջվում է դատողություն՝ որոշելու, թե արդյոք կողմը հանդես է գալիս որպես դեֆակտո գործակալ: ՀՀՄՍ 7-ում կատարվել է ճշտում հեռացվել են «ինքնարժեքի մեթոդի» վկայակոչումները, որը հանվել է ՖՀՄՍ հաշվառման ստանդարտներից 2008թ. մայիսին, երբ ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակեց «Ներդրման արժեքը դուստր ձեռնարկությունում, համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունում կամ ասոցիացված կազմակերպությունում»:

Բացառությամբ վերը նշված դեպքերի, չի ակնկալվում, որ սույն նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները որևէ էական ազդեցություն կունենան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

7 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Դրամական միջոցներ դրամարկղում	26,853,397	22,665,289
Ընթացիկ հաշիվներ Կենտրոնական բանկում, ներառյալ պարտադիր պահուստները (չսահմանափակված մաս, տես Ծանոթագրություն 9)	71,346,538	38,560,913

«ԱՎԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ**2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Ընթացիկ հաշիվներ այլ բանկերում		
- վարկանշված BBB-(Baa3) և բարձր	1,004,207	10,847,364
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) -ից ցածր և	2,288,519	1,429,994
<i>Կարճաժամկետ ավանդներ այլ բանկերում</i>		
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) և բարձր	4,567,681	4,663,224
Արժեզրկում	(30,273)	(6,935)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	106,030,069	78,159,849

Վարկի որակը որոշելու համար Բանկը հիմնականում օգտագործում է Moody's վարկանիշային գործակալության վարկանիշները, սակայն կարող են օգտագործվել նաև այլ միջազգային վարկանիշային գործակալությունների վարկանիշներ: Միջազգային վարկանիշային գործակալությունների վարկանիշների բացակայության դեպքում դիտարկվում է երկրի վարկանիշը, սակայն կարող է կիրառվել նաև երկրի վարկանիշից ցածր վարկանիշ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկում ընթացիկ հաշիվները ներառում են պարտադիր պահուստ՝ 28,131,042 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 26,139,452 հազ. ՀՀ դրամ):

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոզիտային դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում ՀՀ դրամով ներգրավված գումարների 4%-ի չափով (2023թ.՝ 4%) և արտարժույթով ներգրավված գումարների 18%-ի չափով (2023թ.՝ 18%):

Արտարժույթով ներգրավված գումարներից բանկերը պարտավոր են գումարների 6%-ը պահպանել տեղական արժույթով (2023թ.՝ 6%) որպես դրամական միջոցների ավանդ ԿԲ-ում, իսկ 12%-ը (2023թ.՝ 12%)՝ արտարժույթով:

Ավելին, սահմանափակված է պահուստավորված գումարները արտարժույթով հանելու բանկերի հնարավորությունը, ուստի Խումբը արտարժույթով ավանդադրված պարտադիր պահուստները դասակարգում է որպես Պահանջներ բանկերի նկատմամբ (Ծանոթագրություն 9):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերում 2,260,781 հազ. ՀՀ դրամ ընթացիկ հաշիվների 69%-ը կազմում են երեք օտարերկրյա բանկում թղթակցային հաշվի մնացորդները (2023թ.՝ 9,530,941 հազ. ՀՀ դրամի 78%-ը՝ մեկ օտարերկրյա բանկում):

Դրամական միջոցների համարժեքների բոլոր մնացորդները բաշխվում են 1-ին փուլին: Ստորև ներկայացված է տարվա ընթացքում ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը.

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	6,935	53,194
ԱՎԿ փոփոխություններ	24,214	(46,192)
Արտաթվայթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(876)	(67)
31 դեկտեմբերի	30,273	6,935

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 33-ում:

8 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային և հեջավորման նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական և անվանական արժեքները:

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.		2023թ.	
	Անվանական արժեք	Իրական արժեք	Անվանական արժեք	Իրական արժեք
Ակտիվներ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Տոկոսադրույքի սվոփ	4,189,455	81,500	4,189,455	190,192
Արժույթային սվոփ	1,189,680	76,680	8,577,752	9,765
	5,379,135	158,180	12,767,207	199,957
Պարտավորություններ				
Արժույթային սվոփ/պարտավորություններ			8,626,539	58,552
	-	-		

9 Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջների կազմը:

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների գծով դեպոզիտներ		
միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	6,732,500	6,005,000
Արտաթվայթով պարտադիր պահուստներ ՀՀ ԿԲ-ում (Ծան. 7)	27,746,257	26,827,740
Ընդամենը	34,478,757	32,832,740
Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ		
Հայկական բանկեր		
- վարկանիշը՝ Ba1-ից Ba3	2,012,723	-
Օտարերկրյա բանկեր		
- վարկանիշը՝ AA1-ից AA3	19,828	20,240
- վարկանիշը՝ A1-ից մինչև A3	610,545	4,167,101
Թղթակցային հաշիվներ և օվերնայթ տեղաբաշխումներ այլ բանկերում	-	163,157
Ընդամենը այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ	2,643,096	4,350,498
Այլ դեբիտորական պարտքեր		
Չմարված գործարքներ	3,390,351	208,919
Դրամական փոխանցումների համակարգերից ստացվելիք գումարներ	1,682,196	1,914,392
Պլաստիկ քարտերով գործարքներից ստացվելիք գումարներ	604,317	125,360
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ		
Հայաստանի բանկերից ստացվելիք գումարներ	38,747,711	60,035,070
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ՝ մինչև արժեզրկումը	81,546,428	99,466,979
Արժեզրկում	(64,000)	(56,465)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	81,482,428	99,410,514

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պարտադիր պահուստները ներառում են արտարժույթով արտահայտված պահուստներ 27,746,257 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2023թ.՝ 26,827,740 հազ. ՀՀ դրամ) (տես Ծանոթագրություն 7):

Չմարված գործարքները ներառում են այն գումարները, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեն մարվել Խմբի ԿԲ հաշվում: Նշված գումարները մուտքագրվել են հունվարի առաջին աշխատանքային օրը որպես դրամական միջոց Խմբի ընթացիկ հաշվին:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 471,749 հազ. դրամ (2023թ.՝ 4,187,341 հազ. դրամ) ավանդների տեսքով տեղաբաշխված է միջազգայնորեն ճանաչված երկու ՏՀԶԿ բանկերում (2023թ.՝ երեք), որոնք հանդիսանում են Խմբի հիմնական գործընկերները միջազգային գործառնությունների իրականացման գծով:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում բանկերի նկատմամբ պահանջների հետ կապված ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(56,465)	(56,465)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(64,000)	(64,000)
Մարված ակտիվներ	56,465	56,465
31 դեկտեմբերի 2024թ.	(64,000)	(64,000)

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում բանկերի նկատմամբ պահանջների հետ կապված ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(111,174)	(111,174)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(56,465)	(56,465)
Մարված ակտիվներ	111,174	111,174
31 դեկտեմբերի 2023թ.	(56,465)	(56,465)

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ. Փուլ 1	2023թ. Փուլ 1
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	34,478,757	32,832,740
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(19,237)	(50,770)
Հաշվեկշռային արժեք	34,459,520	32,781,970
Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	2,643,096	4,350,498
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(34,091)	(1,155)
Հաշվեկշռային արժեք	2,609,005	4,349,343
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ	38,747,711	60,035,070
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	-	-
Հաշվեկշռային արժեք	38,747,711	60,035,070
Այլ դեբիտորական պարտքեր	5,676,864	2,248,671
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(10,672)	(4,540)
Հաշվեկշռային արժեք	5,666,192	2,244,131
Այլ բանկերի նկատմամբ պահանջների ընդհանուր գումարը (համախառն հաշվեկշռային արժեքը)	81,546,428	99,466,979
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(64,000)	(56,465)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ, զուտ (հաշվեկշռային արժեք)	81,482,428	99,410,514

Բանկերի նկատմամբ պահանջների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 33-ում:

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

10 Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում են.

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Բանկի կողմից պահվող		
Պետական պարտատոմսեր՝ ամորտիզացված արժեքով	43,820,614	-
Կորպորատիվ պարտատոմսեր՝ ամորտիզացված արժեքով	1,788,021	-
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(66,089)	-
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեքով արժեթղթեր	45,542,546	-

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային և այլ բաժնային գործիքներ <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկի կողմից պահվող		
Պետական պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	12,571,293	18,238,634
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
Հայկական ընկերությունների մուրհակներ	296,704	296,266
Բաժնային գործիքներ		
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր	397,907	112,983
Ընդամենը՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային և այլ բաժնային գործիքներ	13,265,904	18,647,883

Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային գործիքներ <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Գնանշված պարտքային արժեթղթեր՝ C կարգի Visa բաժնետոմսեր	3,300,159	2,775,053
Ընդամենը իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային գործիքներ	3,300,159	2,775,053
Ընդամենը ներդրումային արժեթղթեր	62,108,609	21,422,936

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրա հետ կապված ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	45,608,635	-	-	45,608,635
Մարված ակտիվներ	-	-	-	-
31 դեկտեմբերի 2024թ.	45,608,635	-	-	45,608,635
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	66,089	-	-	66,089
Մարված ակտիվներ	-	-	-	-
31 դեկտեմբերի 2024թ.	66,089	-	-	66,089

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	169,536		169,536
Մարված ակտիվներ	-	(118,675)		(118,675)
Դուրս գրված գումարներ	-	(50,861)	-	(50,861)
31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	-	-	-

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	79,196	-	79,196
Մարված ակտիվներ	-	(55,437)	-	(55,437)
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	-	27,102	-	27,102
Դուրս գրված գումարներ	-	(50,861)	-	(50,861)
31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	-	-	-

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքների հարակից ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,534,900	-	-	18,534,900
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(5,631,635)	-	-	(5,631,635)
Իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	141,381	-	-	141,381
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(176,649)	-	-	(176,649)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	12,867,997	-	-	12,867,997

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	35,929	-	-	35,929
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(7,365)	-	-	(7,365)
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա	-	-	-	-
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ*	(17,943)	-	-	(17,943)
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(78)	-	-	(78)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	10,543	-	-	10,543

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,403,647	2,882,144	-	21,285,791
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	8,621,672	-	-	8,621,672
Մարված ակտիվներ	(8,486,954)	(2,029,145)	-	(10,516,099)
Իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	(246,041)	-	-	(246,041)
Դուրս գրված գումարներ	-	(852,999)	-	(852,999)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	242,576	-	-	242,576
31 դեկտեմբերի 2023թ.	18,534,900	-	-	18,534,900

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	190,505	581,344	-	771,849
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	13,944	-	-	13,944
Մարված ակտիվներ	(46,385)	-	-	(46,385)
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	-	-	-	-
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ*	(122,674)	271,655	-	148,981
Դուրս գրված գումարներ	-	(852,999)	-	(852,999)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	539	-	-	539
31 դեկտեմբերի 2023թ.	35,929	-	-	35,929

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշված բաժնային արժեթղթերը հիմնականում ներառում են պարտադիր բաժնետոմսեր վճարային համակարգերում և քլիրինգային կենտրոններում:

2024թ. Խումբն իր՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնեմասից ստացել է 2,174 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժիններ (2023թ.՝ 3,185 հազ. ՀՀ դրամ), որոնք համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվել են որպես այլ եկամուտ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային գործիքների 96.4%-ը (2023թ.՝ 98.4%) ներկայացված են Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերով:

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ մի արժեթուղթ չի եղել ժամկետանց կամ արժեզրկված, և չի եղել ներդրումային արժեթղթերի վերասակարկված մնացորդներ, որոնք այլապես ժամկետանց կլինեն:

Պարտքային գործիքների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 33-ում:

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հաճախորդներին տրված վարկերը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում են.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր		
ՓՄՁ վարկեր	105,020,228	114,864,473
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	118,062,162	74,654,668
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	223,082,390	189,519,141
Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր (բացի գյուղատնտեսական վարկերից)		
Սպառողական վարկեր	135,842,235	114,304,150
Հիփոթեքային վարկեր	81,154,832	54,259,632
Վարկային քարտեր	14,173,742	12,522,907
Ընդամենը մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր	231,170,809	181,086,689
Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	69,491,921	71,047,964
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	16,722,264	16,539,537
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին	86,214,185	87,587,501
Հաճախորդներին տրված վարկեր, համախառն	540,467,384	458,193,331
Վարկային կորստի գծով պահեստ	(6,483,913)	(5,265,242)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	533,983,471	452,928,089

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստ ամորտիզացված արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկավորման հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր խոշոր ընկերություններին	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՈՇԻ	Ընդամենը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>					
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	70,765,199	188,866	3,700,603	-	74,654,668
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	70,459,102	-	-	-	70,459,102
Մարված ակտիվներ	(22,966,974)	(188,866)	(2,861,323)	-	(26,017,163)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	-	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(2,802,124)	-	2,802,124	-	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(987,452)	-	(46,993)	-	(1,034,445)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	114,467,751	-	3,594,411	-	118,062,162

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկեր խոշոր ընկերություններին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	155,769	651	233,859	-	390,279
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	548,378	-	-	-	548,378
Մարված ակտիվներ	(37,106)	(651)	(9,840)	-	(47,597)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	-	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(449,623)	-	449,623	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-	846,106	-	846,106
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և էլակետային տվյալների փոփոխություններ	(43,155)	-	(131,218)	-	(174,373)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	18,494	(651)	1,154,671	-	1,172,514
Տեղափոխումներ՝ առանց Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	72,117	-	72,117
Դուրս գրված գումարներ Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,473)	-	(14,388)	-	(15,861)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	172,790	-	1,446,259	-	1,619,049

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ՓՄՁ վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	109,450,720	3,613,429	1,800,324	114,864,473
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	55,773,710	-	-	55,773,710
Մարված ակտիվներ	(61,254,526)	(2,198,527)	(1,199,435)	(64,652,488)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	55,014	(55,014)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(2,042,509)	2,042,509	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(991,409)	(213,592)	1,205,001	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(372,185)	(372,185)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(551,616)	(27,873)	(13,793)	(593,282)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	100,439,384	3,160,932	1,419,912	105,020,228
ՓՄՁ վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	240,506	51,577	528,113	820,196
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	207,448	-	-	207,448
Մարված ակտիվներ	(107,529)	(19,314)	(189,888)	(316,731)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	5,799	(5,799)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(20,717)	20,717	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(104,885)	(6,313)	111,198	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա	(5,733)	17,913	318,232	330,412
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(58,364)	(11,429)	(65,137)	(134,930)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(83,981)	(4,225)	174,405	86,199
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	33,146	33,146
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(372,185)	(372,185)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(822)	(243)	(4,651)	(5,716)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	155,703	47,109	358,828	561,640

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում գյուղատնտեսական վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Գյուղատնտեսական վարկեր մանրաձախ հաճախորդներին <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	67,932,163	938,262	2,177,539	71,047,964
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	36,160,627	-	-	36,160,627
Մարված ակտիվներ	(35,504,088)	(508,241)	(750,752)	(36,763,081)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	13,271	(13,271)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(569,606)	569,606	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,278,845)	(143,530)	1,422,375	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(936,896)	(936,896)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(14,051)	(731)	(1,911)	(16,693)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	66,739,471	842,095	1,910,355	69,491,921

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	136,977	11,893	590,422	739,292
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	263,264	-	-	263,264
Մարված ակտիվներ	(27,774)	(1,284)	(85,558)	(114,616)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	460	(460)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(4,288)	4,288	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(200,359)	(6,133)	206,492	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(434)	3,868	655,345	658,779
	(37,228)	(2,436)	34,587	(5,077)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(6,359)	(2,157)	810,866	802,350
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	63,242	63,242
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(936,896)	(936,896)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(85)	(6)	(472)	(563)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	130,533	9,730	527,162	667,425
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	16,463,163	25,499	50,875	16,539,537
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,517,500	-	-	1,517,500
Մարված ակտիվներ	(1,279,112)	(4,516)	1,073	(1,282,555)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(6,663)	6,663	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(8,875)	(25,499)	34,374	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(29,852)	(29,852)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(22,073)	-	(293)	(22,366)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	16,663,940	2,147	56,177	16,722,264

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	19,856	2,695	9,327	31,878
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	3,632	-	-	3,632
Մարված ակտիվներ	(352)	-	-	(352)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(8)	8	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,807)	(2,695)	4,502	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	201	17,544	17,745
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	8,514	-	5,368	13,882
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	9,979	(2,486)	27,414	34,907
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	1,105	1,105
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(29,852)	(29,852)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(27)	-	-	(27)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	29,808	209	7,994	38,011

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Սպառողական վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	108,896,168	1,663,003	3,744,979	114,304,150
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	85,226,245	-	-	85,226,245
Մարված ակտիվներ	(58,775,825)	(749,367)	(3,242,683)	(62,767,875)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	41,150	(41,150)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,203,026)	1,203,026	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(3,685,135)	(686,524)	4,371,659	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(918,609)	(918,609)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,405)	-	(271)	(1,676)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	130,498,172	1,388,988	3,955,075	135,842,235

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Սպառողական վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	691,436	172,807	1,723,714	2,587,957
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,131,725	-	-	1,131,725
Մարված ակտիվներ	(209,666)	(21,406)	(276,910)	(507,982)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	3,128	(3,128)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(104,950)	104,950	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(553,291)	(134,300)	687,591	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	(2,785)	78,711	1,364,876	1,440,802
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(77,240)	(4,435)	(936,454)	(1,018,129)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	186,921	20,392	839,103	1,046,416
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	181,342	181,342
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(918,609)	(918,609)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(2)	-	(115)	(117)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	878,355	193,199	1,825,435	2,896,989

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հիփոթեքային վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՕԸ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	52,562,544	588,095	1,079,312	29,681	54,259,632
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	34,114,940	-	-	-	34,114,940
Մարված ակտիվներ	(6,663,368)	(109,991)	(66,045)	(10,593)	(6,849,997)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	17,244	(17,244)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(280,874)	280,874	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(561,432)	-	561,432	-	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(303,323)	-	(303,323)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(57,928)	(3,166)	(5,018)	(308)	(66,420)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	79,131,126	738,568	1,266,358	18,780	81,154,832

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՍՈՎ	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ.					
հունվարի 1-ի դրությամբ	121,066	10,485	310,509	-	442,060
ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	87,730	-	-	-	87,730
Մարված ակտիվներ	(7,438)	(1,196)	(23,238)	-	(31,872)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	279	(279)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,653)	1,653	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(65,430)	-	65,430	-	-
ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա					
ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(269)	5,613	211,273	-	216,617
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(72,600)	(4,510)	35,340	-	(41,770)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(59,381)	1,281	288,805	-	230,705
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղջի հակադարձում (սկզբնական տոկոսային հասույթից)	-	-	34,386	-	34,386
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(303,323)	-	(303,323)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(43)	(25)	(1,673)	-	(1,741)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	61,642	11,741	328,704	-	402,087

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում վարկային քարտերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկային քարտեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	11,798,257	174,145	550,505	12,522,907
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,593,612	-	-	4,593,612
Մարված ակտիվներ	(2,525,737)	(60,447)	(129,258)	(2,715,442)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	17,415	(16,541)	(874)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(109,144)	109,144	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(257,976)	(59,525)	317,501	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(156,048)	(156,048)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(68,468)	(343)	(2,476)	(71,287)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	13,447,959	146,433	579,350	14,173,742

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկային քարտեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	49,064	8,521	195,995	253,580
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	42,263	-	-	42,263
Մարված ակտիվներ	(8,244)	(797)	(13,862)	(22,903)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	324	(324)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,781)	1,781	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(25,548)	(6,207)	31,755	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(267)	6,165	166,156	172,054
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	8,000	(463)	(25,635)	(18,098)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	14,747	155	158,414	173,316
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Ձեռքի հակադարձում (սվագեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	29,291	29,291
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(156,048)	(156,048)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(302)	(24)	(1,101)	(1,427)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	63,509	8,652	226,551	298,712

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկավորման հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր խոշոր ընկերություններին <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՕԸ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	50,803,148	155,344	2,918,912	29,202	53,906,606
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	36,810,207	-	-	-	36,810,207
Մարված ակտիվներ	(15,697,022)	(91,321)	(1,283,205)	(29,202)	(17,100,750)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(179,416)	179,416	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,965,943)	(54,573)	2,020,516	-	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	994,225	-	44,380	-	1,038,605
31 դեկտեմբերի 2023թ.	70,765,199	188,866	3,700,603	-	74,654,668

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկեր խոշոր ընկերություններին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՕԸ	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	149,821	673	644,511	7,891	802,896
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	83,070	-	-	-	83,070
Մարված ակտիվներ	(36,696)	(271)	(197,930)	(7,891)	(242,788)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(698)	698	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(5,624)	(402)	6,026	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	(47)	36,924	-	36,877
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և եյակետային տվյալների փոփոխություններ	(36,328)	-	(349,338)	-	(385,666)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	3,724	(22)	(504,318)	(7,891)	(508,507)
Տեղափոխումներ՝ առանց Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղչի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	88,804	-	88,804
Դուրս գրված գումարներ Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	2,224	-	4,862	-	7,086
31 դեկտեմբերի 2023թ.	155,769	651	233,859	-	390,279

ՓՄՁ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	86,512,033	4,334,618	1,587,787	92,434,438
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	59,949,852	-	-	59,949,852
Մարված ակտիվներ	(36,053,058)	(1,222,082)	(1,078,436)	(38,353,576)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	350,640	(350,640)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(901,651)	901,651	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,168,250)	(119,849)	1,288,099	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(17,873)	(17,873)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	761,154	69,731	20,747	851,632
31 դեկտեմբերի 2023թ.	109,450,720	3,613,429	1,800,324	114,864,473

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ՓՄՁ վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	261,861	62,434	466,584	790,879
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	272,068	-	-	272,068
Մարված ակտիվներ	(75,743)	(3,719)	(78,096)	(157,558)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	4,811	(4,811)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(9,387)	9,387	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(134,110)	(5,373)	139,483	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(4,000)	11,315	163,104	170,419
	(76,752)	(18,520)	(196,022)	(291,294)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(23,113)	(11,721)	28,469	(6,365)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	43,577	43,577
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(17,873)	(17,873)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	1,758	864	7,356	9,978
31 դեկտեմբերի 2023թ.	240,506	51,577	528,113	820,196

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում գյուղատնտեսական վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Գյուղատնտեսական վարկեր մանրաձախ հաճախորդներին <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	90,849,150	1,390,543	2,473,133	94,712,826
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	19,894,758	-	-	19,894,758
Մարված ակտիվներ	(41,133,575)	(692,598)	(1,696,725)	(43,522,898)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	77,985	(77,985)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(472,761)	472,761	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,323,933)	(156,023)	1,479,956	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(83,959)	(83,959)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	40,539	1,564	5,134	47,237
31 դեկտեմբերի 2023թ.	67,932,163	938,262	2,177,539	71,047,964

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին <i>Յազ. 33 դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	294,178	22,374	641,182	957,734
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	170,230	-	-	170,230
Մարված ակտիվներ	(50,610)	(4,597)	(157,576)	(212,783)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,757	(1,757)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(4,058)	4,058	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(133,369)	(7,619)	140,988	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(1,548)	4,819	203,866	207,137
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(139,812)	(5,413)	(222,117)	(367,342)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(157,410)	(10,509)	(34,839)	(202,758)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղյի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	66,877	66,877
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(83,959)	(83,959)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	209	28	1,161	1,398
31 դեկտեմբերի 2023թ.	136,977	11,893	590,422	739,292

Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին <i>Յազ. 33 դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Յամախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,996,827	-	72,770	14,069,597
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	3,514,055	-	-	3,514,055
Մարված ակտիվներ	(1,042,224)	(4,478)	(33,722)	(1,080,424)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(29,270)	29,270	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(11,827)	-	11,827	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	35,602	707	-	36,309
31 դեկտեմբերի 2023թ.	16,463,163	25,499	50,875	16,539,537

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	35,086	-	23,754	58,840
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,291	-	-	4,291
Մարված ակտիվներ	(510)	-	-	(510)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(76)	76	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(30)	-	30	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա	-	2,544	2,799	5,343
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(18,949)	-	(18,229)	(37,178)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(15,274)	2,620	(15,400)	(28,054)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	973	973
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	44	75	-	119
31 դեկտեմբերի 2023թ.	19,856	2,695	9,327	31,878

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Սպառողական վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	96,146,392	2,112,350	3,712,887	101,971,629
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	66,457,323	-	-	66,457,323
Մարված ակտիվներ	(49,727,837)	(912,069)	(3,391,648)	(54,031,554)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	177,728	(177,728)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,184,956)	1,184,956	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(2,976,199)	(544,688)	3,520,887	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(97,428)	(97,428)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	3,717	182	281	4,180
31 դեկտեմբերի 2023թ.	108,896,168	1,663,003	3,744,979	114,304,150

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Սպառողական վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	668,819	116,532	1,405,801	2,191,152
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,069,269	-	-	1,069,269
Մարված ակտիվներ	(189,023)	(13,910)	(278,265)	(481,198)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	7,311	(7,311)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(108,129)	108,129	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(586,922)	(71,776)	658,698	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	(5,479)	52,600	605,028	652,149
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(164,416)	(11,458)	(752,748)	(928,622)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	22,611	56,274	232,713	311,598
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	182,475	182,475
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(97,428)	(97,428)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	6	1	153	160
31 դեկտեմբերի 2023թ.	691,436	172,807	1,723,714	2,587,957

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հիփոթեքային վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՕԸ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	40,938,397	665,750	910,662	39,059	42,553,868
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	16,927,531	-	-	-	16,927,531
Մարված ակտիվներ	(4,884,864)	(82,071)	(340,706)	(9,988)	(5,317,629)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	47,970	(47,970)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(77,227)	77,227	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(481,467)	(30,660)	512,127	-	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(11,089)	-	(11,089)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	92,204	5,819	8,318	610	106,951
31 դեկտեմբերի 2023թ.	52,562,544	588,095	1,079,312	29,681	54,259,632

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՍՈՎ	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	40,524	11,385	288,395	6,756	347,060
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	58,757	-	-	-	58,757
Մարված ակտիվներ	(2,237)	(408)	(93,366)	-	(96,011)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,307	(1,307)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,124)	1,124	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(18,883)	(1,108)	19,991	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(1,212)	26	99,665	-	98,479
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	43,734	665	(25,491)	(6,756)	12,152
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	80,342	(1,008)	799	(6,756)	73,377
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղչի հակադարձում (սկզբնական տոկոսային հասույթից)	-	-	29,458	-	29,458
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(11,089)	-	(11,089)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	200	108	2,946	-	3,254
31 դեկտեմբերի 2023թ.	121,066	10,485	310,509	-	442,060

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում վարկային քարտերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկային քարտեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	11,233,718	227,146	641,490	12,102,354
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,693,486	-	-	4,693,486
Մարված ակտիվներ	(3,801,984)	(92,578)	(407,030)	(4,301,592)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	20,226	(20,226)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(100,764)	100,764	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(299,860)	(42,138)	341,998	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(28,659)	(28,659)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	53,435	1,177	2,706	57,318
31 դեկտեմբերի 2023թ.	11,798,257	174,145	550,505	12,522,907

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկային քարտեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	62,781	8,911	212,268	283,960
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	63,605	-	-	63,605
Մարված ակտիվներ	(18,501)	(2,783)	(70,410)	(91,694)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	746	(746)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(2,867)	2,867	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(46,659)	(3,341)	50,000	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(524)	4,378	56,012	59,866
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(9,664)	(793)	(48,184)	(58,641)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(13,864)	(418)	(12,582)	(26,864)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	24,240	24,240
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(28,659)	(28,659)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	147	28	728	903
31 դեկտեմբերի 2023թ.	49,064	8,521	195,995	253,580

Վարկերի որակն ըստ ժամկետանց օրերի. Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է հաճախորդներին տրված վարկերի որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ՓՄՁ վարկեր				
ոչ ժամկետանց	100,113,230	2,954,552	776,680	103,844,462
մինչև 30 օր ժամկետանց	326,154	76,095	38,794	441,043
30-90 օր ժամկետանց	-	130,285	82,064	212,349
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	522,374	522,374
Ընդամենը համախառն ՓՄՁ վարկեր	100,439,384	3,160,932	1,419,912	105,020,228
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(155,703)	(47,109)	(358,828)	(561,640)
Ընդամենը զուտ ՓՄՁ վարկեր	100,283,681	3,113,823	1,061,084	104,458,588
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
ոչ ժամկետանց	114,355,516	-	1,072,689	115,428,205
մինչև 30 օր ժամկետանց	112,235	-	93,842	206,077
30-90 օր ժամկետանց	-	-	1,921,767	1,921,767
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	506,113	506,113
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	114,467,751	-	3,594,411	118,062,162
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(172,790)	-	(1,446,259)	(1,619,049)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	114,294,961	-	2,148,152	116,443,113
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	214,578,642	3,113,823	3,209,236	220,901,701

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Սպառողական վարկեր				
ոչ ժամկետանց	129,838,576	898,217	1,805,872	132,542,665
մինչև 30 օր ժամկետանց	659,596	95,964	201,674	957,234
30-90 օր ժամկետանց	-	394,807	163,255	558,062
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,784,274	1,784,274
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր	130,498,172	1,388,988	3,955,075	135,842,235
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(878,355)	(193,199)	(1,825,435)	(2,896,989)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր	129,619,817	1,195,789	2,129,640	132,945,246
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային վարկեր				
ոչ ժամկետանց	79,088,802	656,233	1,066,902	80,811,937
մինչև 30 օր ժամկետանց	42,324	22,003	89,328	153,655
30-90 օր ժամկետանց	-	60,332	35,740	96,072
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	93,168	93,168
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	79,131,126	738,568	1,285,138	81,154,832
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(61,642)	(11,741)	(328,704)	(402,087)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	79,069,484	726,827	956,434	80,752,745
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Վարկային քարտեր				
ոչ ժամկետանց	13,336,879	104,296	438,000	13,879,175
մինչև 30 օր ժամկետանց	111,078	26,062	37,746	174,886
30-90 օր ժամկետանց	1	16,075	12,709	28,785
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	1	-	90,895	90,896
Ընդամենը վարկային քարտեր, համախառն	13,447,959	146,433	579,350	14,173,742
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(63,509)	(8,652)	(226,551)	(298,712)
Ընդամենը վարկային քարտեր, զուտ	13,384,450	137,781	352,799	13,875,030
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին				
ոչ ժամկետանց	66,708,450	802,921	1,499,409	69,010,780
մինչև 30 օր ժամկետանց	31,021	11,275	31,477	73,773
30-90 օր ժամկետանց	-	27,899	43,760	71,659
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	335,709	335,709
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	66,739,471	842,095	1,910,355	69,491,921
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(130,533)	(9,730)	(527,162)	(667,425)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	66,608,938	832,365	1,383,193	68,824,496
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին				
ոչ ժամկետանց	16,495,593	-	22,101	16,517,694
մինչև 30 օր ժամկետանց	168,347	-	5,658	174,005
30-90 օր ժամկետանց	-	2,147	-	2,147
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	28,418	28,418
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	16,663,940	2,147	56,177	16,722,264
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(29,808)	(209)	(7,994)	(38,011)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	16,634,132	1,938	48,183	16,684,253
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին	83,243,070	834,303	1,431,376	85,508,749
Հաճախորդներին տրված վարկեր, համախառն	521,387,803	6,279,163	12,800,418	540,467,384
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(1,492,340)	(270,640)	(4,720,933)	(6,483,913)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	519,895,463	6,008,523	8,079,485	533,983,471

«ԱԿԲԱ Ֆերերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկերի որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ՓՄՁ վարկեր				
ոչ ժամկետանց	109,343,429	3,495,095	906,295	113,744,819
մինչև 30 օր ժամկետանց	107,291	31,380	136,449	275,120
30-90 օր ժամկետանց	-	86,954	157,900	244,854
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	599,680	599,680
Ընդամենը համախառն ՓՄՁ վարկեր	109,450,720	3,613,429	1,800,324	114,864,473
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(240,506)	(51,577)	(528,113)	(820,196)
Ընդամենը զուտ ՓՄՁ վարկեր	109,210,214	3,561,852	1,272,211	114,044,277

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
ոչ ժամկետանց	70,765,199	188,866	2,965,700	73,919,765
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	37,180	37,180
30-90 օր ժամկետանց	-	-	375,896	375,896
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	321,827	321,827
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	70,765,199	188,866	3,700,603	74,654,668
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(155,769)	(651)	(233,859)	(390,279)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	70,609,430	188,215	3,466,744	74,264,389
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	179,819,644	3,750,067	4,738,955	188,308,666

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Սպառողական վարկեր				
ոչ ժամկետանց	108,366,139	1,156,708	1,879,019	111,401,866
մինչև 30 օր ժամկետանց	530,029	116,828	176,946	823,803
30-90 օր ժամկետանց	-	389,467	135,392	524,859
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,553,622	1,553,622
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր	108,896,168	1,663,003	3,744,979	114,304,150
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(691,436)	(172,807)	(1,723,714)	(2,587,957)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր	108,204,732	1,490,196	2,021,265	111,716,193

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային վարկեր				
ոչ ժամկետանց	52,483,231	588,095	877,112	53,948,438
մինչև 30 օր ժամկետանց	79,313	-	105,610	184,923
30-90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	126,271	126,271
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	52,562,544	588,095	1,108,993	54,259,632
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(121,066)	(10,485)	(310,509)	(442,060)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	52,441,478	577,610	798,484	53,817,572

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Վարկային քարտեր				
ոչ ժամկետանց	11,751,898	143,169	370,445	12,265,512
մինչև 30 օր ժամկետանց	46,358	1,396	27,160	74,914
30-90 օր ժամկետանց	-	29,580	15,817	45,397
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	1	-	137,083	137,083
Ընդամենը վարկային քարտեր, համախառն	11,798,257	174,145	550,505	12,522,907
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(49,064)	(8,521)	(195,995)	(253,580)
Ընդամենը վարկային քարտեր, զուտ	11,749,193	165,624	354,510	12,269,327

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին				
ոչ ժամկետանց	67,835,869	886,518	1,466,699	70,189,086
մինչև 30 օր ժամկետանց	96,294	8,946	50,956	156,196
30-90 օր ժամկետանց	-	42,798	141,834	184,632
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	518,050	518,050
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	67,932,163	938,262	2,177,539	71,047,964
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(136,977)	(11,893)	(590,422)	(739,292)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	67,795,186	926,369	1,587,117	70,308,672
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին				
ոչ ժամկետանց	16,463,163	-	22,101	16,485,264
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
30-90 օր ժամկետանց	-	25,499	-	25,499
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	28,774	28,774
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	16,463,163	25,499	50,875	16,539,537
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(19,856)	(2,695)	(9,327)	(31,878)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	16,443,307	22,804	41,548	16,507,659
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին	84,238,493	949,173	1,628,665	86,816,331
Հաճախորդներին տրված վարկեր, համախառն	437,868,214	7,191,299	13,133,818	458,193,331
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(1,414,674)	(258,629)	(3,591,939)	(5,265,242)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	436,453,540	6,932,670	9,541,879	452,928,089

Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Խմբի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Ստորև ներկայացված են ստացված ապահովման միջոցների հիմնական տեսակները.

- Դրամական միջոցներ և արժեթղթեր՝ արժեթղթերի փոխատվության և հակադարձ հետզման գործարքների դեպքում
- Առևտրային վարկեր՝ հիմնականում անշարժ գույք, շարժական գույք, արտադրական գույք, պաշարներ, առևտրային դեբիտորական պարտքեր և երաշխիքներ:
- Մանրածախ վարկեր՝ հիմնականում բնակելի գույքի հիփոթեքային վարկեր, շարժական գույքի վարկեր և երաշխիքներ:
- Վարկային քարտեր. հիմնականում անշարժ և շարժական գույք և երաշխիքներ:

Խումբը կարող է նաև երաշխիքներ ստանալ հաճախորդների մայր ընկերություններից՝ հաճախորդների վարկավորման գործընթացում իրենց դուստր ձեռնարկություններին տրամադրված վարկերի համար:

Դեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում կարող է պահանջել լրացուցիչ գրավ՝ հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն:

Բանկի քաղաքականությունը գրավի ձեռքբերման հետ կապված էականորեն չի փոխվել հաշվետու ժամանակաշրջանում, և նախորդ ժամանակաշրջանից սկսած Բանկի կողմից պահվող գրավի ընդհանուր որակում էական փոփոխություն չի եղել:

Հաճախորդներին տրված վարկերի համար պահվող գրավի նկարագրությունը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալն է.

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Անշարժ գույքի	302,964,438	252,193,985
Երաշխիքներ	73,907,200	90,965,548
Շրջանառու միջոցներ/Ապրանքներ (պատրաստի արտադրանք, շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքներ, գյուղատնտեսական կենդանիներ)	23,341,018	21,903,407
Շարժական գույք	10,599,263	7,763,250
Արժեթղթեր	7,616,833	5,676,969
Դրամական միջոցներ	5,823,611	4,992,854
Գյուղատնտեսական տեխնիկա	400,098	421,842
Այլ	162,258	311
Շարժական գույք (անձնական գույք, սարքավորումներ)	1,159	133,413
Առանց գրավի	115,651,506	74,141,752
Ընդամենը համախառն վարկային պորտֆել	540,467,384	458,193,331

Գրավի և այլ վարկային ապահովվածության միջոցով ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների վարկային ռիսկի նվազեցման աստիճանը ներկայացվում է առանձին բացահայտելով գրավի արժեքները (i) այն ակտիվների համար, որտեղ գրավը և այլ վարկային ապահովվածության միջոցները հավասար են կամ գերազանցում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը («գերապահովված ակտիվներ») և (ii) այն ակտիվները, որտեղ գրավը և այլ վարկային ապահովվածության միջոցները պակաս են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից («թերապահովված ակտիվներ»)։

Գրավի ազդեցությունը վարկային արժեզրկված ակտիվների վրա 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին հետևյալն է.

2024թ.	Գերապահովված Ակտիվներ		Թերապահովված Ակտիվներ	
	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	Գրավի արժեքը	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	Գրավի արժեքը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>				
Վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ակտիվներ				
Կորպորատիվ վարկեր				
ՓՄՁ վարկեր	1,095,555	5,458,096	324,357	-
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	3,544,704	10,028,351	49,707	11,600
Մանրածախ վարկեր (բացի գյուղատնտեսական և կորպորատիվ վարկերից)				
Սպառողական վարկեր	676,988	4,002,522	3,278,086	76,110
Հիփոթեքային վարկեր	1,197,949	2,658,839	68,408	4,100
Վարկային քարտեր	63,044	387,747	516,304	-
Գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին				
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ մանրածախ	744,557	5,950,620	1,165,797	-
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ կորպորատիվ	52,759	151,687	3,418	-
Ընդամենը	7,375,556	28,637,862	5,406,077	91,810

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ.	Գերապահովված Ակտիվներ		Թերապահովված Ակտիվներ	
	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	Գրավի արժեքը	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	Գրավի արժեքը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>				
Վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ակտիվներ				
Կորպորատիվ վարկեր				
ՓՄՁ վարկեր	1,565,682	6,372,084	234,642	-
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	3,648,932	10,145,940	51,671	11,600
Մանրածախ վարկեր (բացի գյուղատնտեսական և կորպորատիվ վարկերից)				
Սպառողական վարկեր	653,739	4,031,713	3,091,240	94,959
Հիփոթեքային վարկեր	1,107,463	2,486,306	1,530	-
Վարկային քարտեր	66,637	341,365	483,868	-
Գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին				
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ մանրածախ	890,529	7,347,419	1,287,009	-
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ կորպորատիվ	50,404	94,977	471	-
Ընդամենը	7,983,386	30,819,804	5,150,431	106,559

Գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների բացակայության դեպքում Փուլ 3-ի հաճախորդներին տրված վարկերի առանձին արժեզրկման համար ԱՎԿ-ն 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կլինեք ավելի մեծ՝ հետևյալ գումարների չափով:

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Կորպորատիվ վարկեր	2,029,895	3,378,154
Հիփոթեքային վարկեր	18,781	29,681
Ընդամենը	2,048,676	3,407,835

Գրավադրված ակտիվներ. 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված 22,323,285 հազ. ՀՀ դրամ համախառն արժեքով վարկերը (2023թ.՝ 18,522,556 հազ. ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառու միջոցների համար (տես Ծանոթագրություն 20):

Խմբի սեփականության անցած գրավ. Տարվա ընթացքում Խումբը բռնագանձել է 385,409 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 228,766 հազ. ՀՀ դրամ) գնահատված արժեքով գրավի առարկա: Խումբը գտնվում է դրանց վաճառքի փուլում: Խմբի քաղաքականությունն է՝ օտարել բռնագանձված գույքը ընդունված կարգով: Խումբը սովորաբար չի զբաղեցնում բռնագանձված գույքը իր գործունեության նպատակով:

Հաճախորդներին տրված վարկերի համակենտրոնացում. 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երրորդ կողմ հանդիսացող տասը խոշորագույն վարկառուներին տրամադրված վարկերի գումարը կազմել է 59,660,205 հազ. ՀՀ դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 11. 0%-ը) (2023թ.՝ 50,311,281 հազ. ՀՀ դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 10. 9%-ը): Այս փոխառությունների նկատմամբ ճանաչվել է 87,788 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2023թ.՝ 109,034 հազ. ՀՀ դրամ) պահուստ:

Վարկերի կենտրոնացում ըստ ոլորտների. Վարկերը առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում:

«ԱՎԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Ֆիզիկական անձինք	300,662,733	252,134,658
Սննդի և ըմպելիքների արտադրություն	51,317,852	52,728,234
Շինարարություն	52,175,334	40,810,661
Առևտուր	44,775,458	40,633,968
Արտադրություն	17,297,308	9,913,225
Գյուղատնտեսություն	22,531,896	19,497,697
Տրանսպորտ	7,470,360	5,281,665
Ֆինանսական հատված	10,201,550	8,271,891
Էներգիա	8,789,291	8,936,603
Այլ	25,245,602	19,984,729
Արժեզրկման գծով պահուստ	(6,483,913)	(5,265,242)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	533,983,471	452,928,089

12 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին	88,131,067	78,235,588
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,735,740	5,947,183
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	93,866,807	84,182,771
Արժեզրկման գծով պահուստ	(760,986)	(776,345)
Զուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում, հանած արժեզրկումը	93,105,821	83,406,426

Խումբը վարձակալություններ է տվել տնտեսության տարբեր ոլորտներում գործող ֆիզիկական անձանց, փոքր և միջին ձեռնարկություններին՝ սարքավորումներ և արտադրական ռեսուրսներ ձեռք բերելու համար:

Ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքի գումարում 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի շրջանակներում ձեռք բերված ճանապարհին գտնվող սարքավորումների գումարը կազմել է 51,826 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ զրո):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	83,119,652	212,056	851,063	84,182,771
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	40,352,948	-	-	40,352,948
Մարված ակտիվներ	(28,892,956)	(205,487)	(732,202)	(29,830,645)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	64,125	(64,125)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(810,644)	810,644	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(661,797)	(69,791)	731,588	-
Արտաբյուջեի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(824,082)	(5,643)	(6,840)	(836,565)
Դուրսգրում	-	-	(1,702)	(1,702)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	92,347,246	677,654	841,907	93,866,807

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	350,131	5,793	420,421	776,345
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	158,983	-	-	158,983
Մարված ակտիվներ	(19,634)	(1,395)	(49,933)	(70,962)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,397	(1,397)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(9,662)	9,662	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(17,438)	(2,529)	19,967	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքի վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(1,260)	14,061	177,650	190,451
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(128,099)	(194)	(191,114)	(319,407)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(15,713)	18,208	(43,430)	(40,935)
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա չազդող փոփոխություններ.				
Չեղչի հակադարձում (ճանաչված տոկոսային հասույթում)	-	-	34,775	34,775
Դուրսգրում	-	-	(1,702)	(1,702)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(2,845)	(734)	(3,918)	(7,497)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	331,573	23,267	406,146	760,986

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	52,594,052	790,565	581,929	53,966,546
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	48,149,469	-	-	48,149,469
Մարված ակտիվներ	(17,860,091)	206,038	(562,070)	(18,216,123)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	884,135	(860,958)	(23,177)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(223,237)	230,976	(7,739)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(702,073)	(156,894)	858,967	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	277,397	2,329	4,672	284,398
Դուրսգրում	-	-	(1,519)	(1,519)
31 դեկտեմբերի 2023թ.	83,119,652	212,056	851,063	84,182,771

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	240,619	27,711	274,995	543,325
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	307,095	-	-	307,095
Մարված ակտիվներ	(20,805)	(1,609)	84,706	62,292
Տեղափոխումներ Փուլ 1	25,789	(18,085)	(7,704)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(2,997)	7,694	(4,697)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(29,999)	(6,810)	36,809	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(23,584)	(2,892)	207,139	180,663
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(147,115)	(255)	(93,950)	(241,320)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	108,384	(21,957)	222,303	308,730
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա չազդող փոփոխություններ.				
Չեղջի հակադարձում (ճանաչված տոկոսային հասույթում)	-	-	(78,209)	(78,209)
Դուրսգրում	-	-	(1,519)	(1,519)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	1,128	39	2,851	4,018
31 դեկտեմբերի 2023թ.	350,131	5,793	420,421	776,345

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի որակը. Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վարկային որակի վերաբերյալ:

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին				
ոչ ժամկետանց	5,478,035	28,926	213,376	5,720,337
մինչև 30 օր ժամկետանց	5,706	175	5,863	11,744
30-90 օր ժամկետանց	-	131	2,112	2,243
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,416	1,416
Ընդամենը համախառն վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,483,741	29,232	222,767	5,735,740
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(20,035)	(587)	(102,948)	(123,570)
Ընդհանուր զուտ վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,463,706	28,645	119,819	5,612,170

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին				
ոչ ժամկետանց	86,863,505	576,117	550,871	87,990,493
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	6,069	5,282	11,351
30-90 օր ժամկետանց	-	66,236	18,696	84,932
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	44,291	44,291
Ընդամենը համախառն վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	86,863,505	648,422	619,140	88,131,067
Ակնկալվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(311,538)	(22,680)	(303,198)	(637,416)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	86,551,967	625,742	315,942	87,493,651
Ընդամենը վարձակալության պորտֆել	92,015,673	654,387	435,761	93,105,821

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի վարկային որակի վերաբերյալ:

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին				
ոչ ժամկետանց	5,618,360	42,912	268,124	5,929,396
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	4,169	-	4,169
30-90 օր ժամկետանց	-	5,547	8,072	13,619
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
Ընդամենը համախառն վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,618,360	52,628	276,196	5,947,184
Ավելակվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(23,407)	(2,202)	(125,115)	(150,724)
Ընդհանուր զուտ վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,594,953	50,426	151,081	5,796,460

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին				
ոչ ժամկետանց	77,501,292	157,509	388,175	78,046,976
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	1,919	137,854	139,773
30-90 օր ժամկետանց	-	-	7,271	7,271
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	41,567	41,567
Ընդամենը համախառն վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	77,501,292	159,428	574,867	78,235,587
Ավելակվող վարկային կորստի գծով պահուստ	(326,724)	(3,591)	(295,306)	(625,621)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	77,174,568	155,837	279,561	77,609,966
Ընդամենը վարձակալության պորտֆել	82,769,521	206,263	430,642	83,406,426

Գրավադրված ակտիվներ. 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերը 24,218,400 հազ. ՀՀ դրամ համախառն արժեքով (2023թ.՝ 15,101,748 հազ. ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառված միջոցների համար (տես Ծանոթագրություն 20):

Բռնագանձված ակտիվներ. Ժամանակաշրջանի ընթացքում բռնագանձված և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պահվող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 23,800 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 24,770 հազ. ՀՀ դրամ):

Ֆինանսական վարձակալության կենտրոնացումն ըստ ոլորտների. Կորպորատիվ հաճախորդների գծով ֆինանսական վարձակալությունը հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդների գծով է, որոնք գործում են հետևյալ տնտեսական ոլորտներում.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Շինարարություն	23,566,077	23,114,134
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	17,763,658	16,050,263
Արտադրություն	12,681,271	9,416,904
Ծառայություններ	11,879,006	7,429,747
Առևտուր	9,003,744	8,672,738
Գյուղատնտեսություն	7,574,666	8,468,466
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,735,740	5,879,346
Տրանսպորտ	4,262,379	4,479,002
Հիդրոէլեկտրակայաններ	673,754	106,293
Այլ	654,239	461,501
Կաշվե իրերի արտադրություն	72,273	104,377
Արժեզրկման գծով պահուստ	(760,986)	(776,345)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	93,105,821	83,406,426

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության գծով համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2- 3 տարի	3 -4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում Չվաստակած ապագա ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	40,241,823	37,383,004	23,230,265	9,173,305	2,818,528	431,559	113,278,484
2ուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում մինչև պահուստը	(9,935,171)	(5,886,243)	(2,593,967)	(792,627)	(161,793)	(41,876)	(19,411,677)
	30,306,652	31,496,761	20,636,298	8,380,678	2,656,735	389,683	93,866,807

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2- 3 տարի	3 -4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում Չվաստակած ապագա ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	30,857,800	32,401,135	24,789,274	11,804,592	3,549,203	440,669	103,842,673
2ուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում մինչև պահուստը	(8,697,907)	(6,341,551)	(3,235,181)	(1,130,625)	(229,132)	(25,506)	(19,659,902)
	22,159,893	26,059,584	21,554,093	10,673,967	3,320,071	415,163	84,182,771

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

13 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների տեղաշարժերը հետևյալն են.

Հազ. ՀՀ դրամ	Հող և շենքեր	Անավարտ շինարարություն	Վարձակալված գույքի բարելավումներ	Սարքավորումներ	Հարմարանքներ և կցամասեր	Տրանսպորտային միջոցներ	Ընդամենը հիմնական միջոցներ	Ծրագրային ապահովում և լիցենզիաներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Արժեքը/վերագնահատված գումարը										
31 դեկտեմբերի 2023թ.	14,817,195	1,576,578	1,360,402	11,360,054	3,606,918	644,657	33,365,804	8,568,163	5,074,712	47,008,679
Ավելացումներ	181,950	4,513,683	159,641	2,404,895	602,858	19,615	7,882,642	1,252,997	629,855	9,765,494
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(378,548)	-	(28,803)	(114,439)	(185,906)	(39,915)	(747,611)	(496,087)	(809,394)	(2,053,092)
Փոփոխություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	1,387,377	1,387,377
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	-	-	-	-	1,100	1,100	-	-	1,100
31 դեկտեմբերի 2024թ.	14,620,597	6,090,261	1,491,240	13,650,510	4,023,870	625,457	40,501,935	9,325,073	6,282,550	56,109,558
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում										
31 դեկտեմբերի 2023թ.	251,885	-	540,802	5,864,914	2,307,221	75,080	9,039,902	3,764,360	2,292,758	15,097,020
Մաշվածության գծով ծախս	217,501	-	146,601	1,080,527	242,889	75,330	1,762,849	990,048	1,082,448	3,835,345
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(73,485)	-	(2,749)	(93,893)	(96,315)	(4,251)	(270,693)	(176,966)	(807,697)	(1,255,356)
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	-	-	-	-	(1,413)	(1,413)	-	-	(1,413)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	395,901	-	684,654	6,851,548	2,453,795	144,746	10,530,644	4,577,442	2,567,509	17,675,595
Չուտ հաշվեկշռային արժեք										
31 դեկտեմբերի 2024թ.	14,224,696	6,090,261	806,586	6,798,962	1,570,075	480,711	29,971,291	4,747,631	3,715,041	38,433,963

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Հոդ և շենքեր	Անավարտ շինարարություն	Վարձակալված գույքի բարելավումներ	Սարքավորումներ	Հարմարանքներ և կցամասեր	Տրանսպորտային միջոցներ	Ընդամենը հիմնական միջոցներ	Ծրագրային ապահովում և լիցենզիաներ	Գուղվիլ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը	
Արժեքը/ վերագնահատված գումարը												
	31 դեկտեմբերի 2022թ.	15,520,458	367,180	812,734	9,522,712	3,295,862	537,600	30,056,546	18,132	7,966,795	3,846,303	41,887,776
	Ավելացումներ	448,737	1,209,398	547,668	2,177,770	509,655	134,807	5,028,035	-	785,185	1,340,678	7,153,898
	Օտարումներ և դուրսգրումներ	(1,152,000)	-	-	(340,428)	(198,599)	(28,465)	(1,719,492)	(18,132)	(180,600)	(629,922)	(2,548,146)
	Փոփոխություններ										517,653	517,653
	Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	-	-	-	-	715	715	-	-	-	715
	Շահույթին կամ վնասին վերագրվող արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-	(3,217)	-	-	(3,217)
	31 դեկտեմբերի 2023թ.	14,817,195	1,576,578	1,360,402	11,360,054	3,606,918	644,657	33,365,804	-	8,568,163	5,074,712	47,008,679
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում												
	31 դեկտեմբերի 2022թ.	20,444	-	418,759	5,196,117	2,159,878	6,977	7,802,175	-	3,020,188	2,116,745	12,939,108
	Մաշվածության գծով ծախս	246,289	-	122,043	985,827	320,078	73,458	1,747,695	-	832,913	737,007	3,317,615
	Օտարումներ և դուրսգրումներ	(14,848)	-	-	(317,030)	(172,735)	(5,355)	(509,968)	-	(88,741)	(560,994)	(1,159,703)
	Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Փոփոխություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	31 դեկտեմբերի 2023թ.	251,885	-	540,802	5,864,914	2,307,221	75,080	9,039,902	-	3,764,360	2,292,758	15,097,020
Չուտ հաշվեկշռային արժեք												
	31 դեկտեմբերի 2023թ.	14,565,310	1,576,578	819,600	5,495,140	1,299,697	569,577	24,325,902	-	4,803,803	2,781,954	31,911,659

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Եթե հորը, շենքերը և փոխադրամիջոցները գնահատվեն սկզբնական արժեքի մոդելի կիրառմամբ, ապա նրանց հաշվեկշռային արժեքը կլիներ հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.			2023թ.		
	Հոդ	Շենքեր	Տրանսպորտային միջոցներ	Հոդ	Շենքեր	Տրանսպորտային միջոցներ
Սկզբնական արժեք	1,466,233	8,474,382	756,706	1,466,233	8,964,048	802,900
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	-	2,588,081	486,956	-	2,449,100	452,360
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	1,466,233	5,886,301	269,750	1,466,233	6,514,948	350,540

14 Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	6,624,264	6,498,202
Յետաձգված հարկային կրեդիտ	(243,342)	(125,065)
Շահութահարկի գծով ծախս	6,380,922	6,373,137

2024թ. ընթացիկ և հետաձգված հարկերի համար կիրառելի հարկային դրույքաչափը 18% է (2023թ.՝ 18%): Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափը տարբերվում է շահութահարկի՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափից: Օրենքով սահմանված դրույքաչափի հիման վրա շահութահարկի գծով ծախսի համաձայնեցումը իրականի հետ հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	34,797,260	35,144,385
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	6,263,507	6,325,989
Չնվազեցվող և չհարկվող միավորներ, գուտ	117,416	(26,404)
Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվների փոփոխություն	-	73,552
Շահութահարկի գծով ծախս	6,380,922	6,373,137

Չուտ չնվազեցվող ծախսերը բաղկացած են հարկման բազայի համեմատ չնվազեցվող ծախսերի 267,410 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2023 թ.՝ 664,484 հազ. ՀՀ դրամ) տարբերությունից և հարկման բազայի համեմատ չհարկվող եկամտի 149,994 հազ. ՀՀ դրամի չափով տարբերությունից (2023թ. դրամ 690,888 հազ.): Չնվազեցվող ծախսերը/եկամուտները հիմնականում վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից ստացված օգուտներին/վնասներին, աշխատակիցներին տրվող այլ հատուցումներին, ներկայացուցչական որոշ ծախսերին, որոշ անդամավճարներին, պայմանական պարտավորությունների պահուստին և այլն: Յետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև.

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Ժամանակավոր տարբերությունների ծագում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների ծագում և հակադարձում		
	2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>						
Հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9,575	(8,327)	-	1,248	4,201	5,449
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	(52,883)	24,105	-	(28,778)	15,684	(13,094)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	5,332	(32,306)	-	(26,974)	20,739	(6,235)
Ներդրումային արժեթղթեր	(444,826)	(240,815)	176,753	(508,888)	(126,109)	(652,112)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(465,378)	(44,017)	-	(509,395)	(28,015)	(537,410)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	8,569	29,435	-	38,004	32,749	70,753
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	(174,640)	(74,263)	(17,310)	(266,213)	(31,164)	(297,377)
Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(1,298,022)	674,084	(127)	(624,065)	43,256	155
Այլ ակտիվներ	83,535	(95,216)	-	(11,681)	31,714	20,033
Այլ փոխառու միջոցներ	283,985	239,523	-	523,508	199,776	723,284
Այլ պարտավորություններ	1,063,977	(325,907)	-	738,070	101,478	839,548
Այլ ֆինանսական գործիքներ ամորտիզացված արժեթղծ և պահուստներ	(35,754)	(21,231)	-	(56,985)	(20,967)	(77,952)
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, զուտ	(1,016,530)	125,065	159,316	(732,149)	243,342	(16,960)
						(505,767)

Ճանաչված խմբի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(505,767)	(732,149)

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

15 Վարկային կորստի գծով ծախս/ (հակադարձում)

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունում ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ հատկացումները.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	(24,214)	-	-	-	(24,214)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	7,535	-	-	-	7,535
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	10	(66,089)	-	-	-	(66,089)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	25,308	-	-	-	25,308
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	11	(80,420)	(12,309)	(3,453,678)	-	(3,546,407)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	15,713	(18,208)	43,430	-	40,935
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	7,404	-	-	-	7,404
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	26	8,338	8	(3)	-	8,343
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	26	(7,160)	(1,028)	(1,806)	-	(9,994)
Վերականգնում դուրս գրված վարկերից				1,207,008	-	1,207,008
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		(113,585)	(31,537)	(2,205,049)	-	(2,350,171)

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունում ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ հատկացումները.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	46,192	-	-	-	46,192
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	54,709	-	-	-	54,709
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	10	-	28,335	-	-	28,335
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	155,115	(271,655)	-	-	(116,540)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	11	102,984	(35,216)	305,158	14,647	387,573
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	(108,384)	21,957	(222,303)	-	(308,730)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	(6,167)	-	-	-	(6,167)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	26	(6,860)	-	-	-	(6,860)
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	26	26,330	674	305	-	27,309
Վերականգնում դուրս գրված վարկերից				460,148	-	460,148
Ընդամենը վարկային կորստի գծով պահուստի հակադարձում		263,919	(255,905)	543,308	14,647	565,969

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

16 Այլ ակտիվներ

Այլ ակտիվները ներառում են.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Այլ դեբիտորական պարտքեր	2,240,014	2,812,029
Արժեզրկման գծով պահուստ	(23,032)	(30,436)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,216,982	2,781,593
Վարձակալված գույքի մատակարարներին վճարվող կանխավճարներ	12,121,443	7,372,935
Շենքի կառուցման համար վճարված կանխավճարներ	1,504,659	2,915,374
Աշխատողների հետաձգված հատուցումներ՝ անձնակազմին տրված փոխառություններ	3,166,128	2,603,822
Բռնագանձված ակտիվներ	1,665,921	1,468,026
Վերականգնման ենթակա ԱԱՀ	2,275,360	593,542
Վարձակալության ենթակա գույք	764,751	1,423,473
Կանխավճարներ մատակարարներին	414,298	1,200,198
Պաշարներ	334,086	339,279
Վերադարձված վարձակալական գույք	23,800	24,770
Այլ	328,925	189,275
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	22,599,371	18,130,694
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(744,937)	(656,841)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	24,071,416	20,255,446

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	30,436	-	30,436
Ստեղծված կամ վերականգնված նոր ակտիվներ (զուտ)	(7,404)	-	(7,404)
Տեղափոխումներ Փուլ 3	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-
31 դեկտեմբերի 2024թ.	23,032	-	23,032

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	27,831	-	27,831
Ստեղծված կամ վերականգնված նոր ակտիվներ (զուտ)	6,167	-	6,167
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(3,562)	3,562	-
Դուրսգրում	-	(3,562)	(3,562)
31 դեկտեմբերի 2023թ.	30,436	-	30,436

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Մնացորդ տարեսկզբին	656,841	780,144
Չուտ ծախս/(հակադարձում)	88,096	(123,303)
Մնացորդ տարեվերջին	744,937	656,841

17 Բանկերից ներգրավված միջոցներ

Բանկերից ներգրավված միջոցները ներառում են հետևյալը.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Թղթակցային հաշիվներ և օվերնայթ տեղաբաշխումներ այլ բանկերում	419,101	590,422
Բանկերում կարճաժամկետ տեղաբաշխումներ	43,696	69,621
Միջազգային բանկերից ստացված վարկեր	-	492,851
Ընդամենը բանկերից ներգրավված միջոցներ	462,797	1,152,894

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

18 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները ներառում են հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
Մանրածախ	100,070,308	81,657,650
Կորպորատիվ	139,391,143	107,126,904
Չմարված գործարքներ	3,627,888	1,791,580
Ժամկետային ավանդներ		
Մանրածախ	258,523,637	226,657,523
Կորպորատիվ	81,733,516	85,369,264
Ընդամենը	583,346,492	502,602,921
Երաշխիքների գծով որպես ապահովվածություն պահվող միջոցներ	2,937,568	2,887,611

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների 111,319,038 հազ. ՀՀ դրամի (19%) ընթացիկ հաշիվները և ավանդները պատկանում են տասը խոշորագույն հաճախորդների (2023թ.՝ 98,508,356 ՀՀ դրամ (20%):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունի երկու հաճախորդ (2023թ. դեկտեմբերի 31. երկու հաճախորդ), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 57,839,238 հազ. ՀՀ դրամ (31 դեկտեմբերի 2023թ.՝ 59,546,811 հազ. ՀՀ դրամ):

Չմարված գործարքները ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չմարված գումարները իսբի հաճախորդների հաշիվներում: Դրանք մարվել են 2025թ. հունվարի առաջին աշխատանքային օրերին:

Համաձայն Հայաստանի օրենսդրության, խումբը պարտավոր է ավանդները մարել ֆիզիկական անձ ավանդատուի պահանջով: Եթե ժամկետային ավանդը մարվում է ավանդատուի պահանջով մինչև մարման ժամկետը, ապա դրա նկատմամբ տոկոսները վճարվում են ցպահանջ ավանդների տոկոսադրույքի հիման վրա, եթե պայմանագրում այլ տոկոսադրույք նախատեսված չէ:

19 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	39,408,576	21,087,118
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	39,408,576	21,087,118

2024թ. մայիսի 2-ից դեկտեմբերի 2-ն ընկած ժամանակահատվածում խումբը թողարկել է ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտատոմսեր՝ 11,398,900 հազ. ՀՀ դրամ անվանական արժեքով (2023 թ.՝ 12,178,400 հազ. ՀՀ դրամ) և 17,059,600 ԱՄՆ դոլար (2023թ.՝ 8,932,100 ԱՄՆ դոլար) անվանական արժեքով:

Թողարկված ներքին պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքի կազմը.

	2024թ.	2023թ.
ՀՀ դրամով արտահայտված պարտատոմսեր	26,997,701	15,399,023
ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտատոմսեր	12,410,875	5,688,095
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	39,408,576	21,087,118

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Տեղաբաշխված պարտատոմսերի տարեկան արժեկտրոնային տոկոսադրույքը և մարման ժամկետները հետևյալն են.

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Մարման ժամկետը
2022թ. թողարկված պարտատոմսեր	11.0%	5.0%	2025թ.
2023թ. թողարկված պարտատոմսեր	11.5%	5.0%	2026թ.
2024թ. թողարկված պարտատոմսեր	9.5%	4.5%	2026թ.
2024թ. թողարկված պարտատոմսեր	11.0%	6.0%	2029թ.
2024թ. թողարկված պարտատոմսեր	10.5%	-	2029թ.

20 Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցների կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	60,344,636	56,235,736
Փոխառություններ ՀՀ ԿԲ-ից և ՀՀ կառավարությունից	43,842,216	33,097,468
Փոխառություններ տեղական ֆինանսական հաստատություններից	2,679,022	2,895,519
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	4,017,986	2,896,371
Այլ փոխառու միջոցներ	110,883,860	95,125,094

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառությունները ներառում են ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով փոխառություններ մի քանի ֆինանսավորման ծրագրերով, որոնք ենթակա են մարման 2025թ-ից մինչև 2041թ. :

ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունները հիմնականում ներառում են ՀՀ ԿԲ կողմից ՄՖՀ տարբեր ֆինանսավորման ծրագրերի ներքո տրամադրված ՀՀ դրամով փոխառությունները, որոնք ենթակա են մարման 2025-2033թթ. ընթացքում:

Տեղական ֆինանսական հաստատություններից ստացված փոխառությունները ներառում են հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման ծրագրերով դրամային փոխառություններ՝ որոնք ենթակա են մարման 2025-2035թթ. ընթացքում:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերը և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները՝ 46,541,685 հազ. ՀՀ դրամ համախառն արժեքով (2023թ.՝ 33,624,305 հազ. ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ ՀՀ կառավարության և Հայաստանի ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ապահովված փոխառությունների համար (տես ծանոթագրություններ 11 և 12):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունի այլ փոխառու միջոցներ երկու գործընկերներից (2023թ.՝ երկու գործընկերներից), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 60,234,310 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 53,903,170 հազ. ՀՀ դրամ):

Պայմանագրային դրույթների խախտում. 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը պահպանել է պայմանագրերի պայմանները:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ. Ստորև բերված են վարձակալության գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները և ժամանակաշրջանի ընթացքում փոփոխությունները.

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Առ 1 հունվարի	2,896,371	1,573,639
Ավելացումներ	629,855	1,340,678
Փոփոխություն	1,387,377	517,653
Տոկոսների հավելում	441,676	234,652
Վճարումներ	(1,259,478)	(886,401)
Փոխադժեքային (վնաս)/օգուտ	(5,974)	159,491
Պայմանագրի դադարեցում	(71,841)	(43,341)
31 դեկտեմբերի	4,017,986	2,896,371

2024թ. հունվրն ունեցել է վարձակալության գծով դրամական միջոցների ընդհանուր արտահոսք՝ 1,259,478 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 886,401 հազ. ՀՀ դրամ): հունվրը 2024թ. ունեցել է նաև անկանխիկ հավելումներ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և վարձակալական պարտավորությունների նկատմամբ՝ 629,855 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2023թ.՝ 1,340,678 հազ. ՀՀ դրամ):

21 Ստորադաս վարկեր

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հունվրն ունի ստորադաս վարկեր՝ 12,632,502 հազ. ՀՀ դրամ համախառն գումարով (2023թ.՝ 12,661,577 հազ. ՀՀ դրամ): Ստորադաս վարկերը ներառում են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով արտահայտված վարկերը՝ 2027-2031թթ. մարման ժամկետով և 5. 8%-ից մինչև 8. 9% տոկոսադրույքով:

22 Այլ պարտավորություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Կրեդիտորական պարտքեր	5,393,644	3,603,247
Լշխատավարձի գծով կրեդիտորական պարտքեր	4,889,424	5,184,045
Հետաձգված երաշխիքային վճարներ	979,738	8,764
Կենսաթոշակային պարտավորություններ	128	-
Վարկային բնույթի պարտավորությունների գծով պահուստ	75,555	65,987
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	11,338,489	8,862,043
Վարձակալներից ստացված կանխավճարներ	4,209,596	2,876,064
Շահութահարկից բացի այլ հարկային պարտավորություններ	957,676	825,490
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի վճարվելիք միջոցներ	224,463	186,327
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	218,772	149,916
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	5,610,507	4,037,797
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	16,948,996	12,899,840

23 Հետգնման պարտավորություն

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հունվրը ճանաչել է հետգնման պարտավորություն՝ բանկի բաժնետերերի հետ կնքված պայմանագրի գծով, որի համաձայն «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիան» տրամադրել է վաճառվող օպցիոններ, որոնք կարող են իրացվել մինչև 2032թ. որոշակի ելքի ժամանակահատվածում և որոշակի նախասահմանված իրադարձության տեղի ունենալու պայմանով:

հունվրը ճանաչել է հետգնման պարտավորություն, որը ներկայացնում է բաժնետերերից բաժնետոմսերի հետգնման գծով իր պարտավորությունը օպցիոնի իրացման դեպքում: Չնայած օպցիոնը դեռևս չի իրացվել, սակայն Բանկի բաժնային գործիքների՝ դրամական միջոցներով հետգնման պայմանագրային պարտավորությունը հանգեցնում է ֆինանսական պարտավորության դասակարգմանը:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտավորությունը չափվում է ակնկալվող հետգնման գումարի ներկա արժեքով և դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ ֆինանսական պարտավորություն, քանի որ օպցիոնները ունեն երկարաժամկետ հեռանկար և ակնկալվում է, որ դրանք կմասն ոչ ակտիվ

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հաջորդ 12 ամիսների ընթացքում և այդ ժամանակահատվածում դրանց իրացումը քիչ հավանական է:

Ստորև բերված են հետզման պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները և ժամանակաշրջանի ընթացքում փոփոխությունները.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-
Սկզբնական ճանաչում	12,565,136
Հետզման պարտավորության գծով հաշվեգրված տոկոսային ծախս (ծան. 27)	45,234
Այլ շարժ	-
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,610,370

Աճի տեմպի 2 տոկոսային կետով աճը կհանգեցնի հետզման պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի մոտավորապես 1,906,131 հազար դրամ աճի: Բանկի աճի տեմպի 2 տոկոսային կետով նվազումը կհանգեցնի մարման պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի մոտավորապես 401,450 հազար դրամ նվազմանը:

Չեղչի տոկոսադրույքի 1.5 տոկոսային կետով աճը կհանգեցնի հետզման պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի 974,417 հազար դրամ նվազմանը: Չեղչի տոկոսադրույքի 1.5 տոկոսային կետով նվազումը կհանգեցնի 1,071,310 հազար դրամ աճի:

24 Կապիտալ

Թողարկված կապիտալ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի բաժնետիրական կապիտալը կազմել է 22,312,000 հազ. ՀՀ դրամ: Հայտարարված, թողարկված և շրջանառվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 22,312,000 սովորական բաժնետոմսերից (2023թ.՝ 22,312,000 սովորական բաժնետոմս), որոնց յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը կազմում է 1,000 ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 1,000 ՀՀ դրամ):

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժիններ և քվեարկել խմբի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի բաժնետերերի ցանկը ներկայացված է Ծանոթագրություն 1-ում:

Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հիմնական միջոցների վերազնահատումից աճ

Հողի, շենքերի և փոխադրամիջների վերազնահատումից աճը ներառում է հողի, շենքերի և փոխադրամիջների վերազնահատումից կուտակային դրական վերազնահատված արժեքը՝ սկզբնական արժեքի համեմատ, առանց հետաձգված հարկի:

Ներդրումային արժեթղթերի վերազնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերազնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային զուտ փոփոխությունը, ԱԿԲ-ն, հետաձգված հարկից զուտ, մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

2021թ. հունիսին խմբի աշխատակիցներն ստացան Բանկի 147,530 սովորական բաժնետոմս «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ից՝ տրամադրման ամսաթվի դրությամբ յուրաքանչյուրը 12,591 ՀՀ դրամ իրական արժեքով, անվճար և առանց որևէ պայմանի:

Գործարքի արդյունքում դուստր ձեռնարկությունում չվերահսկող մասնաբաժինը աճեց մինչև 7.95%, ընկերության մասնաբաժինը նվազեց մինչև 92.05%:

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ. հունիսին իմբի աշխատակիցներն ստացել են Բանկի 134,430 սովորական բաժնետոմս «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ից՝ տրամադրման ամսաթվի դրությամբ յուրաքանչյուրը 12,591 ՀՀ դրամ իրական արժեքով, անվճար և առանց որևէ պայմանի:

Չվերահսկվող բաժնեմասը

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն այն դուստր ձեռնարկությունների վերավերյալ, որոնք ունեն չվերահսկվող բաժնեմաս, որը էական է իմբի համար.

	Գործունեության վայր	Չվերահսկվող բաժնեմասի համամասնություն	Չվերահսկվող բաժնեմասի քվեարկության իրավունքի համամասնություն	Չվերահսկվող բաժնեմասին վերագրելի շահույթ	Դուստր ձեռնարկության կուտակված չվերահսկվող բաժնեմաս	Տարվա ընթացքում չվերահսկվող բաժնեմասին վճարված շահաբաժիններ
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>						
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
ԱԿԲԱ Բանկ ԲԲԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	25%	25%	5,342,885	40,860,333	1,011,007
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
ԱԿԲԱ Բանկ ԲԲԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	18.39%	18.39%	4,978,447	24,470,379	712,838

Այս դուստր ձեռնարկության ամփոփված ֆինանսական տեղեկատվությունը եղել է հետևյալը.

	Ընդամենը ակտիվներ	Ընդամենը պարտավորություններ	Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	Շահույթ Այլ համապարփակ եկամուտ
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>				
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
ԱԿԲԱ Բանկ ԲԲԸ	931,697,149	768,256,770	79,644,047	28,765,089
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
ԱԿԲԱ Բանկ ԲԲԸ	783,793,780	650,683,741	68,851,092	28,392,762

Դուստր ձեռնարկությունում բաժնեմասնակցության նվազում

Տարվա ընթացքում իմբի բաժնեմասը դուստր ընկերությունում նվազել է մինչև 75%՝ պայմանավորված Ծանոթագրություն 23-ում նշված գործարքով:

Դուստր ձեռնարկության կողմից վճարված շահաբաժիններ չվերահսկող բաժնեմասի գծով

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի կողմից 2024թ. և 2023թ. չվերահսկող բաժնեմասի գծով վճարված շահաբաժինները կազմել են՝ համապատասխանաբար, 1,011,007 հազ. ՀՀ դրամ և 712,838 հազ. ՀՀ դրամ:

25 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

«ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2021թ. հունիսին «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպությունն ՓԲԸ-ն հայտարարեցին «ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի մեկնարկի մասին (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ որպես «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպությունն ՓԲԸ-ի առանցքային և հավատարիմ աշխատակիցների վարձատրման, պարգևատրման, առաջխաղացման, մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգի բաղկացուցիչ մաս:

Ծրագրի շրջանակներում «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպությունն ՓԲԸ-ի աշխատակիցներին կտրամադրի Բանկի 300,000 (երեք հարյուր հազար) սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2021թ. հունիսին Խմբի աշխատակիցները «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ից ստացել են Բանկի 145,980 սովորական բաժնետոմս, իսկ 2023թ. հունիսին՝ 133,380 սովորական բաժնետոմս՝ տրամադրման ամսաթվի դրությամբ յուրաքանչյուրը 12,591 ՀՀ դրամ իրական արժեքով, անվճար և առանց որևէ պայմանի:

Ընկերությունը ներգրավել է անկախ խորհրդատուի բաժնետոմսերի իրական արժեքը գնահատելու համար: Բաժնետոմսերի գնահատման համար օգտագործվել է շահաբաժինների գեղջման մեթոդը, որ ներառում է.

- Ֆինանսական մոդելի ընդհանուր ենթադրությունների և կառուցվածքի որոշում.
- Բանկի և նրա դուստր ձեռնարկությունների հաշվեկշռի կանխատեսում.
- Բանկի և նրա դուստր ձեռնարկությունների ֆինանսական արդյունքի կանխատեսում.
- Շահաբաժինների կանխատեսում՝ հաշվի առնելով կապիտալի համարժեքության և իրացվելիության պահանջները.
- Չեղչի դրույքաչափի որոշում.
- Բանկի մնացորդային արժեքի որոշում.
- Ֆինանսական արդյունքների կանխատեսման մեջ չներառված ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծություն.
- Բանկի սեփական կապիտալի 100%-ի հաշվարկ:

Չեղջման դրույքը որոշվել է համանման բանկի բաժնային գործիքներից պահանջվող եկամտաբերության դրույքի հիման վրա:

26 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ

Վարկային պարտավորություններ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Վարկային բնույթի պարտավորություններ		
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	35,710,592	29,184,533
Ակրեդիտիվներ	128,016	3,786,483
Ոչ ֆինանսական երաշխիքներ	31,596,404	23,660,835
Ֆինանսական երաշխիքներ	6,074,434	4,676,098
Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ	73,509,446	61,307,949

Ստորև ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի պարտավորությունների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը.

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	60,857	928	4,202	65,987
Նոր ակտիվներ	23,001	-	-	23,001
Ժամկետանց ակտիվներ	(17,955)	(354)	(1,615)	(19,924)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	123	(123)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(280)	280	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(903)	(51)	954	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(107)	1,263	1,940	3,096
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	3,281	13	527	3,821
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(384)	(6)	(36)	(426)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	67,633	1,950	5,972	75,555

Ստորև ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի պարտավորությունների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը.

Վարկեր և վարկային գծեր և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	89,281	(905)	4,483	92,859
Նոր ակտիվներ	22,733	-	-	22,733
Ժամկետանց ակտիվներ	(25,789)	(416)	(1,912)	(28,117)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	186	(186)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(282)	282	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(845)	(67)	912	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(146)	190	1,346	1,390
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(22,187)	(477)	(651)	(23,315)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	406	6	25	437
31 դեկտեմբերի 2023թ.	63,357	(1,573)	4,203	65,987

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	31,257,294	573,493	292,629	32,123,416
Ստեղծված կամ նոր ձեռք բերված երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	29,639,881	-	-	29,639,881
Ժամկետը լրացած կամ մարված երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	(23,595,156)	(123,493)	(242,502)	(23,961,151)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(68,010)	68,010	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(548,707)	(450,000)	998,707	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,292)	-	-	(3,292)
31 դեկտեմբերի 2024թ.	36,682,010	68,010	1,048,834	37,798,854

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	8,750	9	5	8,764
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ. Ստեղծված կամ նոր ձեռք բերված երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	353	-	-	353
Ժամկետը լրացած կամ մարված երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	(8,620)	(2)	(4)	(8,626)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1)	1	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(5)	(7)	12	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(65)	-	-	(65)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	-	-	-	-
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	412	1	8	421

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,551,514	8,800	326,847	23,887,161
Ստեղծված կամ նոր ձեռք բերված երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	27,997,976	-	-	27,997,976
Ժամկետը լրացած կամ մարված երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	(19,444,488)	(8,800)	(308,433)	(19,761,721)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(573,493)	573,493	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(274,215)	-	274,215	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	-	-	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	31,257,294	573,493	292,629	32,123,416

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,896	-	8	1,904
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ. Ստեղծված կամ նոր ձեռք բերված երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	9,558	-	-	9,558
Ժամկետը լրացած կամ մարված երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	(2,637)	-	(8)	(2,645)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(13)	13	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(5)	-	5	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(49)	-	-	(49)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	-	-	-	-
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,750	9	5	8,764

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

27 Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	70,100,603	63,207,307
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ	3,994,841	2,345,126
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,133,912	861,244
Այլ	46,578	190,862
	75,275,934	66,604,539
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Պարտքային գործիքներ	4,187,172	2,066,383
Տոկոսային հատույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	79,463,106	68,670,922
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12,351,284	10,190,524
Այլ տոկոսային եկամուտ	173,483	254,916
Այլ տոկոսային եկամուտ	12,524,767	10,445,440
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	91,987,873	79,116,362
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	26,334,605	22,474,872
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս փոխառություններ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	8,334,913	7,668,704
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,310,867	1,351,543
Հետգնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	1,979	199,908
Հետգնման պարտավորության գծով տոկոսային ծախսեր	45,234	-
Այլ	35,255	40,960
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային ծախս	37,062,853	31,735,987
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	441,676	234,652
Տոկոսային ծախս	37,504,529	31,970,639
Չուտ տոկոսային եկամուտ	54,483,344	47,145,723

28 Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, գուտ

Չուտ միջնորդավճարները ներառում են.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման և գործարքների վճարներ	11,404,952	9,081,044
Դրամական փոխանցումներ	1,060,129	1,183,662
Ընթացիկ հաշվի վճարներ	584,093	595,825
Կանխիկացման ծառայություններ	449,599	478,226
Միջնորդավճարներ՝ որպես ապահովագրական գործակալ հանդես գալու գծով	430,960	368,697
Այլ	281,981	226,314
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	281,338	1,004,237
Միջնորդավճարներ վարձակալության սարքավորումների մատակարարներից	213,756	252,715
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	14,706,808	13,190,720
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	6,057,748	4,629,582
Այլ	356,997	316,835
Դրամական փոխանցումներ	184,739	146,893
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	6,599,484	5,093,310
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, գուտ	8,107,324	8,097,410

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

29 Այլ եկամուտներ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Հողի և շենքերի վաճառքից օգուտ	489,167	-
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրումից եկամուտ	18,256	95,566
Ստացված փոխհատուցում	13,386	27,841
Այլ ակտիվների վաճառքից ստացված միջոցներ, զուտ	12,229	134,566
Շահաբաժիններ	2,174	3,185
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	773	1,394
Քարտով գործարքներից ստացված եկամուտ, զուտ	743	117,195
Այլ	407,462	472,973
Ընդամենը այլ եկամուտներ	944,190	852,720

30 Այլ գործառնական ծախսեր

Գործառնական այլ ծախսերը ներառում են.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	838,384	693,668
Ծրագրային ապահովման և սպասարկման վճարներ	297,735	402,060
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր	290,353	178,594
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	198,323	209,150
Վարկի հավաքագրման գծով ծախսեր	174,648	265,840
Ինկասացիոն ծախսեր	150,917	205,715
Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի վճարումներ	145,257	112,250
Արժեթղթերի ռեեստրի վարման վճար	19,724	19,503
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	10,560	2,317
Այլ	541,805	959,582
Այլ գործառնական ծախսեր	2,667,706	3,048,679

31 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Վերանորոգում և սպասարկում	1,448,009	1,280,072
Գովազդային և մարքեթինգային ծառայություններ	905,433	903,930
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	498,569	414,612
Կառավարչական այլ ծախսեր	495,010	280,121
Ծրային ապահովման սպասարկման ծախս	359,532	431,020
Կոմունալ ծառայություններ և գրասենյակային պարագաներ	444,030	267,551
Անվտանգություն	282,344	324,206
Ապահովագրություն	234,518	221,553
Ներկայացուցչական ծախսեր	87,231	265,251
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	33,944	23,446
Այլ	724,551	537,156
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	5,513,171	4,948,918

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար խումբը ճանաչել է 26,203 հազար ՀՀ դրամ կարճաժամկետ վարձակալության և 7,741 հազ. ՀՀ դրամ ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության գծով ծախսեր (2023թ.` 5,048 հազ. ՀՀ դրամ կարճաժամկետ վարձակալության գծով ծախս և 18,398 հազ. ՀՀ դրամ` ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության գծով ծախս):

«Այլ» տողը ներառում է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար խմբին մատուցված աուդիտորական ծառայությունները` 82,156 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.` 88,518 հազ. ՀՀ դրամ), աուդիտ չհանդիսացող հավաստիացման ծառայությունները` 38,683 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.` 7,200 հազ. ՀՀ դրամ) և աուդիտ չհանդիսացող այլ ծառայությունները` 2,819 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ. 1,172 հազ. ՀՀ դրամ): Խմբի որոշ բաղադրիչների համար նշված գումարները ներառում են ԱԱՀ:

32 Այլ արժեզրկման և պահուստների (ծախս)/հակադարձում

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Բռնագանձված ակտիվների արժեզրկման գծով (ծախս)	(88,096)	
)/հակադարձում		123,303
Պարտավորությունների պահուստի հակադարձում/(ծախս)	-	2,663,662
Ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկման գծով ծախս	-	(3,217)
Այլ արժեզրկման և պահուստների գծով ծախս	(88,096)	2,783,748

33 Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն. Խմբի ռիսկերի կառավարման համակարգը, Խմբի ռազմավարությանը համահունչ, ներառում է ռիսկերի կառավարման նորարարական և միջազգային գործիքներ, ռիսկերի կառավարման սկզբունքները սահմանող փաստաթղթեր և Խմբում ռիսկի մշակույթի պահպանման և տարածմանն ուղղված գործողություններ: Ռիսկը բնորոշ է Խմբի գործունեությանը և կառավարվում է ռիսկի նույնականացման, չափման, կառավարման, մոնիտորինգի և հաշվետվության համակարգերի շարունակական գործընթացի միջոցով, և վերահսկվում է ղեկավարության կողմից: Այս գործընթացը կարգավորվում է ռիսկերի սահմանաչափերով, ինչը ենթակա է մշտական վերահսկողության: Խմբում կատարվում է ռիսկի ազդեցության կառավարման պատասխանատվության բաշխում, ընդ որում յուրաքանչյուր անձ պատասխանատու է իր իրավասության ներքո գտնվող ռիսկերի համար:

Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթակա է Խումբը, վարկային, իրացվելիության, շուկայական (որը ներառում է առևտրային և ոչ առևտրային ռիսկերը) և գործառնական ռիսկերն են: Բացի այդ, Խումբը ուշադրությամբ հետևում է նոր առաջացող ռիսկերին, ինչպիսիք են կիբեռանվտանգության սպառնալիքները, և ապահովում է ռիսկերի կառավարման գործելակերպը կարգավորող չափանիշների պահպանումը: Կանոնավոր կերպով իրականացվում են այս ռիսկերի քանակական գնահատումներ՝ որոշումների կայացման գործընթացներին օժանդակելու և Խմբի շահութաբերությունն ու կայունությունը պահպանելու նպատակով:

Ռիսկերի նույնականացում. Ռիսկերի նույնականացումը Խմբի ներսում շարունակական գործընթաց է և իրականացվում է ռիսկերի կանոնավոր գնահատման, պորտֆելների շարունակական մոնիտորինգի, նոր բիզնես գործունեության և գործընթացների ռիսկերի գնահատման, բարդ և արտասովոր բիզնես գործարքների ռիսկերի գնահատման և ընդհանուր ռիսկի պրոֆիլի կանոնավոր մոնիտորինգի միջոցով:

Ռիսկերի չափման և կառավարման համակարգեր. Խումբը կիրառում է հատուկ մոտեցում տարբեր տեսակի ռիսկերի վերլուծության և գնահատման համար՝ օգտագործելով վիճակագրական մոդելներ, զգայունության վերլուծություններ և վերահսկելով հիմնական ռիսկերի ցուցանիշները: Անհրաժեշտության դեպքում Խումբը ձեռնարկում է համապատասխան միջոցներ՝ հնարավոր ռիսկերը լուծելու համար: Այս մոդելները ենթարկվում են կանոնավոր հակադարձ թեստավորման և վավերացման՝ դրանց ճշգրտությունը հաստատելու համար: Խումբը նաև իրականացնում է սթրես թեստային վերլուծություններ՝ գնահատելու ծայրահեղ, ցածր հավանականության իրադարձությունների ազդեցությունը: Ռիսկերի կառավարման իր համապարփակ ռազմավարության ներքո Խումբը օգտագործում է ածանցյալ գործիքներ և այլ ֆինանսական գործիքներ՝ տոկոսադրույքների, արտարժույթի, սեփական կապիտալի շուկաների, վարկային ռիսկերի և ակնկալվող գործարքների հետ կապված ռիսկերի հեջավորման համար: Ավելին, Խումբն ակտիվորեն օգտագործում է վարկային ռիսկի մեղմման տարբեր գործիքներ:

Ռիսկերի մոնիտորինգ և վերահսկում. Խումբը հիմնականում մշտադիտարկման է ենթարկում և վերահսկում է ռիսկերը՝ պահպանելով նախատեսված սահմանաչափերը, որոնք որոշվել են ըստ Խմբի բիզնես ռազմավարության, շուկայական պայմանների և ռիսկի ախորժակի, առանձնահատուկ ուշադրություն դարձնելով կոնկրետ ճյուղերին՝ օպտիմալ դիվերսիֆիկացման մակարդակի հասնելու համար: Բացի այդ, Խումբը շարունակաբար գնահատում է իր ընդհանուր ռիսկ կրելու կարողությունը՝ կապված բոլոր ռիսկերի տեսակների և գործունեության բոլոր ռիսկերի ազդեցության հետ: Պարբերական ծանուցումներ են տրվում ռիսկի սահմանաչափերի խախտման դեպքում՝ ելնելով խախտման տեսակից և իրատարբությունից: Այս ծանուցումները փոխանցվում են

Խմբի համապատասխան ստորաբաժանումներին, ինչպես նաև գլխավոր գործադիր տնօրենին՝ քննարկելու և համապատասխան գործողություններ ձեռնարկելու համար:

Ռիսկերի կառավարման հաշվետվության համակարգ. Ռիսկ Բոլոր բիզնես ուղղությունների համապատասխան տվյալները ուսումնասիրվում և մշակվում են ռիսկերը բացահայտելու, կառավարելու և մեղմելու և դրանք Խմբի յուրաքանչյուր կազմակերպության համար ռիսկերի ախորժակին համապատասխանեցնելու նպատակով: Բանկն ունի երկու հիմնական հաշվետվության գիծ՝ Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով՝ Գործադիր ղեկավարությանը և Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով՝ Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին ներկայացվող հաշվետվությունը ներառում է ընդհանուր վարկային ռիսկի ենթարկվածության վերլուծություն, մանրամասն մակրոտնտեսական վերլուծություն, վարկերի համակենտրոնացման սահմանաչափերի մշտադիտարկում, ճեղքվածքների (GAP) վերլուծություն, VaR գնահատում, իրացվելիության գործակիցներ և նպատակային ցուցանիշների վերլուծություն, սթրես թեստ վերլուծություն, ընդհանուր ռիսկի ախորժակի վերահսկում և Խմբի յուրաքանչյուր կազմակերպության ռիսկերի պրոֆիլի փոփոխություններ:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը քննարկում է ռիսկերի հետ կապված Էական խնդիրները և հաստատում քայլերը՝ ուղղված դրանց նվազեցմանը և կառավարմանը: Խորհուրդը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի համապարփակ հաշվետվություն, որը ներկայացնում է առանցքային տվյալներ՝ ընդհանուր ռիսկի ենթարկվածությունը գնահատելու և տեղեկացված որոշումներ կայացնելու համար: Ռիսկերի մանրամասն հաշվետվությունները պատրաստվում և տարածվում են կազմակերպության բոլոր մակարդակներում՝ ապահովելով կիրառելի և արդիական տեղեկատվության հասանելիություն յուրաքանչյուր ստորաբաժանման համար:

Բանկի ռիսկերի կառավարման կառուցվածքը.

Խորհուրդը կրում է կազմակերպության ներսում ռիսկերի հայտնաբերման և վերահսկման հիմնական պատասխանատվությունը: Այնուամենայնիվ, առկա են առանձին անկախ մարմիններ, որոնք պատասխանատու են ռիսկերի կառավարման և մոնիթորինգի համար: Բանկի խորհուրդը պատասխանատու է ընդհանուր ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և սկզբունքների հաստատման համար: Խորհուրդը վերահսկում է ռիսկերի կառավարումը՝ հաստատելով ռիսկերի ախորժակի շրջանակը, վերահսկողության շրջանակը և ռիսկերի կառավարման համապատասխան քաղաքականությունն ու սահմանաչափերը:

Խորհրդին առընթեր Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը աջակցում է Խորհրդին՝ Բանկի ռիսկերի պրոֆիլը և սահմանված ռիսկի ախորժակի համեմատ արդյունքները վերահսկելու նպատակով: Խորհրդին առընթեր Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը կանոնավոր կերպով վերանայում է ռիսկերի կառավարման հաշվետվությունը և Խորհրդին է ներկայացնում բացահայտումներ և առաջարկություններ ռիսկի ընդհանուր բնութագրի և շուկայի իրավիճակի վերաբերյալ:

Գլխավոր գործադիր տնօրեն. Գլխավոր գործադիր տնօրենը պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ընդհանուր գործընթացի մշտադիտարկման և կառավարման համար՝ շարունակաբար գնահատելով կազմակերպության ռիսկերի պրոֆիլը, վերահսկելով ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ռիսկերի կառավարման շրջանակը ինտեգրելով կազմակերպության ռազմավարությունում և բիզնես գործընթացներում:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով (գործադիր ղեկավարությանը). Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում Բանկի ռազմավարությանը և Ռիսկերի կառավարման շրջանակին ռիսկի պրոֆիլի համապատասխանությունը ստուգելու համար:

Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ստորաբաժանում. Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է բոլոր տեսակի ռիսկերի սահմանման, գնահատման, վերահսկողության և կառավարման համար: Անկախ վերահսկման գործընթաց ապահովելու համար, յուրաքանչյուր քայլից հետո ներկայացվում է հաշվետվություն: Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության բաժինը վերահսկում է Բանկի բոլոր կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումները՝ ռիսկերի բացահայտման և կառավարման ուղղությամբ:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժին. Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պասիվների և ընդհանուր ֆինանսական կառուցվածքի կառավարման համար: Այն նաև գլխավորապես պատասխանատու է Բանկի ֆինանսավորման, իրացվելիության և տոկոսադրույքի ռիսկերի համար:

Ներքին աուդիտ. Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկերի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Ներքին Աուդիտի հանձնաժողովին:

Դուստր կազմակերպությունում գործում է Բանկի ռիսկերի կառավարման կառուցվածքին համանման կառուցված, որը համահունչ է իր կոնկրետ գործառնություններին և կազմակերպչական կառուցվածքին: Թեև նրա դերերն ու պարտականությունները կարող են տարբեր լինել՝ ելնելով իր շրջանակից և գործողություններից, այն սովորաբար առաջնորդվում է որոշումների կայացման, ռիսկերի կառավարման և գործառնական վերահսկողության այնպիսի, որոնք համանման են Բանկի սկզբունքներին:

Խումբը ենթարկվում է ռիսկի մի քանի տեսակների, որոնց ամենատարածված տեսակները ներկայացված են ստորև:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը առաջանում է այն ժամանակ, երբ մի կողմը չի կատարում մյուս կողմի նկատմամբ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունները: Վարկային ռիսկը կարող է դրսևորվել հետևյալ ձևերով.

- Պարտապանը չի վճարում վարկի տոկոսները կամ մայր գումարը (սնանկության ռիսկ կամ պարտազանցման ռիսկ)
- Պարտապանի կամ կոնտրագենտի վարկանիշը իջեցվում է (վարկանիշի նվազման ռիսկ)՝ ինչը վկայում է ռիսկի աճի մասին, որը կարող է անմիջապես հանգեցնել վարկին հարակից ապահովության միջոցի արժեքի կորստի. և
- Շուկայական առևտրի դեպքում կոնտրագենտը չի կատարում իր պարտավորությունները (կոնտրագենտի ռիսկ), ներառյալ մարումը:

Խումբը կառավարում և վերահսկում է վարկային ռիսկը՝ բանկի և նրա դուստր կազմակերպության համար սահմանելով ռիսկի ախորժակը, հանդուրժողականությունը և կարողությունները սահմանաչափերով: Իր ռիսկի ախորժակի մասին հաշվետվությունում կազմակերպությունը սահմանում է վարկային ռիսկի համապատասխան սահմանաչափեր՝ համակենտրոնացման ռիսկը կառավարելու և վարկային պորտֆելի օպտիմալ դիվերսիֆիկացման մակարդակ ապահովելու համար:

Խումբը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը խմբին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Խումբը ներդրել է վարկային ռիսկերի կառավարման համապարփակ համակարգ, որը բաժանված է երկու լրացուցիչ ոլորտների.

- Վարկային ռիսկերի կառավարման համակարգ անհատական մակարդակում
- Վարկային ռիսկերի կառավարման համակարգ՝ պորտֆելի մակարդակում

Անհատական մակարդակում վարկային ռիսկի կառավարման համակարգը ներառում է հաճախորդի վարկունակության գնահատման համակարգեր, կորպորատիվ հաճախորդների վարկանիշային համակարգեր, ինչպես նաև կիրառական և վարքագծային միավորների մոդելների հիման վրա ստեղծված ֆինանսական և տնտեսական վերլուծական ավտոմատացված

համակարգեր, որոնք ներդրվել են խմբի բոլոր երեք բիզնես ուղղությունների համար՝ (Մանրածախ, կորպորատիվ և գյուղատնտեսական):

Վարկային պորտֆելի մակարդակում ռիսկերի կառավարման համակարգը ներառում է ինչպես ակնկալվող, այնպես էլ անսպասելի կորուստների գնահատում: Վերջինիս հիման վրա Կազմակերպությունը հաշվարկում է իր տնտեսական կապիտալը վարկային ռիսկի համար: ՖՅՄՍ 9-ի տեսանկյունից Կազմակերպությունը կիրառում է վարկային պորտֆելի սեզոնալությունը և մշակում մոդելներ յուրաքանչյուր հատվածի համար PD, LGD և EAD գնահատելու համար:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ռիսկը. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր. Խումբը իր հաճախորդներին տրամադրում է բանկային երաշխիքների և ակրեդիտիվների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով խմբի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անուկից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները վճարումները կատարում են պայմանագրերում ամրագրված պայմանների համաձայն: Խումբը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական գործիքների գծով. Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գուման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություններ 11-ում և 12-ում:

Արժեզրկման գնահատում. Խումբը հաշվարկում է ակնկալվող վարկային կորուստը (ԱՎԿ) հավանականությամբ կշռված երեք սցենարների միջոցով՝ գնահատելու դրամական միջոցների ակնկալվող պակասը՝ զեղչված սկզբնավորման պահին արդյունավետ տոկոսադրույքով (EIR): Դրամական միջոցների պակասուրդը սահմանվում է որպես կազմակերպությանը վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունը, որը կազմակերպությունն ակնկալում է ստանալ՝ հաշվի առնելով հնարավոր վարկային ռիսկը: ԱՎԿ-ի հաշվարկների մեխանիզմը մանրամասն ներկայացված է ստորև՝ առանցքային բաղադրիչներով, ներառյալ.

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)	Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունը (PD) ներկայացնում է սահմանված ժամանակային տիրույթում պարտագանցման հավանականության գնահատումը: Պարտագանցում կարող է առաջանալ գնահատվող ժամանակահատվածում ցանկացած պահի, եթե գործիքը շարունակում է մնալ պորտֆելում և նախկինում չի ապաճանաչվել:
Պարտագանցման դեպքում գործիքի արժեքը (EAD)	Պարտագանցման ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) պարտագանցման ապագա ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, Սա ներառում է մայր գումարի և տոկոսների պլանավորված կամ չպլանավորված մարումները, պարտավորված միջոցների ակնկալվող գումարները և բաց թողնված վճարումների արդյունքում կուտակված տոկոսները:

Պարտազանցման դեպքում կորստի (LGD)	Պարտազանցման դեպքում կորստի չափը (LGD) դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Դա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Սովորաբար, LGD-ն արտահայտվում է որպես պարտազանցման դեպքում գործիքի արժեքի (EAD) նկատմամբ հաշվարկված տոկոսային մեծություն:
-----------------------------------	---

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստ կամ LT ECL): Այն դեպքում, եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, ապա պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստի վրա: 12ամսվա-ը ԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամսվա-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Խումբը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող պարտազանցման ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Խումբը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև.

- Փուլ 1. Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
- Փուլ 2: Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Խումբը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
- Փուլ 3. Արժեզրկված համարվող վարկեր:
POCI. Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Պարտազանցման սահմանումը. Խումբը ֆինանսական գործիքը համարում է պարտազանցված և, հետևաբար, Փուլ 3 (վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ-ի հաշվարկների համար բոլոր այն դեպքերում, երբ.

- վարկառուի պայմանագրային վճարումների գծով ավելի քան 90 օր կետանցը.
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե դրանցից առնվազն մեկը Բանկում և/կամ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում 90 օրից ավելի ժամկետանց է (ներառյալ ֆիզիկական անձի և անհատ ձեռնարկատիրոջ պատկանելությունը).
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե փոխկապակցված անձանց պարտավորություններից առնվազն մեկը Բանկում 90 օրից ավելի ժամկետանց է.
- վարկառուի անբարենպաստ ֆինանսական վիճակի պատճառով վերաֆինանսավորված կամ վերանայված ակտիվներ, որոնք Բանկում ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են.

- փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը.
- վերանայման կարգավիճակը.
- ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:
- վարկի ապահովման նվազեցում՝ գրավատուի կողմից գրավի լրիվ կամ մասնակի կորստի, ֆիզիկական վնասի կամ ապօրինի վաճառքի կամ շուկայական արժեքի նվազման պատճառով վարկի ապահովության գործակցի նվազման հետևանքով.
- վարկերի կենտրոնացում այլ անձանց, ներառյալ ընտանիքի անդամների մոտ, վարկառուի կողմից վարկերի մարումից հրաժարում և 30-ից ավելի ժամկետանց օրերի առկայություն. Այս չափանիշը վերագրվում է բոլոր այն վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը:
- ֆորս-մաժորային հանգամանքները՝ վարկառուի կամ միակ սեփականատիրոջ մահը, հաշմանդամությունը, ծանր հիվանդությունները: Այս չափանիշը կիրառվում է հաճախորդի բոլոր վարկերի նկատմամբ, և
- բնական աղետներ կամ համաճարակներ. Այս չափանիշը վերագրվում է բոլոր այն վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը:

Հաճախորդի անվճարունակության որակական գնահատման շրջանակներում խումբը նաև դիտարկում է մի շարք դեպքեր, որոնք կարող են վկայել վճարելու անհավանականության մասին՝ հիմնվելով ղեկավարության դատողության վրա: Երբ նման իրադարձություններ են տեղի ունենում, խումբը դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը պետք է հանգեցնի նրան, որ հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես չկատարված և հետևաբար գնահատվի որպես Փուլ 3 ԱՎԿ-ի հաշվարկների համար, թե արդյոք 2-րդ փուլը տեղին է:

Ընկերության քաղաքականությունն է ֆինանսական գործիքը դիտարկել որպես «վերականգնված» և, հետևաբար, վերադասակարգմամբ դուրս բերել 3-րդ փուլից, երբ պարտազանցման չափանիշներից ոչ մեկը գոյություն չունի առնվազն վեց ամիս անընդմեջ և կետանցի օրերի թիվը չի գերազանցել յոթ օրացուցային օրը: Ակտիվի վերականգնումից հետո այն 2-րդ կամ 1-ին փուլ դասակարգելու որոշումը կախված է վարկառուի կողմից պարտքի սպասարկման օրինաչափությունից և գնահատման ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ առաջնային ՎՈՆԱ (SICR) չափանիշների առկայությունից:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Խմբավորում. Հաճախորդներին տրված 1-ին և 2-րդ փուլերի վարկերի, ինչպես նաև 3-րդ փուլի վարկերի համար, որոնք առանձին-առանձին ելթակա չեն արժեզրկման, խումբը հաշվարկում է ԱՎԿ-ը պորտֆելի մակարդակով: Բանկի կողմից առանձնացված են հետևյալ պորտֆելները, որոնք որոշակի ժամանակային կետում պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության (PD PIT) մատրիցները գնահատելու նպատակով հետագայում բաժանվում են ավելի փոքր թիրախային խմբերի:

- Կորպորատիվ վարկեր.
- Սպառողական վարկեր.
- Գյուղատնտեսական վարկեր.
- Հիփոթեքային վարկեր.

Պարտազանցման հավանականության գնահատման գործընթացը

Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ. Խմբի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Խմբի ֆինանսական ռիսկերի կառավարման բաժինը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով պարտազանցման հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության

փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում պարտազանցման կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունը հաշվարկելիս խումբը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն Էական ազդեցություն պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Պարտազանցման հավանականության կանխատեսումները գնահատվում են՝ հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի հեռանկարային մակրոտնտեսական պարամետրերի վրա: Ժամանակային շարքի ռեգրեսիոն վերլուծությունը գնահատվում է հետևյալ ոլորտներով՝ գյուղատնտեսություն, բիզնես, սպառողական և հիփոթեքային վարկեր, որոնց արդյունքն այնուհետև աստիճանական իջեցվում է մինչև վարկերի կանխորոշված ենթախմբեր՝ հասնելու պարտազանցման հավանականության PIT անցումային մատրիցներին:

Հիմք ընդունելով ընտրված մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատված շեղումը փաստացի միտումներից, հեռանկարային մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարներ ուղղված են երեք PD PIT անցումային մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% հավանականություններով՝ լավատեսական, բազային և հոռետեսական սցենարներին համապատասխան:

Պարտազանցման ժամանակ գործիքի արժեքը. Պարտազանցման ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեգրվման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը վեճացնելու իր վարկի գումարը առաջիկա պարտազանցման դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար խումբը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր պարտազանցման հավանականությունը: Փուլ 2-ին, Փուլ 3-ին և POCI դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար պարտազանցման ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Պարտազանցման ժամանակ կորստի չափը. Խումբը պարտազանցման ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է պարտազանցման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր պարտազանցման ենթաբաժիններում վարկերի կտրվածքով: Պարտազանցման ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու համար PD PIT-ի գնահատման համար օգտագործվող նախնական խմբավորումը հետագայում ենթարկվում է ենթախմբավորման՝ ըստ գրավի տեսակի: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հավաքագրվում է պարտազանցման ամսաթվից հետո՝ ըստ LGD խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարկերի համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարկերի պոպուլյացիայի զարգացման գործակցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է պարտազանցման ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և գեղչվում պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարկերի գծով (վարկերի մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ. Խումբը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացողային ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող պարտազանցման ռիսկի փոփոխությունը: :: Խմբի կողմից օգտագործվող օբյեկտիվ չափանիշը վարկերի ժամկետանց օրերի մասին տեղեկատվությունն է: Խումբը եզրակացնում է, որ կա ակտիվների վարկային ռիսկի զգալի աճ, երբ փոխառուի այդ ակտիվների հետ կապված վճարումները ժամկետանց են ավելի քան 30 օրով:

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Բանկի ղեկավարությունը նաև հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝ վարկային ռիսկի աճը որոշելու համար.

- Հայաստանի այլ ֆինանսական հաստատություններում վարկառուի ժամկետանց օրերը.
- Նախասահմանված փոխկապակցված կողմերի ժամկետանց օրերը.
- Վարկառուի ֆինանսական պայմաններում զգալի դժվարությունները.
- Վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով առաջացած վարկի պայմանների վերանայումը.
- Վարկառուի գործունեության ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքը.

Կանխատեսումային տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում հստակ է հիմնվում է կանխատեսումային տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

2024թ.

- Համախառն ներքին արդյունքի աճ, %
- ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլարի փոխարժեք, միջին ամսական
- ՀՀ դրամ-ԱՄՆ դոլարի փոխարժեք, տարեվերջին
- Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալ, տարեկան աճ %
- Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի ծավալ, տարեկան աճ %
- Ծառայությունների ծավալ (առանց առևտրի), տարեկան աճ %
- ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ.

2023թ.

- Համախառն ներքին արդյունքի աճ, %
- ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլարի փոխարժեք, միջին ամսական
- ՀՀ դրամ-ԱՄՆ դոլարի փոխարժեք, տարեվերջին
- Արտահանման աճ %, մին ԱՄՆ դոլար
- Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալ, տարեկան աճ %
- Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի ծավալ, տարեկան աճ %
- Ծառայությունների ծավալ (առանց առևտրի), տարեկան աճ %
- ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ.

Խուճախ կանխատեսումային տեղեկատվությունը ստանում է երրորդ կողմի աղբյուրներից (Տնտեսական հետախուզության գրասենյակ, ՀՀ ԿԲ, ինչպես նաև ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն): 15%, 70% և 15% հավանականությունները վերագրվում են համապատասխան սցենարներից յուրաքանչյուրին՝ լավատեսական, բազային և հոռետեսական սցենարներին:

Աղյուսակները ցույց են տալիս 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործվող տնտեսական սցենարներից յուրաքանչյուրում օգտագործված հիմնական կանխատեսումային տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները: Մակրոփոփոխականները ընտրվում են հետահայաց ընտրության մեթոդով, և յուրաքանչյուր պարամետր ընտրվում է՝ ելնելով դրա վիճակագրական նշանակությունից:

Աղյուսակները ցույց են տալիս 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործվող տնտեսական սցենարներից յուրաքանչյուրում օգտագործված հիմնական կանխատեսումային տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները:

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական ցուցանիշներ	ԱՎԿ սցենար	Վերագրված հավանականություն, %	2025	2026	2027թ.
ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլարի փոխարժեք, միջին ամսական	Լավատեսական	15%	349.83	382.14	372.44
	Ելակետային	70%	377.04	437.84	456.93
	Հոռետեսական	15%	404.26	463.80	487.15
Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի ծավալ, տարեկան աճ %	Լավատեսական	15%	6.00%	6.60%	7.30%
	Ելակետային	70%	0.50%	0.20%	0.30%
	Հոռետեսական	15%	-5.00%	-6.20%	-6.70%
ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ.	Լավատեսական	15%	(380,460)	(312,542)	(227,633)
	Ելակետային	70%	(615,800)	(553,900)	(472,700)
	Հոռետեսական	15%	(851,140)	(795,258)	(717,767)
Ծառայությունների ծավալ (առանց առևտրի), տարեկան աճ %	Լավատեսական	15%	10.87%	11.87%	12.22%
	Ելակետային	70%	5.30%	5.60%	5.50%
	Հոռետեսական	15%	-0.27%	-0.67%	-1.22%
Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալ, տարեկան աճ %	Լավատեսական	15%	6.67%	7.03%	7.59%
	Ելակետային	70%	4.00%	3.70%	3.80%
	Հոռետեսական	15%	1.33%	0.37%	0.01%
ՀՀ դրամ-ԱՄՆ դոլարի փոխարժեք, տարեվերջին	Լավատեսական	15%	349.88	382.20	372.49
	Ելակետային	70%	377.1	437.9	457
	Հոռետեսական	15%	404.32	463.87	487.22
Համախառն ներքին արդյունքի աճ, %	Լավատեսական	15%	10.43%	11.07%	11.70%
	Ելակետային	70%	4.90%	4.60%	4.60%
	Հոռետեսական	15%	-0.63%	-1.87%	-2.50%

Աղյուսակները ցույց են տալիս 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործվող տնտեսական սցենարներից յուրաքանչյուրում օգտագործված հիմնական կանխատեսումային տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները:

Հիմնական ցուցանիշներ	ԱՎԿ սցենար	Վերագրված հավանականություն, %	2024	2025	2026
ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլարի փոխարժեք, միջին ամսական	Լավատեսական	15%	368.46	353.87	383.03
	Ելակետային	70%	389.24	394.94	448.73
	Հոռետեսական	15%	410.02	438.27	521.53
Արտահանում, %	Լավատեսական	15%	-5.76%	6.77%	8.44%
	Ելակետային	70%	-9.50%	2.60%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	-13.24%	-1.57%	-0.44%
Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի ծավալ, տարեկան աճ %	Լավատեսական	15%	6.24%	7.07%	7.34%
	Ելակետային	70%	2.50%	2.90%	2.90%
	Հոռետեսական	15%	-1.24%	-1.27%	-1.54%
ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ.	Լավատեսական	15%	(115,920)	(131,975)	(146,097)
	Ելակետային	70%	(302,500)	(319,700)	(334,500)
	Հոռետեսական	15%	(489,080)	(507,425)	(522,903)
Ծառայությունների ծավալ (առանց առևտրի), տարեկան աճ %	Լավատեսական	15%	9.44%	9.67%	9.54%
	Ելակետային	70%	5.70%	5.50%	5.10%
	Հոռետեսական	15%	1.96%	1.33%	0.66%
Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալ, տարեկան աճ %	Լավատեսական	15%	9.72%	9.10%	8.18%
	Ելակետային	70%	6.20%	6.10%	5.50%
	Հոռետեսական	15%	2.68%	3.10%	2.82%
ՀՀ դրամ-ԱՄՆ դոլարի փոխարժեք, տարեվերջին	Լավատեսական	15%	368.52	353.92	383.09
	Ելակետային	70%	389.30	395.00	448.80
	Հոռետեսական	15%	410.08	438.34	521.61
Համախառն ներքին արդյունքի աճ, %	Լավատեսական	15%	9.84%	9.87%	9.84%
	Ելակետային	70%	6.10%	5.70%	5.40%
	Հոռետեսական	15%	2.36%	1.53%	0.96%

Մակրոտնտեսական ելակետային ենթադրություններին վերագրված կշռի փոփոխությունը 10%-ով դեպի անմիջական հոռետեսական ուղղությամբ՝ կհանգեցնի 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ-ի աճի 18,238 հազ. ՀՀ դրամով (2023թ.՝ 15,471 հազ. ՀՀ դրամով): Լավատեսական ենթադրությունների ուղղությամբ համապատասխան փոփոխությունը կհանգեցնի ԱՎԿ-ի

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Նվազմանը 15,019 հազ. ՀՀ դրամով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2023թ.՝ 13,793 հազ. ՀՀ դրամով):

PD-ի գնահատումների 10% աճը կհանգեցնի 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորուստների ընդհանուր պահուստի աճի՝ 176,960 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2023թ.՝ 168,005 հազ. ՀՀ դրամ): PD-ի գնահատումների 10% նվազումը կհանգեցնի 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորուստների ընդհանուր պահուստի նվազման՝ 176,960 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2023թ.՝ 168,005 հազ. ՀՀ դրամ): LGD-ի գնահատումների 10% աճը կհանգեցնի 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորուստների ընդհանուր պահուստի աճի՝ 495,152 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2023թ.՝ 497,460 հազ. ՀՀ դրամ): LGD-ի գնահատումների 10% նվազումը կհանգեցնի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորուստների ընդհանուր պահուստի նվազման՝ 496,544 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2023թ.՝ 499,140 հազ. ՀՀ դրամ):

Վարկի որակը ֆինանսական ակտիվների դասի համար. Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց զուտ վարկերի և ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքերի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2024թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ենթա- ստանդարտ դաս	Արժե- զրկված	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով						
	11					
Կորպորատիվ վարկեր	Փուլ 1	153,530	214,425,112	-	-	214,578,642
	Փուլ 2	-	-	3,113,823	-	3,113,823
	Փուլ 3	2,677	-	-	3,206,559	3,209,236
	POCI	-	-	-	-	-
Գյուղատնտեսական վարկեր	Փուլ 1	366,696	82,876,374	-	-	83,243,070
	Փուլ 2	-	-	834,303	-	834,303
	Փուլ 3	-	-	-	1,431,376	1,431,376
Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	4,216,812	125,403,005	-	-	129,619,817
	Փուլ 2	5,172	-	1,190,617	-	1,195,789
	Փուլ 3	33,632	-	-	2,096,008	2,129,640
Վարկային քարտեր	Փուլ 1	1,031,049	12,353,401	-	-	13,384,450
	Փուլ 2	4,079	-	133,702	-	137,781
	Փուլ 3	9,965	-	-	342,834	352,799
Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	-	79,069,484	-	-	79,069,484
	Փուլ 2	-	-	726,827	-	726,827
	Փուլ 3	-	-	-	937,653	937,653
	POCI	-	-	-	18,781	18,781
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Փուլ 1	-	92,015,673	-	-	92,015,673
	Փուլ 2	-	-	654,387	-	654,387
	Փուլ 3	-	-	-	435,761	435,761
Ընդամենը		5,823,612	606,143,049	6,653,659	8,468,972	627,089,292

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ենթա- ստանդարտ դաս	Արժե- զրկված	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով						
	11					
Կորպորատիվ վարկեր	Փուլ 1	171,666	179,647,978	-	-	179,819,644
	Փուլ 2	-	-	3,750,067	-	3,750,067
	Փուլ 3	-	-	-	4,738,955	4,738,955
	POCI	-	-	-	-	-
Գյուղատնտեսական վարկեր	Փուլ 1	701,738	83,536,755	-	-	84,238,493
	Փուլ 2	-	-	949,173	-	949,173
	Փուլ 3	-	-	-	1,628,665	1,628,665
Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	3,212,308	104,992,424	-	-	108,204,732
	Փուլ 2	16,197	-	1,473,999	-	1,490,196
	Փուլ 3	19,006	-	-	2,002,259	2,021,265
Վարկային քարտեր	Փուլ 1	863,206	10,885,987	-	-	11,749,193
	Փուլ 2	2,544	-	163,080	-	165,624
	Փուլ 3	6,188	-	-	348,322	354,510
Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	-	52,441,478	-	-	52,441,478
	Փուլ 2	-	-	577,610	-	577,610
	Փուլ 3	-	-	-	768,803	768,803
	POCI	-	-	-	29,681	29,681
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 3	-	-	-	-	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	Փուլ 1	82,769,521	-	-	82,769,521
	Փուլ 2	-	-	206,263	-	206,263
	Փուլ 3	-	-	-	430,642	430,642
Ընդամենը		4,992,853	514,274,143	7,120,192	9,947,327	536,334,515

Ստորև բերված աղյուսակները ներկայացնում են հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի միջին PD-ները՝ ըստ ելակետային սցենարի՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2024թ.	Ղաս	Միջին PD
Կորպորատիվ վարկեր	Ստանդարտ	0.78%
	Ենթաստանդարտ	7.27%
	Պարտագանցված	100.00%
Գյուղատնտեսական վարկեր	Ստանդարտ	0.78%
	Ենթաստանդարտ	4.13%
	Պարտագանցված	100.00%
Սպառողական վարկեր	Ստանդարտ	1.59%
	Ենթաստանդարտ	21.33%
	Պարտագանցված	100.00%
Վարկային քարտեր	Ստանդարտ	1.17%
	Ենթաստանդարտ	16.69%
	Պարտագանցված	100.00%
Հիփոթեքային վարկեր	Ստանդարտ	0.35%
	Ենթաստանդարտ	9.82%
	Արժեզրկված	100.00%
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	0.88%
	Ենթաստանդարտ	11.72%
	Պարտագանցված	100.00%

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ.	Պաս	Միջին PD
Կորպորատիվ վարկեր	Ստանդարտ Ենթաստանդարտ Պարտագանցված	1.0% 6.1% 100.0%
Չյուղատնտեսական վարկեր	Ստանդարտ Ենթաստանդարտ Պարտագանցված	0.8% 4.6% 100.0%
Սպառողական վարկեր	Ստանդարտ Ենթաստանդարտ Պարտագանցված	1.4% 17.7% 100.0%
Վարկային քարտեր	Ստանդարտ Ենթաստանդարտ Պարտագանցված	1.1% 15.5% 100.0%
Հիփոթեքային վարկեր	Ստանդարտ Ենթաստանդարտ Պարտագանցված	0.8% 9.1% 100.0%
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ Ենթաստանդարտ Պարտագանցված	1.1% 9.1% 100.0%

* Բարձր կարգի վարկերը, որոնք ապահովված են դրամական միջոցների գրավով, չեն պարունակում պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD), քանի որ դրանց համար անհրաժեշտ չէ ակնկալվող վարկային կորստի (ԱՎԿ) հաշվարկ: Բարձր կարգի վարկերի ենթարկվածությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 5,823,612 հազ. ՀՀ դրամ (պայմանագրի գումարը՝ 10,503,012 հազ. ՀՀ դրամ, այդ վարկերի դրամական միջոցներով ապահովվածությունը կազմել է 11,771,894 հազ. ՀՀ դրամ):

Վարկի որակը ֆինանսական ակտիվների դասի համար Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է խմբի կողմից՝ հիմնվելով արտաքին վարկանիշների վրա: Չվարկանշված ազդեցությունները դասակարգվում են Ստանդարտ դասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք արժեզրկված չեն:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ենթաստանդարտ դաս	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	7	Փուլ 1	836,549	77,442,541	927,855	79,206,945
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	Փուլ 1	630,373	80,916,055	-	81,546,428
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր հրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	Փուլ 1	-	45,608,635	-	45,608,635
	10	Փուլ 1	-	13,265,904	-	13,265,904
Ընդամենը			1,466,922	217,233,135	927,855	219,627,912

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ենթաստանդարտ դաս	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	7	Փուլ 1	9,530,941	45,280,966	689,588	55,501,495
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	Փուլ 1	4,187,341	95,279,638	-	99,466,979
հրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	Փուլ 1	-	18,534,900	-	18,534,900
Ընդամենը			13,718,282	159,095,504	689,588	173,503,374

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է խմբի դասակարգման համակարգի և գործընկերների արտաքին վարկանիշների համեմատությունը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

2024թ.

Արտաքին միջազգային վարկանիշային գործակալության (Moody's) վարկանիշ	Ներքին վարկանիշի նկարագրությունը	Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)
Aaa-ից A3	Բարձր կարգ	0-0.05%
Baa1-ից B3	Ստանդարտ Ենթաստանդարտ	0.17% -3.15% 8.94%
Caa1-ից Ca	կարգ	
C	Արժեզրկված	100%

2023թ.

Արտաքին միջազգային վարկանիշային գործակալության (Moody's) վարկանիշ	Ներքին վարկանիշի նկարագրությունը	Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)
Aaa-ից A3	Բարձր կարգ	0-0.05%
Baa1-ից B3	Ստանդարտ	0.17% -3.22%
Caa1-ից Ca	Ենթաստանդարտ դաս	9.09%
C	Արժեզրկված	100%

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում. Խուճաբը ենթարկվում է իրացվելիության ռիսկի՝ ինչպես ֆինանսավորման, այնպես էլ առևտրային իրացվելիության ռիսկի առումով: Ֆինանսավորման իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ խուճաբը կարող է չունենալ բավարար իրացվելի դրամական միջոցներ և ակտիվներ՝ իր պարտավորությունները կատարելու համար:

Առևտրային իրացվելիության ռիսկը ակտիվների արժեքի կորստի ռիսկն է, երբ շուկաները ժամանակավոր սեղմվում են, ինչը կարող է ստիպել խմբին կիրառել անսովոր ցածր գին կամ գրկել խմբին ցանկացած գնով ակտիվը դրամական միջոցների և ֆինանսավորման վերածելու հնարավորությունից:

Խմբի ներսում սթրեսային սցենարը, որը ընկած է մոդելի հիմքում և կարևոր է կառավարման նպատակների համար, հաշվի է առնում ինչպես խմբին բնորոշ սթրեսային դեպքերը, այնպես էլ ավելի լայնածավալ շուկայական ճգնաժամերը:

Ֆինանսավորման իրացվելիության ռիսկը սահմանափակելու համար ղեկավարությունը դիվերսիֆիկացնում է ֆինանսավորման աղբյուրները, ի լրում իր հիմնական ավանդային բազայի: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Առևտրային իրացվելիության ռիսկը սահմանափակելու համար խուճաբը պահպանում է բարձր իրացվելի և տարաբնույթ ակտիվների պորտֆել (բարձր իրացվելի ակտիվներ), որոնք կարող են հեշտությամբ իրացվել դրամական միջոցների հոսքերի չնախատեսված ընդհատման դեպքում:

Խուճաբը ունի նաև վարկային զծեր, ինչից այն կարող է օգտվել իրացվելիության կարիքների դեպքում: Բացի այդ, խուճաբը ՀՀ ԿԲ-ում պահում է դրամային ավանդ (պարտադիր պահուստ), որի գումարը կախված է ներգրավված միջոցների ծավալից:

Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է խմբի կողմից՝ հիմնվելով Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված իրացվելիության որոշակի գործակիցների վրա: Ի հավելումն Նորմատիվային իրացվելիության ցուցանիշի, խուճաբը իր «Ռիսկի արտոժակի մասին» հաշվետվությունում սահմանում է իրացվելիության ռիսկի արտոժակը, հանդուրժողականությունը, կարողությունների մակարդակները և իրացվելիության ռիսկի այլ համապատասխան

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

սահմանաչափեր: Իրացվելիության ընդունելի մակարդակը պահպանելու համար հսումքը պահում է բարձր իրացվելի ակտիվներ, ներառյալ դրամական միջոցներ, նոստրո հաշիվներ, Հայաստանի կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր և կորպորատիվ պարտքային արժեթղթեր, որոնց համար առկա է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն կամ որոնց օգտագործումը որևէ կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ վճարման ենթակա պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ցանկացած այլ պարտավորություն, որը ենթակա է ցպահանջ վճարման:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս գործակիցները հետևյալն էին.

	Սահմանաչափ	2024թ. , %	2023թ. , %
Ն2.1-Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ընդհանուր ակտիվներ)	Նվազագույնը 15%	25.36%	23.97%
Ն2.2-Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	Նվազագույնը 60%	107.39%	102.95%

Ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն. Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իմբի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղչված պարտավորությունների հիման վրա. Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն հսումքը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով հսումքը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և առյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված իմբի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջաններում ավանդները պահանջելու պատմական վիճակագրության հիման վրա:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 3 ամիս	3 -12 ամիս	1 -5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	466,357	-	-	-	466,357
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	265,002,669	248,046,102	87,844,566	6,721,813	607,615,150
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	149,683	5,378,482	34,434,092	-	39,962,257
Ստորադաս վարկեր	155,688	809,413	5,268,710	11,668,654	17,902,465
Այլ փոխառու միջոցներ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	5,901,799	25,342,204	61,286,693	29,851,430	122,382,126
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	11,338,488	-	-	-	11,338,488
Հետզևման պարտավորություն	-	-	-	23,166,180	23,166,180
Ընդամենը չգեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	283,014,684	279,576,201	188,834,061	71,408,077	822,833,023
Վարկերի և վարկային գծերի պարտավորություններ	35,710,592	-	-	-	35,710,592
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	37,798,854	-	-	-	37,798,854

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

31 դեկտեմբերի 2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 3 ամիս	3 -12 ամիս	1 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,153,556	-	3,278	16,432	1,173,266
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	259,169,479	173,990,944	82,311,753	14,019,859	529,492,035
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	150,974	119,102	20,817,043	-	21,087,119
Ստորադաս վարկեր	162,275	599,589	10,212,355	5,223,430	16,197,649
Կյլ փոխառու միջոցներ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	4,609,294	20,471,538	65,204,618	16,425,210	106,710,660
Կյլ ֆինանսական պարտավորություններ	8,862,043	-	-	-	8,862,043
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ					
	274,107,621	195,181,173	178,549,047	35,684,931	683,522,772
Վարկերի և վարկային գծերի պարտավորություններ	29,184,533	-	-	-	29,184,533
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	32,123,416	-	-	-	32,123,416

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության պարտավորությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2 - 3 տարի	3 - 4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,006,199	776,424	693,797	569,903	282,842	688,821	4,017,986

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի վարձակալության պարտավորությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2 - 3 տարի	3 - 4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	684,290	622,763	415,345	351,449	263,791	558,733	2,896,371

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում ընթացիկ հաշիվների և կայունության նախորդ ժամանակաշրջանների տվյալները: Նրանց լուծարումը նախկին ժամանակաշրջաններում տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան նշված է վերը նշված աղյուսակներում: Այս մնացորդները ներառված են վերը նշված աղյուսակներում երեք ամսից պակաս ժամկետում վճարման ենթակա գումարներում:

Շուկայական ռիսկ. Շուկայական ռիսկը պոտենցիալ ֆինանսական վնասի ռիսկն է, որը պայմանավորված է շուկայական գների (տոկոսադրույքներ, ապրանքներ, վարկային սպրեդներ, փոխարժեքներ և սեփական կապիտալի գներ) կամ այլ պարամետրերի փոփոխություններով, որոնք ազդում են գների վրա, ինչպես, օրինակ, տատանումները և հարաբերակցությունները:

Տոկոսադրույքի ռիսկ. Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս խմբի շահույթի կամ վնասի համախմբված հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների ողջամտորեն հնարավոր փոփոխության նկատմամբ՝ բոլոր մյուս փոփոխականների կայուն մնալու դեպքում: Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունեցել է ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվներ և

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

պարտավորություններ, որոնց համար տոկոսադրույքները որոշվում են լողացող տոկոսադրույքների հիման վրա: Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս զուտ տոկոսային եկամտի զգայունությունը տոկոսադրույքների ողջամիտ հնարավոր փոփոխության պայմաններում: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով ֆիքսված տոկոսադրույքով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր:

Արժույթ	2024թ.		
	Ելակետերի աճ	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունությունը	Կապիտալի զգայունությունը
ՀՀ դրամ	150	246,445	246,445
ԱՄՆ դոլար	125	(135,156)	(135,156)
Եվրո	125	(66,144)	(66,144)

Արժույթ	2024թ.		
	Ելակետերի նվազում	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունությունը	Կապիտալի զգայունությունը
ՀՀ դրամ	150	(246,445)	(246,445)
ԱՄՆ դոլար	125	135,156	135,156
Եվրո	125	66,144	66,144

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս խմբի լողացող տոկոսադրույքով ակտիվների վրա ազդեցությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

31 դեկտեմբերի 2024թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ՝ հաշվեկշռային արժեք	Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ՝ հաշվեկշռային արժեք	Ածանցյալ գործիքներ՝ անվանական արժեք
EURIBOR	738,291	6,029,849	315,563
SOFR ԱՄՆ դոլար (6 ամիս)	6,673,108	17,485,572	5,057,000
ԱՄՆ գանձապետական պարտատոմսեր	28,139,323	11,709,636	-

Արժույթային ռիսկ. Արժույթային ռիսկն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է Տևորինությունը սահմանել է արտարժույթային դիրքերի ավելի խիստ սահմանաչափեր, քան ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվներն են: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը ունի էական արժույթային դիրքեր: Վերլուծությունը հաշվարկվում է ՀՀ դրամի նկատմամբ արժույթի փոխարժեքի ողջամտորեն ակնկալելի հնարավոր փոփոխության ազդեցությունը շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվության վրա (արժույթի նկատմամբ զգայուն դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի գծով)՝ մնացած բոլոր փոփոխականների կայունության պայմաններում: Կապիտալի վրա ազդեցությունը չի տարբերվում ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության վրա ազդեցությունից: Աղյուսակի բացասական մեծություններն արտացոլում են շահույթի կամ վնասի կամ կապիտալի պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական մեծությունները՝ պոտենցիալ զուտ աճը: Տևորինությունը սահմանել է արտարժույթի և տոկոսադրույքի ռիսկի թույլատրելի ռիսկի սահմանաչափ: Բանկի խորհուրդը նաև հաստատել է ռիսկի ախորժակի, ռիսկի հանդուրժողականության և ռիսկատարության սահմանաչափերը տարբեր IRR և FX սահմանաչափերի գծով:

Արժույթ	2024թ.		2023թ.	
	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %	Ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի վրա	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
ԱՄՆ դոլար	20.00%	(37,785)	20.00%	(2,130,690)
ԱՄՆ դոլար	(20.00%)	37,785	(20.00%)	2,130,690
Եվրո	20.00%	(86,348)	20.00%	568,966
Եվրո	(20.00%)	86,348	(20.00%)	(568,966)

Գործառնական ռիսկ. Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, ներքին գործընթացների անհամապատասխանության կամ ձախողման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ իրավական հետևանքներ կամ բերել ֆինանսական վնասներ: Խուճաբը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան ռեակցիայի միջոցով Խուճաբը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Գործառնական ռիսկերի կառավարման շրջանակում Խուճաբը ներդրել է պաշտպանության երեք գիծ. Պաշտպանության առաջին գիծն ապահովում է առաջնագծի անձնակազմը և գործառնական ղեկավարությունը, երկրորդը՝ ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ուղղությունը, իսկ երրորդը՝ ներքին աուդիտը:

Գործառնական ռիսկերի կառավարման համակարգը ներառում է հետևյալ հիմնական ասպեկտները՝ ռիսկերի քարտեզագրում, միջադեպերի վերլուծություն և մշտական վերահսկողության գործառնություն: Ներքին վերահսկողության համակարգը ընդգրկում է պարտավորությունների արդյունավետ բաժանման, մուտքի թույլատվության, համադրման և հաստատման ընթացակարգեր, աշխատակազմի ուսուցում և գնահատում:

34 Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման ընթացակարգեր. Խմբի ղեկավարությունը սահմանում է քաղաքականություն և ընթացակարգեր՝ իրական արժեքի կանոնավոր չափման համար, ինչպիսիք են FVPL-ով և FVOCI-ով չգնանշված առևտրային արժեթղթերը, ածանցյալ գործիքները, ներդրումային գույքը և շենքերը, մեքենաները, ինչպես նաև ոչ կանոնավոր չափման համար՝ ինչպիսիք են վաճառքի համար պահվող ակտիվները:

Արտաքին գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների գնահատման համար, ինչպիսիք են հողը և շենքերը, փոխադրամիջոցները: Արտաքին գնահատողների ներգրավումը որոշվում է ղեկավարության կողմից: Ընտրությունը կատարվում է՝ հիմնվելով այնպիսի չափանիշների վրա, ինչպիսիք են շուկայի մասին տեղեկացվածությունը, վարկանիշը, անկախությունը և մասնագիտական ստանդարտների պահպանումը:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Խմբի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունը յուրաքանչյուր համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Իրական արժեքի հիերարխիա. Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու համար Խումբն օգտագործում է իրական արժեքի ճանաչման և չափման հետևյալ հիերարխիան.

- 1-ին մակարդակ – համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված),

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- 2-րդ մակարդակ. գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն իրական արժեքի գնահատման համար, ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. մոդելներ, որոնք օգտագործում են մոդելներ, որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն գրանցված իրական արժեքի վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա:

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով հսումքը որոշել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հիմնվելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթի, բնութագրերի և ռիսկերի և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակի վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում:

Հազ. ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Իրական արժեքի չափում՝ օգտագործելով			Ընդամենը
	Ակտիվ շուկաների գնանշումներ (Մակարդակ 1)	Նշանակալից դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 2)	Նշանակալից ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)	
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	158,180	-	158,180
Բաժնային գործիքներ	3,300,159	-	-	3,300,159
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Պարտքային գործիքներ	-	12,867,997	-	12,867,997
Բաժնային գործիքներ	101,203	-	-	101,203
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր – տեղական ընկերություններ	-	-	296,704	296,704
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ - հող և շենքեր, տրանսպորտային միջոցներ	-	-	14,705,407	14,705,407
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,853,397	79,176,672	-	106,030,069
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	34,478,757	47,003,671	81,482,428
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	-	45,542,546	-	45,542,546
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	93,105,821	93,105,821
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	2,216,982	2,216,982
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	533,983,471	533,983,471
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	262,448,448	320,898,044	583,346,492
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	39,408,576	-	39,408,576
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	-	418,616	44,181	462,797
Ստորադաս վարկեր	-	-	12,632,502	12,632,502
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	110,883,860	110,883,860
Հետգնման պարտավորություն	-	-	12,610,370	12,610,370
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	11,338,489	11,338,489

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

Իրական արժեքի չափում՝ օգտագործելով

	Ակտիվ շուկաների գնանշումներ (Մակարդակ 1)	Նշանակալից դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 2)	Նշանակալից ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	199,957	-	199,957
Բաժնային գործիքներ	2,775,053	-	-	2,775,053
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Պարտքային գործիքներ	-	18,534,900	-	18,534,900
Բաժնային գործիքներ	11,343	-	-	11,343
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր – տեղական ընկերություններ	-	-	101,640	101,640
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ - հող և շենքեր, տրանսպորտային միջոցներ	-	-	15,134,887	15,134,887
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,665,289	55,494,560	-	78,159,849
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	32,832,740	66,577,774	99,410,514
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	83,406,426	83,406,426
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	2,781,593	2,781,593
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	452,928,089	452,928,089
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	189,413,283	313,189,638	502,602,921
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	21,087,118	-	21,087,118
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	-	428,504	724,390	1,152,894
Ստորադաս վարկեր	-	-	12,661,577	12,661,577
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	95,125,094	95,125,094
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	8,862,043	8,862,043

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Իրական արժեքով չհաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը Ստորև բերված Է հսմբի ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունն ըստ դասերի, որոնք իրական արժեքով չեն հաշվառվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում: Այդուհանդերձ չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.			2023թ.		
	Հաշվե- կշռային արժեք	Իրական արժեք	Չճանաչված օգուտ/ (վնաս)	Հաշվե- կշռային արժեք	Իրական արժեք	Չճանաչված օգուտ/ (վնաս)
Ֆինանսական ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	106,030,069	106,030,069	-	78,159,849	78,159,849	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	81,482,428	81,482,428	-	99,410,514	99,410,514	-
Ներդրումային արժեթղթեր - ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	45,542,546	45,395,619	146,927	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	533,983,471	533,543,686	439,785	452,928,089	452,422,718	505,371
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	93,105,821	93,105,821	-	83,406,426	83,406,426	-
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,216,982	2,216,982	-	2,781,593	2,781,593	-
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	583,346,492	583,346,492	-	502,602,921	502,602,921	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր – Բանկերից	39,408,576	39,408,576	-	21,087,118	21,087,118	-
Ներգրավված միջոցներ	462,797	462,797	-	1,152,894	1,152,894	-
Ստորադաս վարկեր	12,632,502	12,283,346	349,156	12,661,577	12,266,934	394,643
Այլ փոխառու միջոցներ	110,883,860	108,622,714	2,261,146	95,125,094	92,328,806	2,796,288
Հետզնման պարտավորություն	12,610,370	12,610,370	-	-	-	-
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	11,338,489	11,338,489	-	8,862,043	8,862,043	-
Ընդամենը իրական արժեքի չճանաչված փոփոխություն			3,197,014			3,696,302

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի, ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս պարտավորությունների, մոտ են իրենց հաշվեկշռային արժեքներին (2023 թ. բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտ են դրանց հաշվեկշռային արժեքին):

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը ՀՀ ունեցել է Կենտրոնական բանկին չմարված փոխառություններ՝ արտահայտված ՀՀ դրամով, 3%-ից մինչև 8.5% անվանական տոկոսադրույքներով: Այս վարկերը համարվում են առանձին շուկայական սեգմենտի մաս, և խմբի գնահատմամբ, վարկերը ձեռք են բերվել շուկայական տոկոսադրույքներով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքները գնահատելու համար ղեկավարության կողմից օգտագործվում են հետևյալ ենթադրությունները. 8.11%-ից 13.25% միջակայքում տոկոսադրույքներ՝ ՀՀ դրամով արտահայտված արժեթղթերի համար և 7.01% -ից 8.62% միջակայքում տոկոսադրույքներ՝ արտարժույթով արտահայտված արժեթղթերի համար:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գնահատված իրական արժեքները համարվում են մոտ դրանց հաշվեկշռային արժեքներին, ընդ որում շուկայական գներից Եականորեն տարբերվող ակտիվները ներկայացվում են շուկայական գներով՝ նվազագույնի հասցնելով անհամապատասխանությունը (տես ծանոթագրություն 19): Հաճախորդներին տրված վարկերի իրական արժեքները գնահատելու համար ղեկավարությունը օգտագործում է հետևյալ ենթադրությունները. գեղչերի տոկոսադրույքները տատանվում են 12.7%-ից 16.3% (2023թ.՝ 12.52% -ից 16.8%) ՀՀ դրամով արտահայտված վարկերի համար, և 10.4%-ից 11.5% արտարժույթով արտահայտված վարկերի համար (2023թ.՝ 9.8-ից 11.1%), որը կիրառվում է հաճախորդներին տրված վարկերից և կանխավճարներից ապագա դրամական հոսքերը գեղչելու համար:

Այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս փոխառությունների իրական արժեքները գնահատելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է հետևյալ ենթադրությունները. տոկոսադրույքները տատանվում են 10.16%-ից 13.2% ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցների համար և 6.33%-ից 9.32%՝ արտարժույթով արտահայտված միջոցների համար:

Գնահատման մեթոդաբանություն և ենթադրություններ. Ստորև նկարագրված են այն մեթոդներն ու ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով արտացոլված ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշելու համար, ինչպես նաև իրական արժեքով չարտացոլված այն հոդվածների իրական արժեքը որոշելու համար, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին

Բարձր իրացվելի կամ կարճաժամկետ (երեք ամսից պակաս) ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար ենթադրվել է, որ հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև ցպահանջ ավանդների և անժամկետ ինայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Գույքի իրական արժեքը որոշվել է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Հողի և շենքերի գնահատված իրական արժեքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա, Եական ճշգրտմամբ՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը: Այդ ակտիվների իրական արժեքները գնահատվում են անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող և անհրաժեշտ լիցենզիաների տիրապետող՝ գույքի գնահատողների կողմից իրականացված գնահատումների հիման վրա: Նշանակալից ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցությամբ: Լրացուցիչ տեղեկություններ ներկայացված են ստորև:

Հող և շենքեր

Գրասենյակի հողերի և շենքերի իրական արժեքները գնահատվում են եկամտի և շուկայական մոտեցումներով: Եկամտի մոտեցումը կիրառվել է վարձակալությունից ստացված եկամտի գնահատված հոսքի կապիտալացմամբ՝ առանց կանխատեսվող գործառնական ծախսերի, օգտագործելով շուկայական եկամտաբերությունից բխող գեղչման դրույքաչափը, որը ենթադրվում է նմանատիպ անշարժ գույքի գծով վերջին գործարքներից: Երբ փաստացի վարձավճարը Եականորեն տարբերվում է գնահատված վարձավճարներից, ճշգրտումներ են կատարվում

վարձակալության գնահատված արժեքի նկատմամբ: Վարձակալված գույքից դրամական միջոցների ներհոսքը գնահատելիս հաշվի է առնվում զբաղվածության ներկա մակարդակը, առկա վարձակալության պայմանները և ապագա վարձակալություններից վարձակալական վճարների ակնկալիքները շենքերի շահագործման մնացած տևողության ընթացքում:

Առավել նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնցից որևէ մեկը դիտարկելի չէ, վարձակալության գնահատված արժեքն է, թափուրության մակարդակի և գեղջի դրույքաչափի վերաբերյալ ենթադրությունները: Գնահատված իրական արժեքը մեծանում է, եթե գնահատված վարձակալությունը մեծանում է, թափուրության մակարդակը նվազում է կամ եթե գեղջման տոկոսադրույքը (շուկայական եկամտաբերությունը) նվազում է: Ընդհանուր գնահատումները զգայուն են բոլոր երեք ենթադրությունների նկատմամբ: Ղեկավարությունը համարում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունների շրջանակը ամենամեծն է վարձակալության արժեքների և թափուրության մակարդակների համար, և որ կա նաև փոխկապակցվածություն այս տվյալների միջև:

Շուկայական մոտեցումն արտացոլում է նմանատիպ գույքի համար վերջին շուկայական գործարքների դիտարկելի գները և ներառում է գույքին բնորոշ գործակիցներով ճշգրտումներ՝ ներառյալ չափը, գտնվելու վայրը, շենքի շինարարական-ինժեներական առանձնահատկությունները, տեխնիկական (ֆիզիկական) վիճակը, ծանրաբեռնվածությունը և օգտագործման նպատակը:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներից է՝ ճշգրտումը գույքին բնորոշ գործակիցներով: Այս ճշգրտման չափն ու ուղղությունը կախված է նմանատիպ գույքի դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որոնք օգտագործվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողության արդյունք է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ընդհանուր առմամբ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները էական ազդեցություն չեն ունենա գնահատման վրա:

Յոդի և շենքերի իրական արժեքը դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում՝ հաշվի առնելով գնահատման տեխնիկայի դիտարկելի ելակետային տվյալների նշանակալից դիտարկելի ճշգրտումները (գործակիցները): Համաձայն Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ գնահատման ենթակա գույքը վերագնահատվում է 3 տարին մեկ անգամ, եթե շուկայում էական շեղումներ տեղի չեն ունենում: 2024թ. համար կատարվել է ուսումնասիրություն և էական շեղումներ չեն արձանագրվել: Ըստ հաշվարկների, միջին կշռված շեղումը կազմում է 9.61%՝ 1,532,208 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, որոնք գնահատվում են օգտագործելով շուկայական ելակետային տվյալներ, հիմնականում տոկոսային և արժույթային սվոպեր են և արտարժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր: Ամենահաճախ կիրառվող գնահատման մեթոդները ներառում են ֆորվարդների գնորոշման և սվոփ մոդելներ՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկներ: Այս մոդելները հաշվի են առնում տարբեր ելակետային տվյալներ, ինչպիսիք են՝ գործընկերների վարկունակությունը, արտարժույթի սիոթ և ֆորվարդ դրույքները և տոկոսադրույքի կորը:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ. Գնահատման մեթոդների և գնորոշման մոդելների միջոցով գնահատված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը հիմնականում բաղկացած են ՀՀ Կառավարության պարտատոմսերից: Այդ արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորի միջոցով, ինչը ընդգրկում է շուկայի կողմից դիտարկելի և ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված տվյալներ:

«ԱԿԲԱ Ֆերերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

35 Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ դրանց ակնկալվող վերականգնման կամ մարման ժամկետների:

Խմբի պայմանագրային չզեղչված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 33-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.			2023թ.		
	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	106,030,069	-	106,030,069	78,159,849	-	78,159,849
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	158,180	-	158,180	199,957	-	199,957
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	40,970,224	40,512,204	81,482,428	62,018,357	37,392,157	99,410,514
Ներդրումային արժեթղթեր	32,252,658	29,855,951	62,108,609	5,860,266	15,562,670	21,422,936
Հաճախորդներին տրված վարկեր	173,626,601	360,356,870	533,983,471	143,362,122	309,565,967	452,928,089
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	30,520,026	62,585,795	93,105,821	22,914,591	60,491,835	83,406,426
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	-	2,044,092	2,044,092	-	1,775,530	1,775,530
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	38,433,963	38,433,963	-	31,911,659	31,911,659
Այլ ակտիվներ	20,905,288	3,166,128	24,071,416	14,736,249	5,519,197	20,255,446
Ընդամենը	404,463,046	536,955,003	941,418,049	327,251,391	462,219,015	789,470,406

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.			2023թ.		
	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	462,797	-	462,797	1,152,894	-	1,152,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	497,367,359	85,979,133	583,346,492	420,263,555	82,339,366	502,602,921
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,524,007	33,884,569	39,408,576	269,143	20,817,975	21,087,118
Այլ փոխառու միջոցներ	27,588,736	83,295,124	110,883,860	24,413,714	70,711,380	95,125,094
Ստորադաս վարկեր	110,838	12,521,664	12,632,502	105,126	12,556,451	12,661,577
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	3,315,430	-	3,315,430	3,813,513	-	3,813,513
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	505,767	505,767	-	732,149	732,149
Հետզնման պարտավորություն	-	12,610,370	12,610,370	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	16,948,996	-	16,948,996	12,899,840	-	12,899,840
Ընդամենը	551,318,163	228,796,627	780,114,790	462,917,785	187,157,321	650,075,106
Չուտ	(146,855,117)	308,158,376	161,303,259	(135,666,394)	275,061,694	139,395,300

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների կայունության նախորդ ժամանակաշրջանների տվյալները: Նրանց լուծարումը նախկին ժամանակաշրջաններում տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան նշված է վերը նշված աղյուսակներում: Այս մնացորդները վերը նշված աղյուսակներում ներառված են Մինչև մեկ տարի սյունակում:

Համաձայն Հայաստանի օրենսդրության, խումբը պարտավոր է ավանդները մարել ավանդատուի պահանջով: Տես Ծանոթագրություն 18:

31 դեկտեմբերի 2024թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Խնդրա- հարույց/ ժամկետանց վարկեր	Ժամկե- տանց	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ան- ժամկետ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ			106,030,069						106,030,069
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ			158,180						158,180
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ			40,970,224	-	-	2,012,814	-	38,499,390	81,482,428
Ներդրումային արժեթղթեր Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,023,795	8,557,096	4,146,867	15,455,860	12,649,931	17,515,377	10,840,130	1,500,444	62,108,609
Ֆինանսական վարձակալության զծով ստացվելիք գումարներ	41,286	371,276	11,302,579	30,064,541	122,678,590	223,029,067	137,327,803	-	533,983,471
Այլ ակտիվներ	-	-	2,224,012	5,773,971	19,823,022	56,897,498	5,688,297	-	93,105,821
Ընդամենը	1,065,081	8,928,372	169,342,402	51,294,372	155,151,543	302,620,884	153,856,230	58,681,110	900,939,994

31 դեկտեմբերի 2024թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Խնդրա- հարույց/ ժամկետանց վարկեր	Ժամկե- տանց	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ									
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	-	-	462,797	-	-	-	-	-	462,797
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	263,139,900	43,154,555	191,072,904	81,534,015	4,445,118	-	583,346,492
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր - թողարկված ՀՀ պարտատոմսեր	-	-	-	145,525	5,378,482	33,884,569	-	-	39,408,576
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	2,259,998	3,838,338	21,490,400	54,919,994	28,375,130	-	110,883,860
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	6,375,339	-	4,963,150	-	-	-	11,338,489
Հետզնման պարտավորություն	-	-	-	-	-	-	12,610,370	-	12,610,370

«ԱԿԲԱ Ֆերերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորադաս վարկեր	-	-	-	76,816	34,022	1,655,560	10,866,104	-	12,632,502	
Ընդամենը	-	-	272,238,034	47,215,234	222,938,958	171,994,138	56,296,722	-	770,683,086	
Իրացվելիության գուտ բացը	1,065,081	8,928,372	(102,895,632)	4,079,138	(67,787,415)	130,626,746	97,559,508	58,681,110	130,256,908	
Իրացվելիության կուտակային բացը			(92,902,179)	(88,823,041)	(156,610,456)	(25,983,710)	71,575,798	130,256,908		
31 դեկտեմբերի 2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ		Խնդրահարույց/ ժամկետանց վարկեր	Ժամկետանց	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ										
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	78,159,849	-	-	-	-	-	-	78,159,849
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	199,957	-	-	-	-	-	-	199,957
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	-	62,018,357	-	-	-	-	-	37,392,157	99,410,514
Ներդրումային արժեթղթեր	-	-	8,070	154,501	5,697,695	10,886,221	1,788,413	2,888,036	-	21,422,936
Հաճախորդներին տրված վարկեր	644,010	8,250,895	15,114,543	21,538,345	97,814,329	188,368,353	121,197,614	-	-	452,928,089
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ կլլ ֆինանսական ակտիվներ	18,284	903,685	3,530,502	4,218,431	14,243,689	54,803,538	5,688,297	-	-	83,406,426
	-	-	2,781,593	-	-	-	-	-	-	2,781,593
Ընդամենը	662,294	9,154,580	161,812,871	25,911,277	117,755,713	254,058,112	128,674,324	40,280,193	-	738,309,364
Ֆինանսական պարտավորություններ										
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	-	-	851,071	-	-	301,823	-	-	-	1,152,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	205,366,218	48,932,110	165,965,227	77,765,752	4,573,614	-	-	502,602,921
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր - թողարկված ՀՀ պարտատոմսեր	-	-	-	150,042	119,101	20,817,975	-	-	-	21,087,118
Կլլ փոխառու միջոցներ	-	-	1,377,464	4,462,755	18,573,495	58,809,216	11,902,164	-	-	95,125,094
Կլլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	3,613,435	-	5,248,608	-	-	-	-	8,862,043
Ստորադաս վարկեր	-	-	-	-	105,126	1,791,600	10,764,851	-	-	12,661,577
Ընդամենը	-	-	211,208,188	53,544,907	190,313,380	159,184,543	27,240,629	-	-	641,491,647
Իրացվելիության գուտ բացը	662,294	9,154,580	(49,395,317)	(27,633,630)	(72,557,667)	94,873,569	101,433,695	40,280,193	-	96,817,717

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Իրացվելիության կուտակային բացը	(39,578,443)	(67,212,073)	(139,769,740)	(44,896,171)	56,537,524	96,817,717
--------------------------------	--------------	--------------	---------------	--------------	------------	------------

36 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Համաձայն «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ՀՀՍՍ 24-ի, կողմերը համարվում են փոխկապակցված, եթե կողմերից մեկն ունի մյուս կողմին վերահսկելու կամ ֆինանսական կամ գործառնական որոշումներ կայացնելիս զգալի ազդեցություն գործադրելու կարողություն: Յուրաքանչյուր հնարավոր փոխկապակցված կողմի հարաբերություն դիտարկելիս ուշադրություն է դարձվում հարաբերության բնույթի, այլ ոչ միայն իրավական ձևի վրա:

Կապակցված կողմերը կարող են այնպիսի գործարքներ իրականացնել, որոնք չէին իրականացվի չկապակցված կողմերի միջև, և կապակցված կողմերի միջև իրականացվող գործարքների գներն ու պայմանները կարող են տարբերվել չկապակցված կողմերի հետ գործարքների գներից և պայմաններից:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

	2024թ.			2023թ.		
	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Այլ Կապակցված կողմ	Ասոցիացված ընկերություններ	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Այլ Կապակցված կողմ	Ասոցիացված ընկերություններ
Համախառն չմարված վարկեր հունվարի 1-ի դրությամբ	1,209,450	-	-	971,585	-	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	1,890,464	-	-	996,425	-	-
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(1,328,139)	-	-	(762,049)	-	-
Այլ փոփոխություններ	6,390	-	-	3,490	-	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չմարված վարկեր, համախառն	1,778,166	-	-	1,209,450	-	-
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(6,733)	-	-	(4,580)	-	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չմարված վարկեր, զուտ	1,771,433	-	-	1,204,871	-	-
Վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը	7.2%	-	-	6.6%	-	-
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ առ1 հունվարի	1,677,172	-	2,152,010	1,547,505	-	1,656,557
Տարվա ընթացքում ներգրավված ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	4,495,254	-	12,030,829	4,466,847	-	1,484,712
Տարվա ընթացքում մարված ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(4,616,094)	-	(11,506,504)	(4,400,884)	-	(991,300)

«ԱԿԲԱ Ֆերերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Այլ փոփոխություններ	(51,772)	-	-	63,703	-	2,041
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,504,560	-	2,676,335	1,677,172	-	2,152,010

Հետզնման պարտավորություն առ 1 Հունվարի	-	-	-	-	-	-
Աճ սկզբնական ճանաչումից հետո	-	10,054,641	-	-	-	-
Այլ շարժ	-	39,213	-	-	-	-
Հետզնման պարտավորություն առ 31 Դեկտեմբերի	-	10,093,854	-	-	-	-

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները ներառում են 2025-2040թթ. մարման ժամկետով և 2%-ից 22% տոկոսադրույքով վարկեր, 7. 5% միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Կապակցված կողմերի գործարքներից առաջացող եկամուտներն ու ծախսերը հետևյալն են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.			2023թ.		
	Առանցքային դեկավար անձնակազմ	Այլ Կապակցված կողմ	Ասոցիացված ընկերու-թյուններ	Առանցքային դեկավար անձնակազմ	Այլ Կապակցված կողմ	Ասոցիացված ընկերու-թյուններ
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	86,190	-	-	49,049	-	-
Տոկոսային ծախս հետզնման պարտավորության գծով	-	39,213	-	-	-	-
Տոկոսային ծախս ավանդների գծով	186,224	-	209,513	121,975	-	153,363

Առանցքային դեկավար անձնակազմին փոխհատուցումը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձեր և այլ կարճաժամկետ փոխհատուցումներ	1,430,080	2,964,088
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	1,506,260	275,941
Ընդամենը առանցքային դեկավար անձնակազմին փոխհատուցումներ	2,936,340	3,240,029

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

37 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում

Խումբն ունի բաժնեմաս «Ամունդի-Ակբա Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ում, որտեղ խմբին է պատկանում բաժնետոմսերի 49%-ը (31 դեկտեմբերի 2023թ.՝ 49%): Խմբի ասոցիացված կազմակերպությունը հիմնադրվել է 2013թ.-ին և կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Ասոցիացված կազմակերպության հիմնական գործունեությունը պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարումն է: Ասոցիացված կազմակերպության գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրման հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 2,044,092 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 1,775,530 հազ. ՀՀ դրամ): Ստորև ներկայացված է Էական ասոցիացված կազմակերպությունների ամփոփ ֆինանսական տեղեկատվությունը

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	81,744	94,346
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,588,590	2,052,954
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,685,666	1,520,541
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	140,635	150,710
Վարձակալված ակտիվների օգտագործման իրավունք	57,851	63,499
Հետաձգված հարկային ակտիվ	25,033	11,589
Այլ ակտիվներ	449,032	420,289
Ընդամենը ակտիվներ	5,028,551	4,313,928
Պարտավորություններ		
Վարձակալության գծով պարտավորություն	70,883	78,505
Վճարման ենթակա շահութահարկ	500,857	423,786
Կրեդիտորական պարտքեր և հաշվեգրված ծախսեր	285,194	188,104
Ընդամենը պարտավորություններ	856,934	690,395
Զուտ ակտիվներ	4,171,617	3,623,533
Խմբի մասնաբաժինը զուտ ակտիվներում	2,044,092	1,775,530

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Եկամուտ կառավարման վճարներից	4,654,586	3,858,149
Տոկոսային եկամուտ	167,233	121,328
Եկամուտ ֆինանսական խորհրդատվությունից	9,933	24,890
Այլ եկամուտներ	2,506	1,539
Զուտ վնաս արտարժույթային գործարքներից	(7,628)	(2,053)
Վարձակալության պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսեր	(8,922)	(12,453)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(410,872)	(289,911)
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(642,765)	(580,633)
Վարչական և այլ ծախսեր	(714,192)	(546,794)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	3,049,879	2,574,062
Շահութահարկի գծով ծախս	(576,639)	(493,781)
Տարվա շահույթ	2,473,240	2,080,281
Այլ համապարփակ եկամուտ		
Հետագայում շահույթում կամ վնասում չվերադասակարգվող հոդվածներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների գծով չիրացված օգուտ/(վնաս)	155,125	188,871
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)՝ հարկերից զուտ	155,125	188,871
Շահույթ և ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	2,628,365	2,269,152

Ասոցիացված կազմակերպության շահույթում կամ վնասում և այլ համապարփակ եկամտում խմբի մասնաբաժինը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ.	2023թ.
Հաշվետու տարվա շահույթ	1,211,887	1,019,338
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	76,011	92,546
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	1,287,898	1,111,884

Խումբը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար ստացել է 1,019,337 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժիններ (2023թ.՝ 701,763 հազ. ՀՀ դրամ):

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

38 Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորությունների փոփոխություններ

	Ճան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու- թյուններ	Ստորադաս վարկեր	Ընդամենը պարտավորու- թյուններ ֆինանսավորման գործունեությունից
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>					
Հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19, 20, 21	6,206,060	84,323,152	7,805,036	98,334,248
Թողարկումից մուտքեր		18,339,013	34,345,599	4,479,000	57,163,612
Մարում		(3,684,744)	(27,032,928)	-	(30,717,672)
Վճարված տոկոսներ		(1,351,193)	(5,832,291)	(1,852,532)	(9,036,016)
Անկանխիկ գործարքներ					
Արտարժույթի փոխարկում		226,439	1,445,312	361,804	2,033,555
Վարձակալության պարտավորություններ (ՖՀՄՍ 16)		-	2,092,983	-	2,092,983
Հաշվեգրված տոկոսներ		1,351,543	5,783,267	1,868,269	9,003,079
Հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19, 20, 21	21,087,118	95,125,094	12,661,577	128,873,789
Թողարկումից մուտքեր		18,438,324	50,390,846	703,613	69,532,783
Մարում		(137,535)	(35,940,115)	(3,957)	(36,081,607)
Վճարված տոկոսներ		(2,307,642)	(6,879,233)	(1,831,275)	(11,018,150)
Անկանխիկ գործարքներ					-
Արտարժույթի փոխարկում		17,444	(775,278)	(728,731)	(1,486,565)
Վարձակալության պարտավորություններ (ՖՀՄՍ 16)		-	2,458,908	-	2,458,908
Տոկոսային ծախս		2,310,867	6,503,638	1,831,275	10,645,780
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	19, 20, 21	39,408,576	110,883,860	12,632,502	162,924,938

Խումբը դասակարգում է վճարված տոկոսագումարները որպես գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր:

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

39 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա ֆինանսական գործիքները հետևյալն են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների տեսակները <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Համախառն գումարները մինչև հաշվանցումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված համախառն գումարներ	Չուտ գումարը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցումից հետո	Հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա գումարներ՝ չհաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում		Չուտ ազդեցության չափը
				<i>Ստացված ֆինանսական գործիքներ</i>	<i>դրամական միջոցների գրավ</i>	
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
Տոկոսադրույքի սվոփ	83,236	(1,736)	81,500	81,500	-	-
Արժույթային սվոփ	76,680	-	76,680	76,680	-	-
Ներդրումային արժեթղթեր						
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ						
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	38,747,711	-	38,747,711	38,747,711	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր						
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր	7,616,833	-	7,616,833	7,616,833	-	-
Ընդամենը հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա ակտիվներ	46,524,460	(1,736)	46,522,724	46,522,724	-	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Բանկերից ներգրավված միջոցներ						
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա ֆինանսական գործիքները հետևյալն են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների տեսակները <i>Հագ. ՀՀ դրամ</i>	Համախառն գումարները մինչև հաշվանցումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվանցված համախառն գումարներ	Չուտ գումարը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցումից հետո	Հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա գումարներ՝ չհաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում		Չուտ ազդեցության չափը
				Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական միջոցների գրավ	
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
Տոկոսադրույքի սվոփ	194,548	(4,356)	190,192	190,192	-	-
Արժույթային սվոփ	9,765	-	9,765	9,765	-	-
Ներդրումային արժեթղթեր						
Առուվաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	-	-	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ						
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	60,035,070	-	60,035,070	60,035,070	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր						
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր	5,676,969	-	5,676,969	5,676,969	-	-
Ընդամենը հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա ակտիվներ	65,916,352	(4,356)	65,911,996	65,911,996	-	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Բանկերից ներգրավված միջոցներ						
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-

40 Կապիտալի կառավարում

Խմբի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ ապահովել Խմբի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և Խմբի կայուն վարկային վարկանիշի և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշների պահպանումը՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարվա համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը սահմանում և վերահսկում է Բանկի կապիտալի նկատմամբ պահանջները:

Խումբը որպես կապիտալ է ճանաչում այն հոդվածները, որոնք կարգավորման համաձայն սահմանվում են որպես կապիտալ վարկային կազմակերպությունների համար: ՀՀ ԿԲ-ի՝ կապիտալի նկատմամբ պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի դրույթների վրա, Բանկի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը (Նորմատիվային կապիտալի գործակից) պետք է գերազանցի սահմանված նվազագույն մակարդակը: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս նվազագույն մակարդակը կազմում էր 11% (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 11%): Խումբը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պահպանում է կանոնադրական կապիտալի գործակիցի գծով պահանջը:

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս կապիտալի համարժեքության կազմը, որը հաշվարկվել է ըստ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կանոնակարգի՝ հետագա փոփոխություններով, ներառյալ շուկայական ռիսկերը ներառող փոփոխությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	2024թ. (աուդիտ չանցած)	2023թ. (աուդիտ չանցած)
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>		
1-ին դասի կապիտալ	122,086,839	122,505,579
2-ին դասի կապիտալ	19,468,501	15,241,604
Ընդամենը կապիտալ	141,555,340	137,747,183
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	724,477,690	698,734,440
Ընդամենը կապիտալ՝ արտահայտված որպես ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոս (ընդհանուր կապիտալի ցուցանիշ)	19.54%	19.71%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի՝ առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

41 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

2025թ. փետրվարի 20-ից մինչև 2025թ. ապրիլի 10-ն ընկած ժամանակահատվածում Բանկը թողարկել է ՀՀ դրամով պարտատոմսեր՝ 1,123,128 հազ. ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 2,331,578 հազ. դրամ անվանական արժեքով՝ համապատասխանաբար 9.5% և 10.0% արժեկտրոնային տոկոսադրույքներով: Պարտատոմսերն ունեն համապատասխանաբար 36 ամիս և 60 ամիս շրջանառության ժամկետ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո կամ հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ տեղի չեն ունեցել այլ նշանակալի իրադարձություններ, որոնք ենթակա են ներկայացման այս ֆինանսական հաշվետվություններում:

42 Հիմնական տերմինները

Հապավում	Սահմանում
ՖՀՄՍ	Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ
ՀՀՄՍԽ	Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդ
ԱՄՍ	Աուդիտի միջազգային ստանդարտներ
ՀՀ ԿԲ	Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկ
IPO	Նախնական հրապարակային առաջարկ
ԱԲՄՊ	Աշխատակիցների բաժնեմասնակցության պլան
ԱՎԿ	Ակնկալվող վարկային կորուստ
PD	Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)
LGD	Պարտագանցման ժամանակ կորստի չափը
FVTPL	Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ
FVOCI	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով
POCI	Ձեռքբերված կամ ստեղծված վարկային արժեքկված
EAD	Պարտագանցման ժամանակ գործիքի արժեքը
SOFR	Ապահովված օվերնայթ ֆինանսավորման տոկոսադրույք
LIBOR	Լոնդոնի միջբանկային առաջարկի դրույքաչափ
EURIBOR	Եվրոյի միջբանկային առաջարկի դրույքաչափ
SICR	Վարկային ռիսկի զգալի աճ
PIT	Ժամանակային կետ
EIR	Արդյունավետ տոկոսադրույք
IRR	Տնտեսական շահութաբերության ներքին դրույք
FX	Արտարժույթի փոխարկում
SPPI	Միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ